

H O R T I
I N D I C I
M A L A B A R I C I
P A R S Q U A R T A
D E
A R B O R I B U S
F R U C T I F E R I S
R E G N I M A L A B A R I C I,

*Latinis, Malabaricis, Arabicis, & Brachmanum Characteribus nominibusque expressis,
Unà cum Floribus, Fructibus & Seminibus, naturali magnitudine à peritissimis
pictoribus delineatis, & ad vivum exhibitis.*

*Addita insuper accuratà earundem descriptione, quâ colores, odores, sapes, facultates,
& præcipuæ in Medicina vires exactissimè exhibentur.*

A D O R N A T A

Per Nobilissimum ac Generosissimum D. D.

HENRICUM VAN REEDE, TOT DRAAKESTEIN,

*Toparcham in Meydrecht, quondam Malabarici Regni Gubernatorem, supremi Confessus
apud Indos Belgas Senatorem Extraordinarium; nunc vero Equestris ordinis nomine
Illustribus ac Præpotentibus Provinciæ Ultrajectinæ Proceribus ascriptum,*

E T

JOHANNEM MUNNICKS, M. D.

*In eademque facultate Anatomæ ac Botanices in Academia Ultrajectina
Professorem, & Reip. Ultraj. Poliatrum.*

Notis adauxit, & Commentariis illustravit

JOANNES COMELINUS.

1893
AMSTELÆDAMI,

Sumptibus Viduæ JOANNIS van SOMEREN, Hæredum JOANNIS van DYCK,
HENRICI & Viduæ THEODORI BOOM.

Anno cId Idc Lxxiii.

GENEROSISSIMO ET NOBILISSIMO

D O M I N O

D. HENRICO JACOBO

D E T U Y L L

DE SEROSKERCKEN,

Libero Baroni Vrelandiæ oppidi, Quæque
sunt ejus juris Domino, Toparchæ in Zuy-
len, Sweferengh, Westbroeck, Cooken-
gen quæ est Lochorstianæ ditionis, Nee-
derhorst, Overmeer, Horstweert, Nich-
tevecht: Ex ordine equestri præpotenti-
bus Reipublicæ Ultrajectinæ Proceribus,
nec non confessui ordinariorum delegato-
rum adscripto.

 *I quis hoc tempore, Dilectissime Co-
gnate, gratiarum actione quempiam
demereri conetur, hæsitare & am-
bigere eum oportebit, quum curio-
sum nimis, & delicatulum hoc secu-
lum pretiosissima quæque tam vilia, tam vulgaria
habeat, ut vix quicquam alicujus faciat, nisi
quod novum, rarum, ac inauditum sit; qualia
non pauca Quartam Horti Malabarici partem*

D E D I C A T I O.

continere puto, quam idcirco in amicitia, & necessitudinis nostræ, ac imprimis ad tui in me exornando enixi studii memoriam, gratumque animum testandum Generositatis tuæ nomini dicare constitui: si inter gravissima Reipublicæ hujus onera, in defessi animi relaxamentum, hisce stirpibus remotissimi à nobis soli, ac otii mei fructibus, oculos aliquando, animumque libuerit advertere, ac meditari quam ampla, quam mirabilia sint Creatoris nostri opera, & quam nos ignari simus innumerarum rerum, quæ alibi terrarum reperiuntur; tum equidem ero voti mei compos, quo æternum tibi devinctus, usque ero

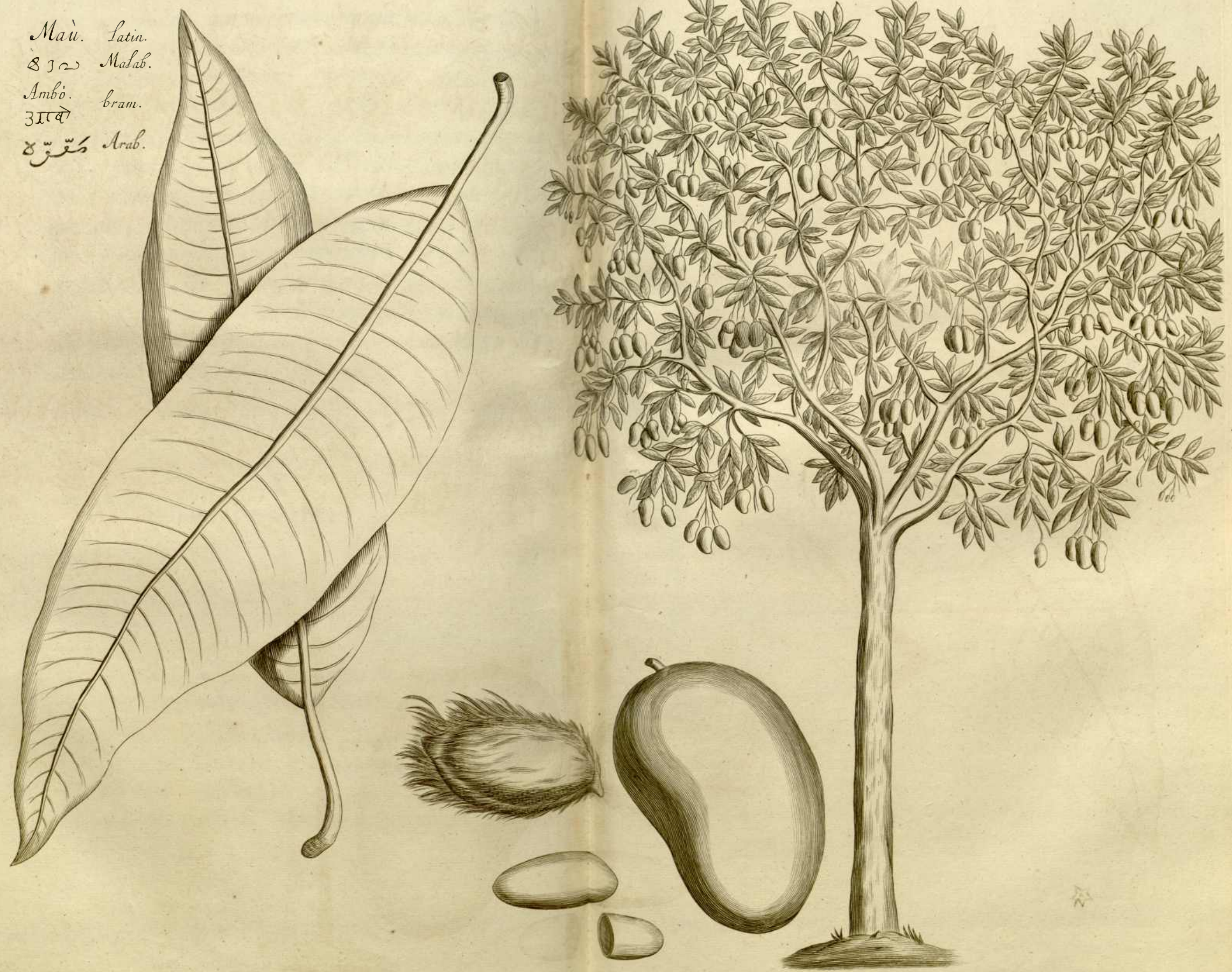
NOBILITATIS TUÆ

Amantissimus

HENRICUS VAN REEDE
TOT DRAAKESTEIN.

HOR-

Maù. Latin.
832 Malab.
Ambò. bram.
3114
مقرة Arab.

Maui. lat.

ᑳᑳ mal.

Ambō

ᑳᑳᑳ bram.

مَنجَرَة Arab.

P A R S Q U A R T A
H O R T I
M A L A B A R I C I
D E
A R B O R I B U S .

MAO, seu MAU, vel MANGAS.

Tab. 1. 2.

Arbor hæc Indis *Mange*, Malabaren-
 bus *Mao* seu *Mau*, Brachmanis *Ambo*, Lu-
 sitanis *Manga* seu *Mangeira*, Belgis *Manges*,
 nuncupatur: Estque vastæ magnitudinis,
 altitudine quadraginta, crassitie vero octo-
 decim pedum mensuram circiter æquans,
 multisque ramis in orbem longè latequè diffusis donata;
 qui cortice glabro, atro-viridi, ac nitente muniti, ubi
 inciduntur liquorem stillant fuscum, suaveolentem, acrem,
 amarum: Lignum albicans, molle, ac leve, cortice obdu-
 ctum crasso, scabro, & nigricante, ilque vulneratus itidem
 lachrymam fundit fuscam, viscidam, & tenacem, quæ ra-
 diis solaribus in gummi substantiam tandem spissescit.

Radix crassa, albicans, cortice crasso, purpureo, atin-
 tus croceo tecta, nec non fibris suis latè per terram dif-
 fusa; sapor amarus, odor aromaticus.

Folia bina, terna, aut quaterna simul ex eodem pedi-
 culo ramulis inhærent, oblongo-teretia, densa, glabra,

Pars IV.

A

lon-

longitudine spithamam, latitudine palmum superantia, supernè splendentia colore viridi-fusco, infernè viridi dilutiore; costa media crassa, flavescent, divisa, & in utraque parte altè extuberans, e qua nervuli aliquot transversè superiora versus excurrunt: odor suavis, sapor aromaticus. Folia tamen tenella; e vertice ramorum prodeuntia plerumque subrubra sunt.

Flores ramulorum extremis racematim inhærent, exigui, uvarum flosculis haud absimiles, atque e calyce viridi in quinque lacinias secto prodeunt, quinque tenuibus, acuminatis, candidis foliolis, flavescente maculâ intus notatis, constantes, quinque intus albicantibus fibris, flavescentibus apicibus dotatis, ac stellæ in modum inter foliola expansis, præditi, in quarum medio stylus prodit albus; odor suavis ac melleus, sapor aromaticus.

Fructus oblongo-rotundi, plani, ad latus leviter sinuati, renali formæ haud absimiles, ovum anserinum magnitudine superantes, glabri, nitentes, primum virides, albis interstincti punctulis, dein viridi-flavescentes, tandemque aurei, carne flavescente ac succulentâ (mali Persici aut potius pruni carni haud absimili) acidi primum, dein acido-dulcis, gratique saporis intus referti, ac pelliculâ tenui villosâ ac tomentosâ aucti. Intra carnem *ossiculum* continetur oblongum, compressum, & lanuginosum, quod *Nucleum* includit callosum, oblongum, amygdalæ persimilem, amaricantem, non tamen gustui insuavem. Cæterum fructuum horum Mangas, haud secus ac pomorum & pyrorum nostratium, variæ dantur species, quæ pro regionum natura & diversitate plurimum variant.

Crescit sobole aut feminibus fata in multis provinciis, uti in Malabar, Goa, Guzaratte, Balagate, Bengala, Pegu, Malacca, Ormuz, aliisque Indiæ locis. Quæ in sylvis spontè provenit species, Lusitanis *Mangas dos Matos*, hoc est *Mangas Sylvestris* appellatur, non *Mangas Bravas*: hæc quippe

pe adeo præsentis veneni est, ut Indigenæ illius fructu se mutuo perimant, eaque delineatur in parte prima Tab. 39. nomine *odallam*. Porro arbor hæc perpetuum frondet, singulisque annis semel aut bis maturos profert fructus, qui mensibus plerumque Aprili, Mayo, Junio, & Julio colliguntur; atque a sationis anno sexto vel septimo ad centesimum usque frugifera est.

Lignum hujus arboris cum fantalo in usu est comburendis gentilium cadaveribus, utpote huic ritui sacrum; hinc & ex eo cistæ fiunt ferales, in quibus cadavera recondunt. Insuper ad fabricam lignum hoc adhibetur, verum cum mollius sit, ocyus teredinem ac corruptionem patitur, quapropter ad viliora opera solummodo usurpatur: eam quoque obrationem naviculæ minores, quæ ex eo fiunt, quæque *Mansjous* Indigenis dicuntur, aquæ & aëri sine putredine diu resistere nequeunt. Frondibus ædes suas diebus festis exornant Brachmanes. Folii dentes fricant & purgant. Caules vicem Arequæ seu Kaungæ subeunt in maduratione Betel, iidemque calcinati ac in pulverem redacti verrucas tollunt. Ex foliis tenerioribus, corticibus Avanacoe *hoc est* Ricini, semine cumini, & Parpadagam decoctio fit, quæ tussi, asthmæ, aliisque thoracis affectibus summopere prodest. Arboris cortex in pulverem redactus & cum jusculo galinaceo exhibitus, sanguinem ex casu alicubi extravasatum & coagulatum egregiè dissolvit. Expressus e cortice succus cum albumine ovi, & tantillo opii assumptus præsentaneum contra diarrhæam, dysenteriam, & tenesmum remedium est: similiter ex arboris gummi, & floribus oryzæ, addito opii & piperis pauxillo pilulæ conficiuntur, quæ cuicunque alvi fluxui medentur. Fructus denique ablato cortice comeduntur aut sine vino, aut generoso aliquo vino macerati, veluti persicæ. Coquuntur etiam, & cocti ut mala & pyra usurpantur, vel varia ciborum genera ex iis conficiuntur. Non rarò conser-

tur melle aut saccharo; interdum verò aceto & muria, insperfis in eorum meditullio alliis, sinapi, & zinzibere, condiuntur in *Atsjaar*. Cæterum fructus hi frigidi & humidi sunt, tametsi vulgus calidos constituat, & multas rosiones in eorum, qui vescuntur, ventriculo parere affirmet: Quin & Indigenæ Medici calidos faciunt, & vituperant, censentque serpiginem, erysipelas, febres biliosas, phlegmones, scabiemque generare: At eo tempore quo colliguntur hi fructus ob immoderatum æstum, in similes morbos incidunt etiam nonnulli, qui illis abstinent. E fructibus porro maturis succus exprimitur, qui addito sale, radiis solaribus inspissatur, sicque ad varios usus per annos asservatur. E nucleis ficcatis farina fit, ex eaque varia ciborum genera conficere norunt indigenæ.

T A B. I. 2.

Arbor hæc Casparo Bauhino pin. lib. 11. sect. 6. *Pesiceæ similis putamine villosa*. Bontio lib. 6. cap. 5. *Arbor Mangifera*. Garciz ab Horto, Acostæ, aliisque *Mangai* nancupatur. Genera fructuum horum | plura proveniunt, qui tamen vix, nisi soli natalis ratione, inter sese distinguuntur; eorum que aliqui duos non rarò ponderant libras.

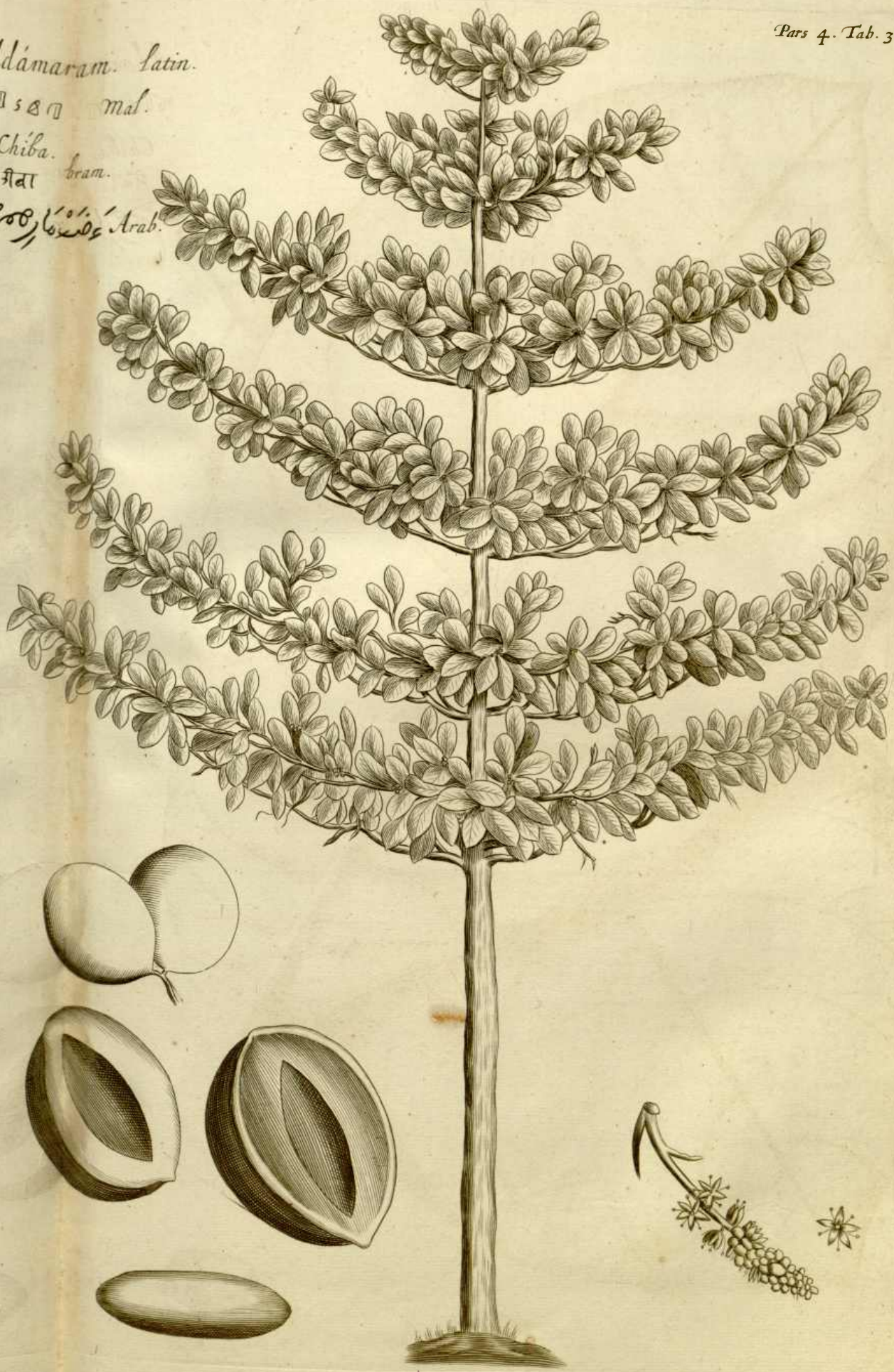
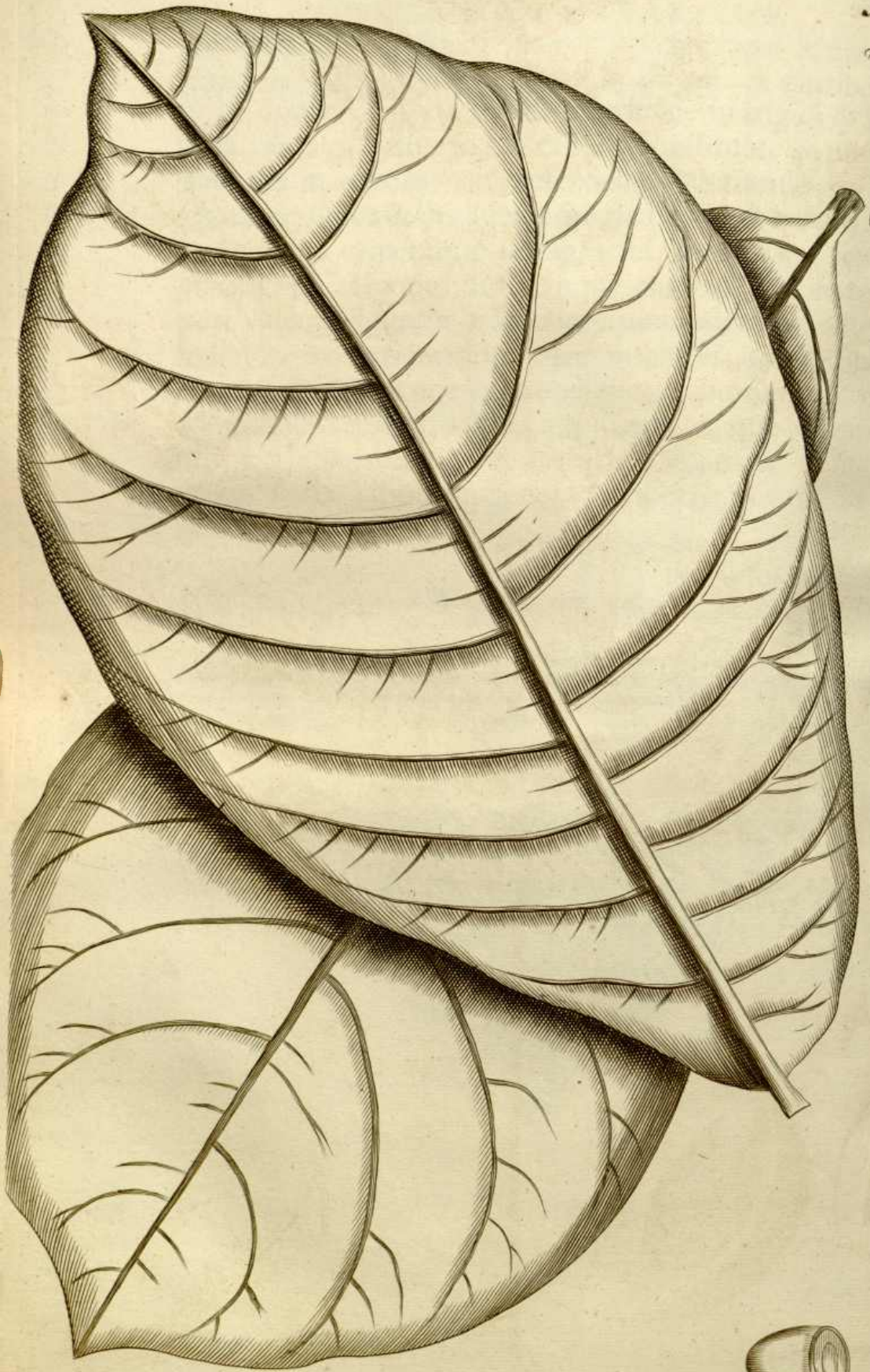

Adammaram. latin.

ਅਦਮਰਾਮ mal.

Chiba. bram.

ਅਦਮਰਾਮ Arab.

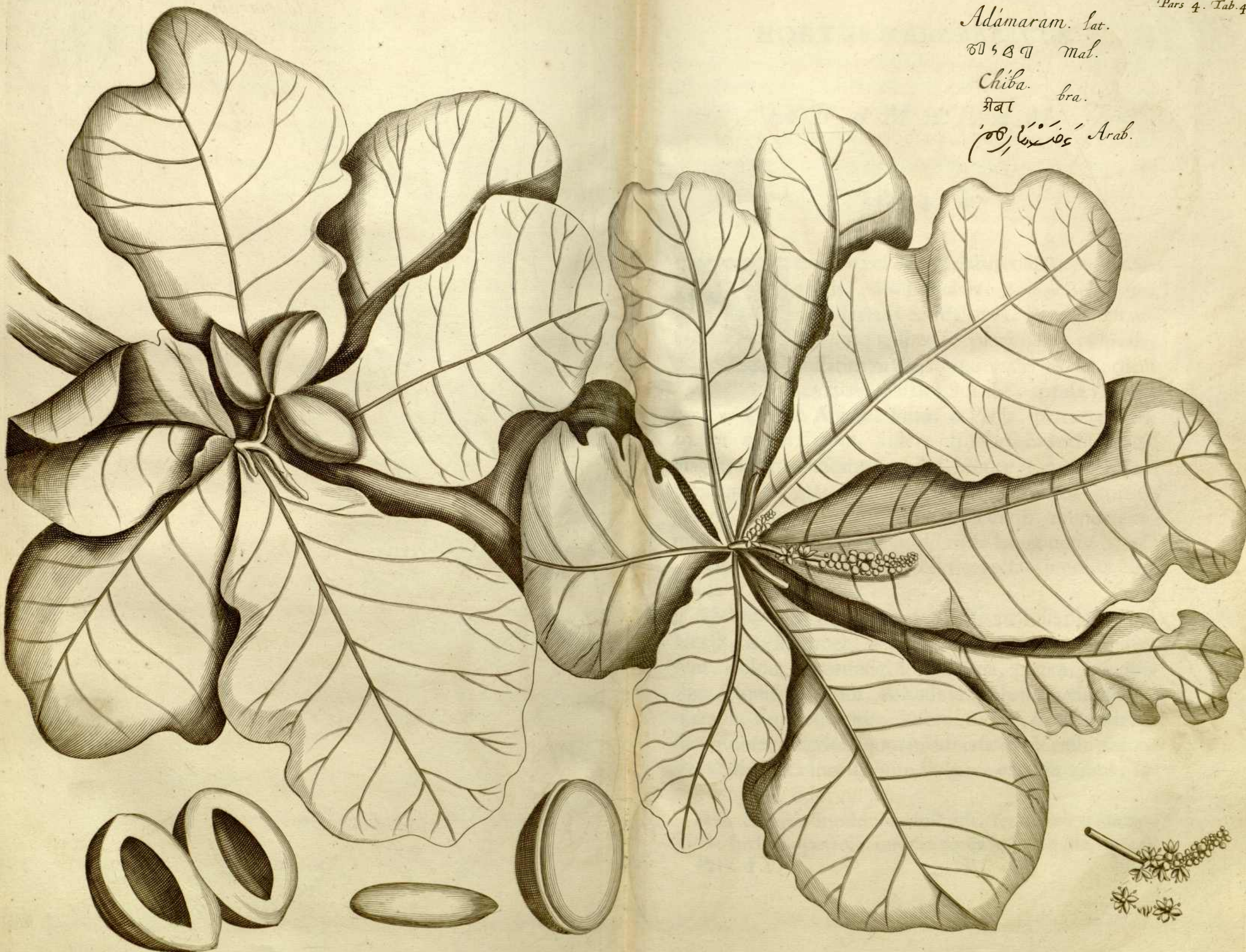
Adāmaram. lat.

ᐃᐃᐃᐃᐃ mal.

Chiba. bra.

சிவா

عصفور Arab.

A D A M A R A M.

Tab. 3. 4.

Adamaram vel *Saros* Malabarenſibus, *ſibe* Brachmanis, *Pinha* Luſitanis, *Katappes* Belgis, nec non Javanis & Malaccis, Præceſſa eſt arbor, atque ſpecioſa plurimum, ramis decuſſatim in alios minores diviſis, in orbem brachiata, ita ut velut alæ expanſæ videantur, ac (uti in Abiete, Pino, & Panja, parte. 3. Tab. 49. 50. 51. deſcripta, videre eſt) ſurſum verſus magis magiſque gracileſcant frondeſ, donec pyramidis ferè formam attingat: Ligno eſt albo, præduro, cortice glabro, extus cinereo, intus rubicundo, munito; ramulis vero tenerioribus viridibus ac lanuginofiſ.

Radix cinerea, rubicundo cortice tecta, inodora, inſipida.

Folia brevibus, rubicundis ac villoſis petiolis plura ſimul juncta, ac in orbem expanſa, ramulis utrinque inhærent, oblongo-rotunda, ſplendentia, glabra, longitudine ſeſquiſpithamam, latitudine ſpithamam circiter æquantia, ſupernè viridia, infernè e viridi flaveſcentia, ac lanuginofa, nerviſ aliquot in adverſa parte eminentibus ex media coſta inordinatim in latera excurrentibus; ſapor amarus, odor nullus.

Flores exigui, inodori ac inſipidi, tenuibus, rubicundis ac hiriſutis petiolis inter expanſa folia ramulis, uti ri-

Pars. I V.

B

bium

bium flores, racematim cohærent, quinque acuminatis, densis, intus albicantibus, extus viridibus foliolis constantes, decem in medio tenuibus, albicantibus staminibus, tot apicibus dotatis, mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus, quinque nimirum stellæ in modum inter foliola expansis, quinque vero erectis; inter quæ stylus prodit viridis, hirsutus, ipsius fructus rudimentum.

Fructus oblongo-rotundus, compressus & in arcum tendens, amygdalæ persimilis, at major, cortice primum viridi, glabro & nitente, dein rufo, scabro ac duro obductus; eo vero in maturitatem tendente dehiscente, & facilè ossiculum leve, oblongo-rotundum relinquit: putamini duro *Nucleus* inest albicans, sapore amygdalæ præterquam quod inter masticandum, secus ac amygdala penitus dissolvatur, nullâ remanente ipsius nuclei substantiâ. Hic autem nucleus duobus constat albicantibus ac rotundis foliolis spiritaliter convolutis, quæ in medio juxta longitudinem patens foramen relinquunt, uti apparet si nucleus in aqua calida tantisper maceretur; tunc enim convolutione hac laxatâ & solutâ, *Nucleus* Tab. 3. Fig. 5. in duo foliola rotunda, candida, quæ pedunculo brevi albo insident, se expandit Fig. 6. ut adeo totius nuclei conformatio conspectui se se manifestè exhibeat.

Nascitur hæc arbor in fylvis Malabar, locis præsertim arenosis, plurimumque in hortis colitur. Ter singulis annis maturos exhibet fructus, cumque floret antiqua decidunt folia, iis præcipuè in locis ubi flores, erumpunt, atque ab anno tertio ad octogesimum non raro frugifera manet.

Ex foliis arboris placentulas conficere norunt Indigenæ

M A L A B A R I C U S.

7

næ, quas comedunt: foliorum succus cum oryzæ infuso mixtus & exhibitus humores biliosos temperat, capitis dolorem ex læsa alimentorum in ventriculo fermentatione ortum sanat, nec non acerrimis doloribus colicis medetur. E foliis tenerioribus, & succo lacteo nucis indicæ unguentum fit contra scabiem, lepram, impetiginem, similesque affectus cutaneos: eademque folia oleo palmæ oblita, ac foris gutturi imposita faucium tumores resolvunt. Fructuum Nuclei in deliciis comeduntur, ex iisque lac emulgetur uti ex amygdalis, nec non oleum exprimitur oleo amygdalarum persimile, præterquam quod nunquam rancorem contrahit.

Tab. 3. 4.

Arboris hujus meminit *Joh. Nieubof in Itinerario* quod sciam, ante apertum hunc hortum Malabati-
nomine *Katappers* seu *Amygdale Indicæ*: nemo tamen, cum exactam ejus descriptionem exhibuit, & iconem:

Panam-pálca. lat.

മലയാളം പാലക്കാ mal.

Ambadiki.

आंबाडकी bram.

يَعْنَهُمْ پاروقا Arab.

PANEM - PALKA

T A B. 5.

Rbor quæ Malabarenfibus *Panam - Palka*, Brachmanis *Ambadeki & Palka*, Lusitanis *Noz de Moluco falso*, Belgis *wilde Mannekes Noote-boom* dicitur, procera est, caudice crasso, nullisque ramis densis donato; qui cortice fulvo obducti, ac medullâ intus molli, haud fecus ac in sambuco observatur, referti sunt: Lignum albicans, ponderosum, inodorum, insipidum, cortice obductum spadiceo-rubro, intus albicante, qui cuticula tenui nigricante insuper munitus est.

Radix itidem albicans, cortice cinereo, fragrante & sub-amaro cincta.

Folia oblongo - rotundâ, acuminata, densa, glabra, mali aurantiæ foliis haud absimilia, exceptâ illa appendice, qua hujus arboris folia carent, brevibusque ac rotundis petiolis ramulis inhaerentia, supernè colore atroviridi splendentia, infernè viridi-dilutiore; a medio illo, crassoque nervo; folium per longitudinem medium secante, exoriuntur plures alii minores, tenuioresque nervuli ad folii latera expansi: sapor sylvestris ac acerbus, odor suavis.

Flores exigui circa ramulos teneriores ubique inter folia brevibus, rotundis, ac viridibus petiolis glomeratim, non sparsim producuntur, sensimque porrectis columellis umbellæ specie panduntur: constant unico subflavescente foliolo seu calyce, sed in tres quatuorve leves incisuras aut lacinias diviso, in cujus medio stylus dit albicans & brevis; odor nullus, sapor sylvestris.

Pars I V.

C

Fructus

Fructus bini terni, aut plures conjunctim ramulis in-
hærent, oblongo-rotundi, ac ovo anserino cum formâ
tum magnitudine haud absimiles, extus viridi-flave-
scentes, cortice crasso, carnosio, molli, ac pulvinato,
saporis acido-adstringentis, odorisque ingrati, tecti, ju-
glandis aut perfici in modum: huic subest putamen seu
cortex lignosus, nullo nec sapore, nec odore, intus ci-
nereus, foris ex nigro spadiceus, valleculis hinc inde
depressis inæqualis; quas extimo & huic jam dicto cor-
tici interjecta quædam substantia, veræ maci perquam
similis, explet, reticulato plexu certis locis durum il-
lum corticem obvolvens, coloris ex rubro flavescentis,
odoris ac saporis haud ita grati, ac vera macis, quo si-
gno à se invicem distinguuntur: perrupto verò cortice
lignoso *Nucleus* adest oblongus, dactylum tam figurâ,
quam magnitudine referens, coloris ferè cinerei, & ru-
gosus, nec non nuci moschataë mari perquam similis, præ-
terquam quod vix ullus sapor odorve hoc in nucleo
percipiatur.

Crescit ubique in sylvis Malabar: semel aut bis quot-
annis maturos profert fructus, Junio viz. aut Decem-
bri & Januario mensibus, diuque frugifera manet.

Cæterum nuces hæ nullius sunt usus in re Medica: Ex-
petuntur tamen à Mercatoribus Turcis ac Judæis, qui
easdem veris nucibus moschatis maribus, nec non sub-
stantiam hanc ex rubro flavescentem, ac lignosum hujus
fructus corticem obtegentem, veræ maci admiscunt,
simulque vendunt; similiter e Nucibus hisce, earundem-
que maci oleum exprimunt, quo genuino nucistæ oleo
admixto emptores fallere haud rarò solent.

Tab. 5.

Fructum hujus arboris sæpius observare licuit, dif-
fert a Nuce moschata fructu oblongo. C. B. cum magni-
tudine, tum duritie, & præsertim sapore; species
tamen ejus merito habetur. Hujus quoque meminit

Joh. Bauhinus hist. plantar. Tom. 1. lib. 3. cap. 203.
ubi Nucem Indicam oblongam, intrinsicis similem nucis
moschataë eam appellat.

Samstravari. lat.

സമശ്വര (സമശ്വര) mal.

Sadapali. bra.

सदफली
سنتومرکوارچی Arab.

SAMSTRAVADI,

sen

Eugenia racemosa L. f. 625

CAIPA-TSĴAMBU.

Tab. 6.

Amstravadi Malabarenfibus, *Sada-pali* Brachmanis, *Rosairo de Jambu* Lusitanis, *wilde Jamboesen* Belgis, Arbor est vastæ magnitudinis, caudice crasso, ramis cinereis, saporis amari, odorisque subacidi, hinc inde in orbem diffusis donata; Lignum ex albo flavescens, densum, cortice viridi intus albicante cinctum, qui crustâ nigricante, scabrâ, ac asperâ insuper obductus est.

Radix crassa, furva, albicante cortice munita, nec non fibris suis longè latèque per terram diffusa; sapor acris & amarus, odor ingratus ac terrestris.

Folia stellæ in modum plura simul juncta, crassis, brevibus, atro-purpureis petiolis, ramulorum extremis proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, crassa, densa, in ambitu crenata, supernè colore atro-viridi splendentia, infernè viridi dilutiore, spithamam aut amplius longa, palnum lata; a pediculo ad apicem folii nervus decurrit conspicuus, rotundus, viridi-albicans, infernè eminens, è quo plurimi superiora versùs exoriuntur nervuli, qui in se invicem arcuatim deferuntur: sapor amarus & acris, odor suavis ac pomum vinosum maturum redolens.

Pars I V.

D

Vetu-

Vetustiora autem hujus arboris folia vitri instar fragilia fiunt & decidunt, atque sui stigmata in ramis & trunco relinquendo variis tuberibus eos cingunt.

Flores inodori ac amari, floribus *Nati-Tsjambou* part. 1. Tab. 18. descriptæ (cujus genus sylvestre hæc arbor est) haud absimiles, itidem ramulorum extremis inter expansa folia proveniunt, caulibus Nimirum rotundis, flexilibus, purpureis, glabris, nitentibus, ac duas, tres quatuorve ulnas Italicas longis, quibus plures hinc inde adhærent, atque è calyce crasso, rotundo, viridi-purpureo, bipartito aut tripartito prodeunt, quatuor oblongo-rotundis, acuminatis, crassis, ex viridi albicantibus, ac pellucidis foliis constantes, numerosis staminibus purpureis, flavescentibus apicibus dotatis, mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus; inter quæ stylus prodit oblongus, purpureus, è fructus ipsius vertice demum eminens.

Fructus pyris nostratibus haud absimiles, at inferius latiores, superius angustiores, quatuor angulis crassioribus fulcati, & in vertice calyce florum surrecto coronati, cortice tenui, undique carni arctissimè adhærente, glabro, nitente, primum viridi, dein ex candido rubescente cincti; carne albicante, & ad corticem rubescente, densâ, saporisque ingrati ac amari, intus referti; intra quam *Nucleus* locatur oblongo-rotundus, cum formâ, tum substantiâ & sapore glandi persimilis.

Nascitur hæc arbor locis sylvestribus ac humidis in Paroe, Oediampere, aliisque provinciis Malabar; perpetuò frondet; floret, ac fructus fert, quamobrem Brachmanis *Sada-pali*, hoc est, *frugifera arbor*, à *Sada* frugifera & *Pala* arbor nuncupatur, diuque superstes manet.

Cæ-

Cæterum Ethnici Jogues seu peregrinatores superstitionibus addictissimi, florigeris ac fructigeris hujus arboris caulibus sese exornant, eosque de collo suspendunt ac sacros faciunt: Adhæc fructiferi hi caules ipsis sunt ad preces numerandas, quod observantes Lusitani arborem ipsam *Rosairos* dicunt. Porro folia in eduliis sunt: succus è foliis expressus, & cum oleo palmæ in unguenti consistentiam coctus, scabiem sanat si eo pars affecta ungatur. Nuclei fructuum in pulverem rediguntur, isque diarrhæam sanat si cum fimo caprino, saccharo, & lacte ebutyrato mixtus exhibeatur; si vero cum zinzibere & succo limonum sumatur, tenesmo medetur; urinæ humanæ si admisceatur quibuscunque venenis antidotum est; cum vino si propinetur, colicam passionem sanat; cum aqua mixtus & exhibitus, vel foris applicatus hæmorrhoidum dolores placat; tandem cum lacte muliebri epotus vomitum excitat, nec non icterum, aliosque morbos biliosos curat, at oculis adhibitus eorum affectibus conducit.

Tab. 6.

Malè huc refertur *Samfravadi*, quæ species est *Tjambou* part. 1. Tab. 17. & 18. descriptæ, ubi convenientius potuisset proponi.

Sjeria-samstravadi. lat.

ചെറിയ മരമുണ്ടാകുന്നു. mal.

Sadapali. bram.

सदक

چھرا شہوڑاوارب Arab.

TSJERIA SAMSTRAVADI.

Tab. 7.

Ltera hic exhibetur *Samstravadi* species, quæ Malabarenfibus *Tsjeria Samstravadi*, Brachmanis *Gove-sada-pali*, Lusitanis *Rosairo Brava*, Belgis *Beedelsnoeren* nuncupatur: Eaque præcedenti perquam similis est, nec proceritate cedit. Radix tamen ex albo flavescens, fibrata, amara, inodora.

Flores purpurei. *Fructus* quadranguli, saporis prius dulcis, dein amari & ingrati.

Provenit in variis provinciis Malabar, locis nimirum uliginosis ac aquosis; singulis annis maturos exhibet fructus, Mensibus viz. Januario, Febuario, Martio, & Aprili.

Arboris hujus lignum durum est, & solidum, atque operi fabrili accommodum: Cæteræ verò partes eundem planè usum habent cum *Samstravadi*.

T A B. 7.

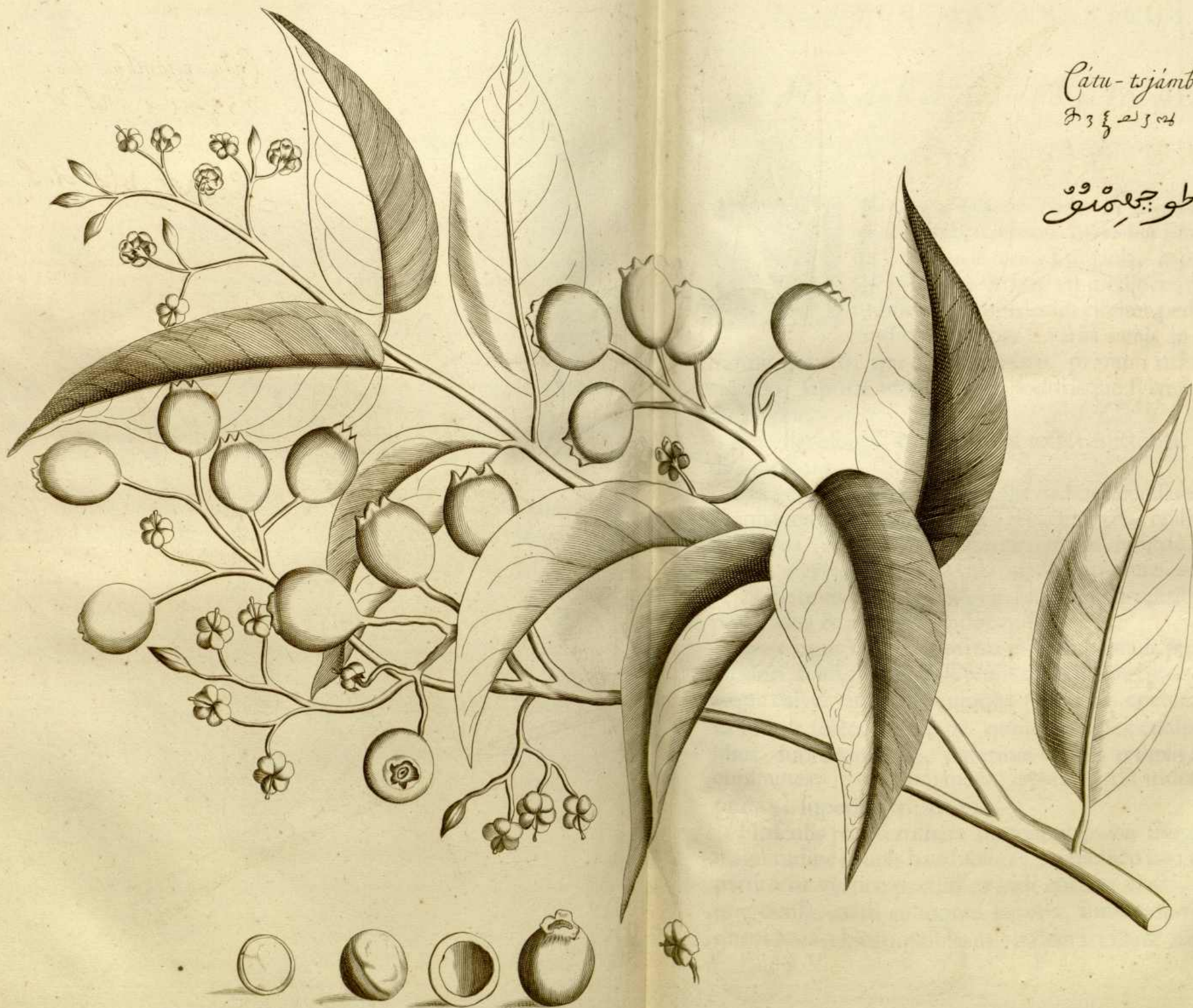
Nulla, quod sciam, inter Botánicos Arboris hujus facta est mentio; & quanquam ab *Au&ore* huc referatur, vix ullam tamen cum *Tsjambou* similitudinem habere videtur.

Catu-tsjambu. lat.

കാട്ടു മരം *Mal.*

فخاطو جيمبو *Arab.*

MALLA-KATOU-TSJAMBOU.

Tab. 8.

Alla-Katou-Tsjambou, hoc est *Tsjambou Montana*, Malabarenfibus, *Malambetti* Brachmanis, *Jambous dos Bugios* Lusitanis, *Sawyne-Jamboesen* Belgis, Arbor est mediocris magnitudinis, quatuordecim circiter pedes alta, caudice albicante, variis ramis in orbem diffusis donato, qui cortice scabro, primum rufo, dein cinereo, saporis adstringentis, odorisque sylvestris obducti sunt.

Radix flavescent, rufo cortice tecta, unctuosâ, insipida, inodora.

Folia geminata brevibus petiolis ordine decussato ramulis inhærent, oblongo-rotunda, acuminata, crassa, densa, glabra, atro-viridia, supernè nitentia, infernè nequaquam; nervis aliquot è costa media albicante, ac in adversa parte altè extuberante, in latera excurrentibus: sapor acidus & austerus, odor nullus.

Flores exigui, *Tiliæ* florum magnitudine æmuli, purpurei, inodori, acidi, numerosi furculis tenerioribus proveniunt, atque calyci viridi, in quinque rotunda, cochleato-cava foliola secto, inhærent, quinque aut sex crassis, mollibus, subrotundis, ac exteriora versùs reflexis foliolis constantes, in quorum medio stylus prodit itidem purpureus, superius tripartitus.

Flosculis pari fertilitate succedunt *fructus* subrotundi, magnitudine prunis haud absimiles, umbilico lato quadripartito in vertice præditi, viridi cortice cincti, carneque densâ, acidi ac ingrati saporis, intus referti; intra quam *Nucleus* locatur albicans, itidem acidus & austerus.

Pars I V.

F

Nasci-

18 HORTUS MALABARICUS.

Nascitur frequenter locis montanis in Paroe, aliisque provinciis Malabar; quotannis maturos fert fructus, Mense viz. Augusto.

Radix vero extrinsecus variis modis usurpatur ad Cephalalgiam, aliosque capitis affectus.

T A B. 8.

Tertia hæc *Tsjambou sylvestris* species hujus Horti, magnam similitudinem habet cum *Malacca-scorbu* & *Nati-schambu* part. 1. Tab. 17. & 18. descri-
haud dubiè eadem illa arbor est, cujus meminit *Job. bu* & *Nati-schambu* part. 1. Tab. 17. & 18. descri-
Nieuhof in Itinerario nomine *Fambu sylvestris minoris*: pris.

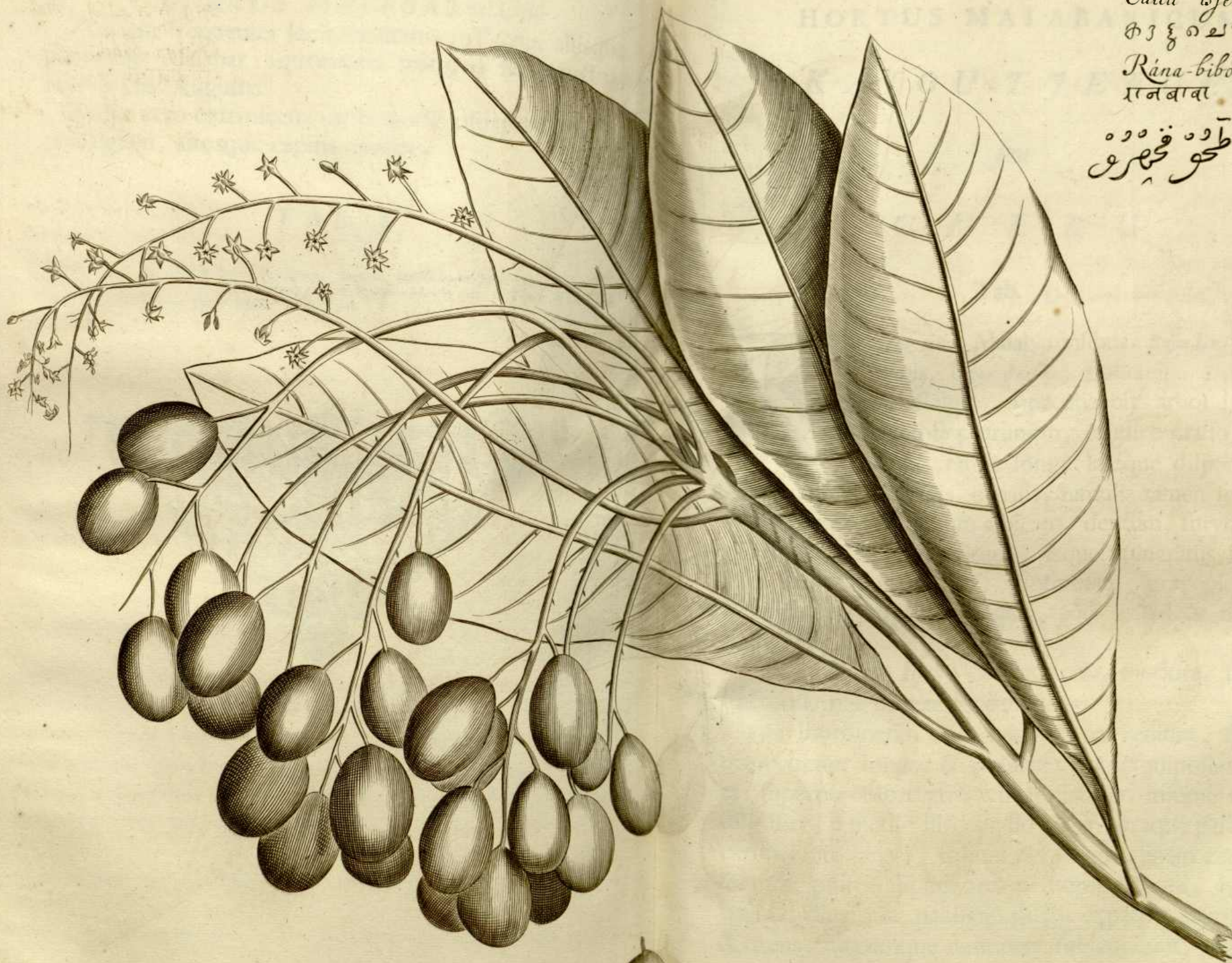
Cattu-tjeru. lat.

കടലാസ് mal.

Rana-bibò. bra.

रानबाबा

قحاطحوفخهرو Arab.

K A T O U . T J E R O E ,

seu

C H E R U

Tab. 9.

Atou-tjeroc Malabarenfibus, *Rana-bibo* Brachmanis, *Uvas d'inferno* Lufitanis, *Dulle pruy-men* Belgis, præcelsa est arbor, atque speciosa plurimum, caudice crasso, multisque ramis longè latèque dispersis, ac cinereo cortice cinctis, ornato; ramulis tamen tenerioribus viridibus. Lignum albicans, densum, furvo ac lanuginoso cortice munitum, isque vulneratus lachrymam fundit rubicundam, glutinosam, graveolentem, acerrimam ac urentem, quæ radiis solaribus tandem nigrescit.

Radix albicans furvo cortice tecta, inodora, saporis unctuarii, nec non acris & urentis.

Folia inordinatim circa ramulos proveniunt, spithamam circiter longa, & pollicem aut sesquipollicem lata, supernè colore atro-viridi nitentia, infernè virididilutiorè; à medio illo, crasso, & in utraque parte altè extuberante nervo, folium per longitudinem medium secante, plures alii minores oriuntur nervuli, ad folii latera ordinato ac parallelo ductu expansi: sapor acris & urens, succumque continent rubicundum, itidem acrem & urentem, cutemque exulcerantem uti ranunculus.

Pars IV.

G

Flores

Flores ex ramulorum extremis racematim profert, petiolis nimirum oblongis, viridibus, & hirsutis, candore insignes, teneros, suaveolentes si fertum iis refertum offeratur, alioquin si singulares naribus admoveantur, odoris ferè expertes, saporis acris ac urentis, è quinque foliolis acuminatis, lanuginosis, & in orbem expansis compositos, in quorum medio fibræ albæ rubicundis & nigricantibus apicibus ornatae, quarum nonnullæ inter foliola expansæ, nonnullæ vero erectæ cernuntur.

Flosculis pari fertilitate succedunt *Fructus* parvi, ex rotundo oblongi, uvis cœruleis majoribus, quæ Græcis *ἐμπας* dicuntur, cum formâ tum magnitudine perquam similes, primum virides, paulò ante maturitatem glauci ac lanuginosi, tandem maturescentes atro-cœrulei & glabri, intusque carne subfuscâ, succulentâ, nec non glutinosâ, acri ac urente referti; intra quam ossiculum locatur oblongum, nucleum continens albicantem, unctuosum, amariusculum, & subacrem, formâ avellanæ haud ab similem.

Insuper arboris hujus altera datur species, Malabarensis *Tsjero*, Brachmanis *Bibo* dicta, huic perquam similis, præterquam quod fructus non ex rotundo oblongos ac atro-cœruleos, sed planè rotundos ferat & nigricantes.

Nascitur porro arbor hæc ubique in Malabar, locis tum sylvestribus, tum montanis, nec non in fluminum ripis; perpetuo frondet, floret, aut fructus fert, manetque superstes ad ducentessimum non raro annum. Colitur plerumque in agris ubi oryza aut frumentum provenit, ad aviculas deleteriâ hujus arboris qualitate pellendas.

Cæterum ex ligno naviculæ fiunt minores, Indigenis

nis *Mansjous* dictæ. Lachrymâ rubicunda & fusca; quam fundit vulneratus cortex, nec non fructuum succo acri & glutinoso, admixtâ calce, pictores utuntur ad lina gossypina variis figuris indelebili colore pingenda. Fructuum decoctio in lacte dulci pota scabiei, lepræ, capitis dolori è causâ frigidâ, vertigini, colicis cruciatibus, aliisque affectibus è viscidis, pituitosis, & flatulentis humoribus natis, conducit. Succus è fructibus & arboris cortice expressus, ac dentibus admotus odontalgiam sanat; nec non tumoribus frigidis applicatus cutem erodendo, ac vesiculas excitando (haud secus ac potentiale cauterium) eos aperit. At licet variis modis arbore hac, ejusdemque partibus utantur Indigenæ, ex iisque medelam variis affectibus quærant: nihilominus tamen inter Indos reperiuntur, quibus arbor hæc noxium est venenum, atque ex levi ejus tactu totum corpus mirum in modum intumescit; quod symptomata lacte, butyro, aut oleo assumpto, protinus mitigatur.

Tab. 9.

Nucis cujusdam insanz, Belgis *malle-pruymen* dictæ, quoniam arboris non addit descriptionem; affirmare æz, meminit *Clysius exoticor. libr. 2. cap. 26.* sed nequeo, illane sit nostra hæc *Katou* & *Tsjeron*.

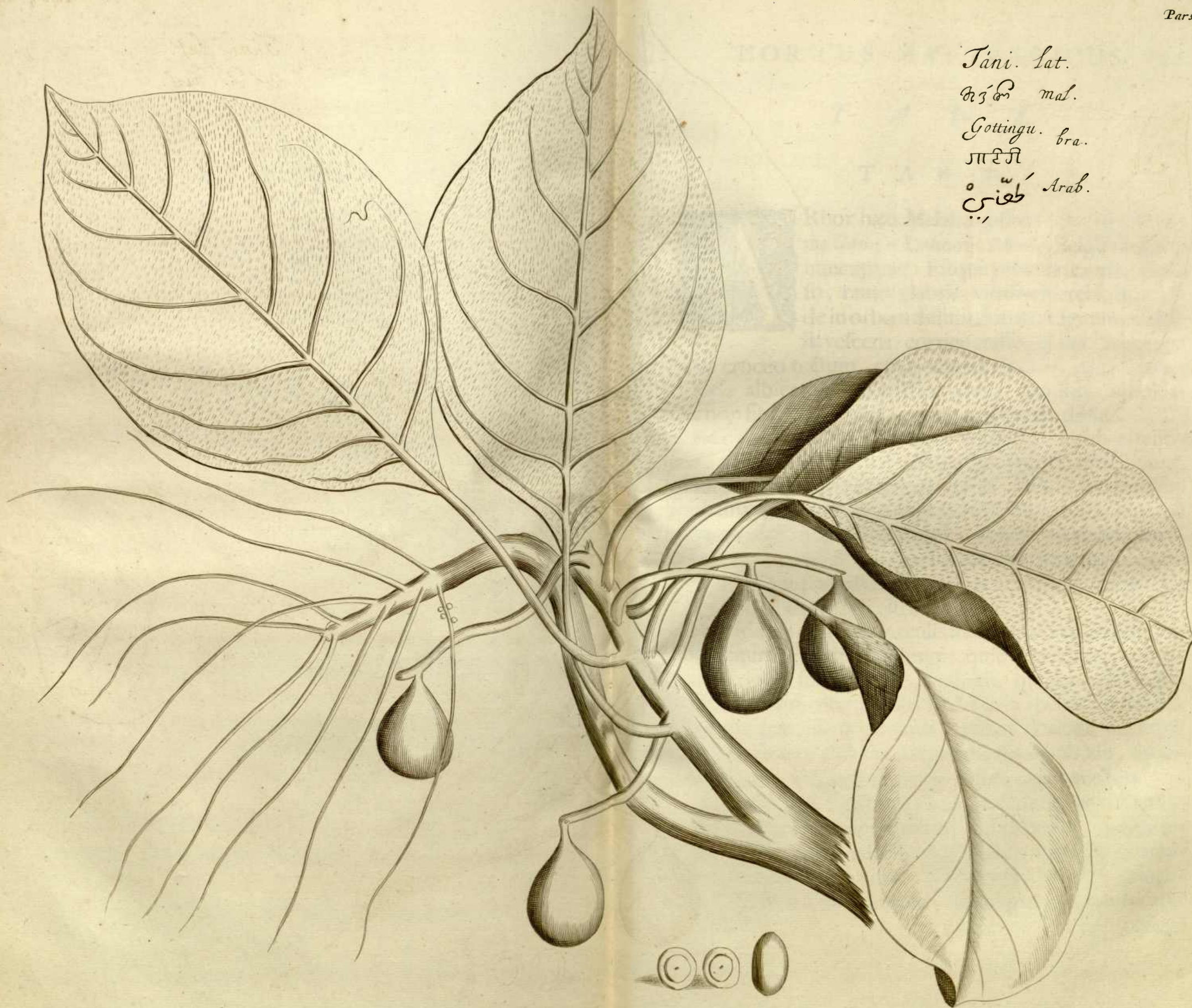
Tāni. lat.

മുളക് mal.

Gottingu. bra.

ମାଟି

طغی Arab.

T A N I.

T A B. 10.

Rbor hæc Malabarenſibus *Tani*, Brachmanis *Gottinga*, Luſitanis *Biborala*, Belgis *Heylpeeren* nuncupatur: Eſtque procera, caudice craſſo, ramis glabris, viridi-cinereis, hinc inde in orbem diffuſis donato; Lignum ex albo flaveſcens, cortice craſſo, glabro, cinereo, intus croceo tectum, cujus matrix dura, è ruſo ſtriata.

Radix albicans furvo cortice cinctâ, inodora, inſipida, nec non fibris ſuis longè latèque per terram diffuſa.

Folia circa ramulos extremos rotundis, viridi-nitentibus, ac oblongis petiolis plura ſimul junctâ proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denſa, glabra, longitudine ſpithamam, latitudine palmum facilè ſuperantia, ſupernè colore viridi-fulco ſplendentia, infernè viridi dilutiore; coſta media craſſa, & in adverſa parte altè extuberans, è qua nervuli aliquot tranſverſi ſuperiora verſus excurrunt: odor nullus, ſapor ſylveſtris.

Flores itidem extremis ſurculis inter folia proveniunt, caulibus nimirum ſpithamam longis, quibus racematim adhærent, exigui, ſuaveolentes, inſipidi, quinque oblongo-teretibus, viridi-albicantibus foliolis vix apertis conſtantes, adeo ut gemmis non minus, quam floribus aſſimilari queant; decem ex albo flaveſcentibus ſtaminulis, apicibus ornatis, mediam floris cavitatem occupantibus.

Floſculis pari fertilitate *fructus* ſuccedunt, pyriformes, prunis majoribus magnitudine haud abſimiles, cortice tenui undique carni adhærente, glabro, nitente, ac rubicundo cincti; carne viridi, ſucculentâ, inſipidâ, odorisque ſylveſtris, intus referti; intra quam *officulum* locatur

Pars IV.

H

oblon-

oblongo-rotundum, *Nucleum* continens candidum, grati saporis, ac nuci avellanæ haud absimilem.

Crescit locis arēnolis in Padinjate, Bardelle, aliisque provinciis Malabar; semper frondet, floret, fructusque fert, atque non raro duo frugifera manet secula.

Lignum porro arboris operi fabрили accommodum, ex eoque ingentes cistæ, & naves fabricantur: nec non ex hujusmodi arboribus excavatis naviculas Indi conficiunt, quas *Mansjous* appellant. Fructuum nuclei in eduliis sunt: iique in pulverem redacti Endemiæ illi Cachexiæ (quæ *Pitao* Lufitanis appellatur) medentur, atque oculorum vitia emendant: adhæc expressum ex iisdem oleum capillos firmat capiti inunctum. Arboris cortex Antidotum habetur noxio veneno, quod ex arbore *Katou-Tsjerou* seu *Rana-bibo*, ejusve fructibus quocunque modo contrahitur; isque minutissimè contritus, addito asæ foetidæ pauxillo, tunc exhibetur. Insuper corticis hujus & radicis succus cum oryza & lacte decoctus & exhibitus, colicum dolorem sanat.

Tab. 10.

Similis planè arbor describitur in prima à Batavis in orientalem Indiam instituta navigatione eaque à Caspa-

ro *Bambopinae*. libr. 11. sect. 6. vocatur *Fructus in insu-*

la *S. Mariæ*; pyra majora referens, intus muculentum: at quanquam ipsi magna cum *Tani* sit similitudo, non tamen affirmare audeo, eandem planè esse arborem.

Trjem-tani. Lat.

മലങ്കര മാ. *mal.*

چھن طغنی *Arab.*

T S J E M . T A N I .

Tab. II.

Isem-Tani Malabarenſibus, *Tanis-Morij* Brachmanis, Arbor eſt vaſtæ magnitudinis, caudice craſſo, cortice craſſo, ſcabro, cinereo, intus rubicundo, odoris aromatici, ſaporis acidiuſculi obducto, nec non plurimis donato ramulis viridibus, ac non raro hirsutis; Lignum albicans, matrice virideſcente.

Radix rubicunda, cortice tenui flaveſcente teſta, amara, odorata.

Folia ſine ordine rotundis ac aſperis petiolis circa ramulos proveniunt, lata, ex rotundo in acumen deſinentia, in ambitu ferrata & horrentia, ſupernâ parte atro-viridia, infernâ ſubviridia, tactu non nihil aſpera, hirsuta, ſapore ſubamaro & adſtringente, odore aromatico; è coſta media craſſa nervi aliquot tranſverſi, & ex his demum plures alii nervuli ſuperiora verſus excurrunt.

Flores inter folioſos furculos caulibus ſpithamam longis proveniunt, quibus racematim petiolis lanuginofiſis adhærent, tribus oblongo-rotundis, candidis, mollibus, ac exteriora verſus reflexis foliolis conſtantes, atque oblongo-rotundo, albicanti, hirsuto, & pediculo viridi tricuspide ſubnixo calyci inhærentes; tribus flaveſcentibus ſtamini- bus, nigricantibus apicibus ornatis, mediam floris cavita- tem & umbilicum occupantibus, inter quæ ſtylus prodi- titidem flaveſcens: odor nullus, ſapor amarus.

Fruſtus hujus arboris, haud ſecus ac præcedentis, pyriformes ſunt, tribus angulis craſſioribus fulcati, olivarum magnitudine æmuli, exiguo in vertice præditi umbilico, cortice viridi, aſpero, & exiguis ſpinulis obſito cincti, carneque denſa, furvâ, odoratâ, amarâ intus referti; intra

Pars IV.

I

quam

quam *officulum* hæret oblongo-rotundum, triquetrum, tres includens *Nucleos* candidos, amaros, similiter triquetros, ex ligno membranaceis quibusdam viridi-albicantibus dissepimentis ab invicem sejunctos.

Provenit locis sylvestribus, petrosis, arenosis, montanis in Parakaroo, aliisque provinciis Malabar; perpetuò frondet, semel in anno floret, fructusque fert, Decembri viz. & Januario mensibus, diuque frugifera manet.

Cæterum hujus arboris cortex calefacit, viscidos ac pituitosos humores incidit, attenuat, debilitata viscera roborat, nec non aquas hydropicorum ducit. Idem cortex cum fructus pulpa in pulverem redactus & exhibitus, febrem tertianam intermittentem tollit. Fructuum nuclei comesti alvum laxant.

Tab. II.

Alteram hanc *Toni* speciem nullus adhuc exhibuit Botanicus, eaque nullam cum præcedente habet similitudinem.

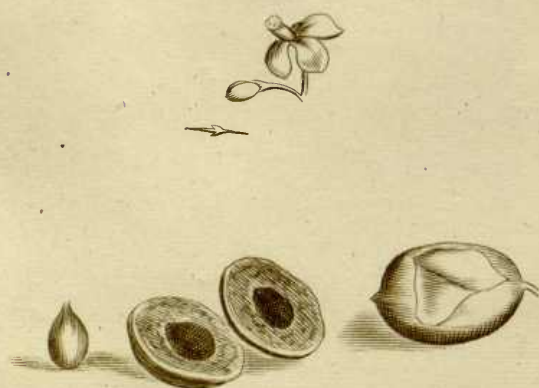
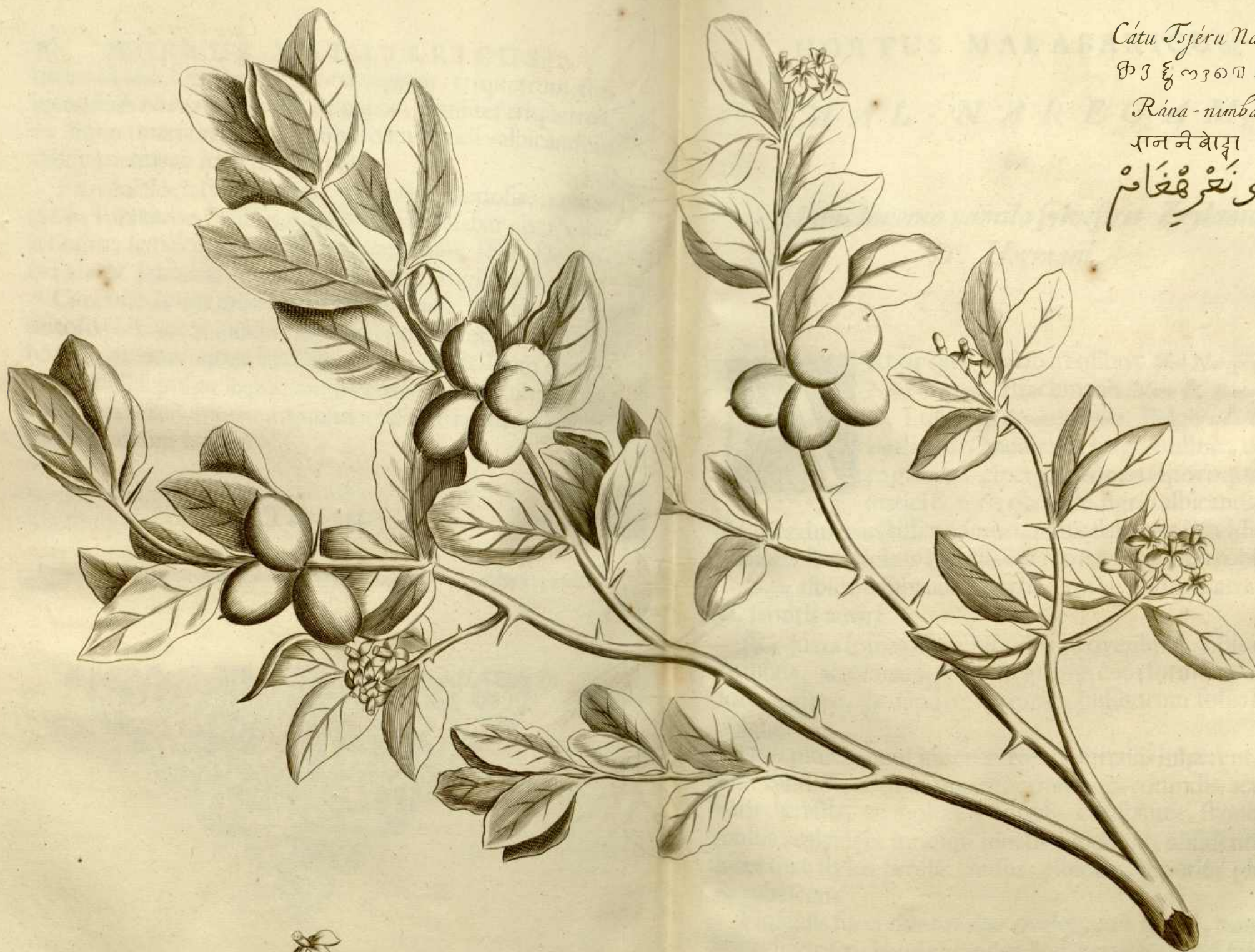

Cātu Tsjeru Naregam Sat.

കാതു ത്ജേറു നാറേഗം Mal.

Rāna-nimba bra.

رانا نيمبا Arab.

MAL - NAREGAM,

feu

Malus limonia pumila sylvestris Zeylanica
Dⁿ. Hermani.

Tab. 12.

Rbor quæ Malabarenfibus *Mal-Naregām* feu *Nara-maram*, Brachmanis *Nani* & *Rana-nimba*, Lusitanis *Limaodo Mato*, Belgis *wilde Citroenen* dicitur, mediæ est magnitudinis, cortice glabro, cinereo, odoris saporisque aromatici & acris obducta, ligno albicanti, denso, præduro arctissimè unito; ramis foliaceis è caudice erumpentibus, spinis rigidis, è fusco flavescentibus obsitis.

Radix albicans subrubro cortice tecta, odoris aromatici, saporis amari.

Folia juxta spinas circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, densa, glabra, cum formâ, tum colore, odore, & sapore limonum pusillorum foliis haud absimilia.

Flores plures simul juncti extremis furculis inhærent, exigui, candidi, odorati, quatuor oblongo-rotundis, acuminatis, crassis, ac mollibus foliolis constantes, staminulis multis, calycis in modum junctis, medium obsidentibus, inter quæ stylus prodit crassus, albicans, superius planus ac rubescens.

Flosculis succedunt *Fructus* ovales, cum figurâ, tum magnitudine olivis haud absimiles, at in vertice exiguâ spinulâ dotati, colore primum viridi, in maturitate verò aureo seu citrino uti limonia; cortice ambiuntur tenui, gustu amaro, atque in mediis fructibus cavitas quædam est, succo a-

28 HORTUS MALABARICUS.

cetofo ac subamaro, suis membranulis contento plena; cui inclusus est *Nucleus* oblongo-rotundus, acuminatus, albicans rufâ obductus pelliculâ, odore saporeque limonum folia referens.

Nascitur locis arenosis ac montanis ubique in Malabar; Floret plerumque Junio, Julio, Augusto, & Septembri mensibus, atque dein maturos profert fructus.

Cæterum decocta in oleo arboris hujus folia, ac capiti applicata cephalæam tollunt: eorundemque succus præstans habetur errhinum capiti purgando. Expressus è fructibus succus Endemiæ illi Cachexiæ (*pitao*) medetur. E sola denique radice pilulæ formantur antispasmodicæ.

T A B. 12.

Arboris hujus exsiccatum ramum cum floribus in Herbario vivo collocatum vidi à Clarissimo Paulo Hermans, Medicinæ Botanices in Academia Lugduno-

Batava Professore, cum in Zeylan insula viveret; ipsique haud immeritò dicitur *Malus limonia pumila* *vestris Zeylanica*.

Cātu-Nāregam. Lat.
കുടമുള, mal.

KATOU - NAREGAM.

Tab. 13

Rbor hæc Malabarenfibus *Katon - Naregam*, hoc est *Naregam sylvestris*, Brachmanis *Rananimba* & *Codurvo-nani*, Lusitanis *Lima Coroado*, Belgis *wilde limoenen* dicitur: Estque procerâ, caudice crasso, candido, multisque ramis donato; qui cortice cinereo odorato obducti, ac fungosâ intus medullâ referti, nec non spinis fuscis, nitentibus & aculeatis insuper muniti sunt.

Radia flavescent, fusco cortice tectâ; amara, odorata.

Folia persimilia sunt foliis *Mal - Naregam*, præterquam quod nervuli è costa media exeuntes crassiores sint, ac infernè magis emineant; quo fit, ut in plicas quasi & rugas ea crispentur.

Flores plures simul juncti extremis furculis proveniunt, haud secus ac in *Mal - Naregam* observatur, & calyci viridi, in quinque lacinias acuminatas secto, inhærent, viridi-flavescentes, odorati, subamari, quinque subrotundis foliolis constantes, staminulis candidis octo aut decem medium obsidentibus; inter quæ stylus prodit exiguus, itidem albicans, ipsius fructus rudimentum.

Fructus limones pusilli sunt, tenuioribus sulcis striati, ac in vertice calyce florum surrecto coronati, atro-virides primum albis interstincti punctulis, dein aurei seu citrini; cortice limonum cortici haud absimili cincti; carneque candidâ, acidi ac vinosi saporis, intus referti; intra quam numerosa continentur *semina* oblongo-rotunda, plana; candida & nitentia, duplici ordine locata, ac membraneis quibusdam pelliculis seu parietibus integerrimis sejuncta, ita ut singula in singulis latitent cellulis.

Crescit frequenter locis arenosis & petrosis, circa Para-

karó & Kaymaal provincias Malabar; semel in anno maturos fert fructus, mensibus viz. Decembri & Januario.

Porro arboris hujus foliorum succus egregium quoque capiti expurgando habetur errhinum. Idem succus cum pipere longo, zinzibere, & saccharo exhibitus tussim sedat, cæterosque pulmonis affectus è causa frigida natos potenter sanat. Insuper è foliis hisce in aqua coctis Balneum fit, quod lassitudini, nec non artuum doloribus tollendis mirificè conducit.

Tab. 13.

Meritò arbor hæc Limoniæ genus quoque habetur.

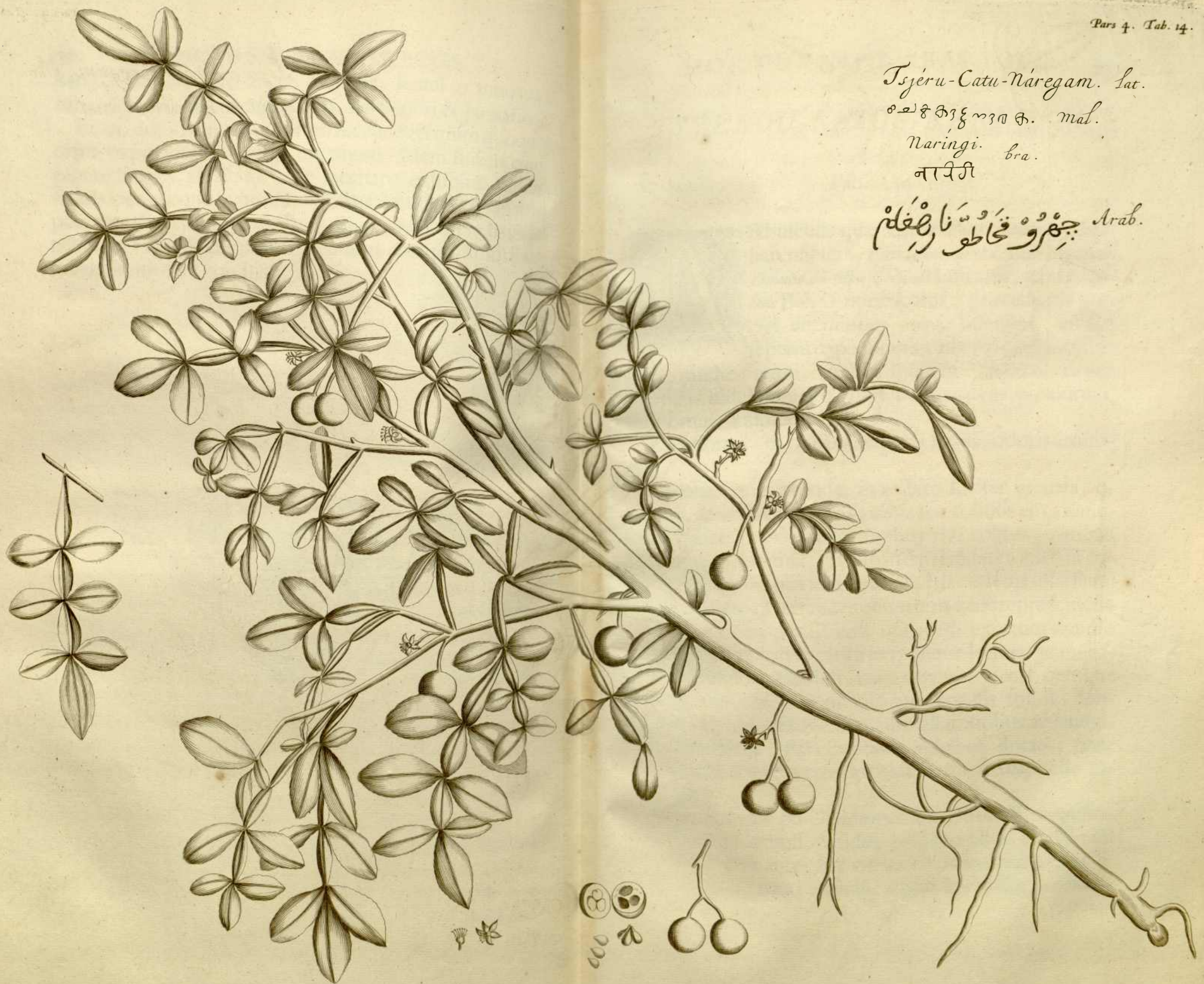
Tsjeru-Catu-Naregam. lat.

മലർകടവ്വ. mal.

Naringi. bra.

नारंगी

جفرو فحاطو نارغلم Arab.

TSJEROU-KATOU-NAREGAM.

Tab. 14.

Arbusculæ quæ *Tsjeria-Katou-Naregam* Malabarenfibus, *Citt-rana-nimba* Brachmanis, *Limoins da folha Cruzado* Lusitanis, *Claver-appelkens* Belgis nuncupatur, præcedentis species est minor, atque humilior, ad sex septemve pedum altitudinem circiter assurgens, caudice tenui, ramulis spinosis, cinereo cortice obductis, itidem donato; Lignum flavescens, prædurum, inodorum, insipidum

Radix fibrata, flavescens, saporis amari, odoris aromatici.

Folia oblongo-rotunda, in ambitu leviter crenata, odorata, aromatica, petiolis alatis seu foliosis circa ramulos geminata proveniunt, duobus viz. tribusve paribus, cum simplici plerumque folio in extremitate; adeo ut petiolos facilè quis folia judicaret, & tria extrema folia simul juncta vulgare pratense trifolium non malè repræsentent.

Flores brevibus petiolis ad spinarum exortum ramulis proveniunt, & calyci viridi in quinque lacinias acuminatas secto infident, candidi, suaveolentes, amari, quinque oblongo-teretibus, ac in orbem expansis foliolis constantes, septem octove in medio albicantibus ac lanuginosis staminulis, flavescens apicibus dotatis, præditi; inter quæ stylus emergit itidem albicans capitello flavescens.

Fructus quoque pusilli limones sunt, rotundi, magnitudine uvarum æmuli, virides primum albis interstincti punctulis, dein aurei seu citrini; cortice ambiuntur limonum cortici haud absimili, atque in mediis fructibus

32 HORTUS MALABARICUS.

cavitas quædam est succo acetoso, subamaro ac aromatico, suis membranulis contento plena, cui immixta sunt tria oblongo-rotunda, acuminata, & ex albo flavescencia *semina*, membranaceis pelliculis a se invicem distincta.

Provenit locis montanis ubique in Malabar, præsertim circa Candenate; semper floret, fructusque fert.

Cæterum arboris hujus folia præsentaneum habentur curandæ epilepsiæ remedium. Radix alvum movet; sudores expellit, nec non cruciatibus colicis, & Cardialgiæ medetur. Fructus ficcati stomachum roborant, ac alimentorum in eo fermentationem læsam restituunt; adhæc aëri ex variolis, febribusque malignis & pestilentialibus contagioso potenter resistunt, atque variis venenis præstantissimum censentur antidotum; quamobrem magni æstimantur, & ab Arabibus, aliisve mercatoribus avidè expetuntur.

Tab. 14.

Non florum, sed fructus & seminis ratione ad Limonum genus arbor hæc referri potest.

Paenū. Lat.
പെയു mal.
Dipū. bra.
پښو Arab.

P A E N O E.

Tab. 15.

Rbor quæ Malabarenſibus *Paënoe*, Brachmanis *Doëpoe*, Luſitanis *Arvore Enſenza*, Belgis *Hars-boom* nominatur, præceſſa eſt, atque ſpecioſa plurimum, ſexaginta circiter pedes alta, caudice ſedecim pedes plus minus craſſo, multiſque ramis longè latè-que diffuſis, ac cortice craſſo, cinereo, intus ruſo obductis, donato; qui vulneratus lachrymam fundit reſinoſam, candidam, pellucidam, odoratam, acrem ac amaram, quæ radiis ſolaribus tandem flaveſcit, ſpiſſeſcit, & vitri inſtar fragilis evadit: Lignum denſum, ex albo flaveſcens.

Radix nigricans, reſinoſa, amara, graveolens, nec non fibris ſuis longè latè-que per terram diffuſa.

Folia ſine ordine craſſis, rotundis, ac cinereis petiolis ramulis adhærent oblongo-rotunda, acuminata, craſſa, denſa, glabra, ſplendentia, longitudine ſpithamam, latitudine palmum ſuperantia, ſupernè viridia, infernè è viridi flaveſcentia; nervis aliquot è coſta media craſſa, & in adverſa parte altè extuberante, in latera excurrentibus: ſapor amarus ac reſinoſus, odor nullus.

Flores circa ramulos teneriores candidis petiolis glomeratim, non ſparſim producuntur, ſenſimque porrectis

rectis columellis umbellæ specie panduntur: constant è quinis oblongo - teretibus, crassis, candidis foliis, atque calyci albicanti in quinque lacinias acumينات secto inhærent, numerosis staminulis flavescentibus medium obsidentibus; inter quæ stylus prodit albicans, surrectus, apice rotundo ac flavescente: odor suavis ac liliaceus, sapor amarus.

Fructus nucum juglandium viridium magnitudine æmuli, petiolis crassis, longis ac rotundis proveniunt, oblongo - rotundi, at superius latiores, inferius angustiores & calyce florum versus caulem reflexo ornati, quos tegit pulvinatus cortex coriaceus, atro-purpureus, ac tribus angulis sulcatus, qui fructu maturo dehiscit planè, & trifariam finditur, ac *nucleum* exhibet majorem, oblongo - rotundum, candidum rufa cuticulâ tectum, uti in nuce avellana cernitur, saporis subamari ac subadstringentis: hic autem pulvinatus calyx, qui fructum ambit levibus incisuris vulneratus, similem fundit lachrymam resinofam uti incisus cortex, quæ aëris attactu protinus sacchari candi instar spissescit, ac dein rufescit.

Crescit ubique in Malabar; perpetuo frondet, singulis annis maturos profert fructus, mense viz. Aprili, & non rarò trecentos frugifera manet annos.

Cæterum ex arborum teneriorum truncis Mali navales fiunt: ex iisque, cum provectiores sint, excavatis naviculas majores (*mansjouis*) Indi conficiunt, quarum nonnullæ sexaginta aut plures homines vehere possunt; eæque ex arboris hujus ligno constructæ in aquis teredini haud facilè obnoxiae sunt.

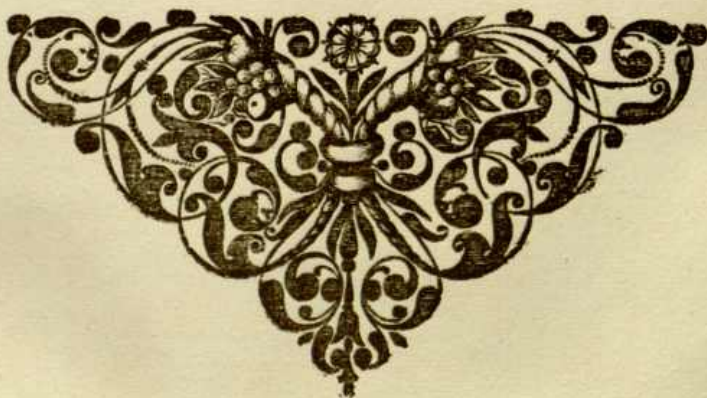
Resinam quam cortex, radix, fructus, aliæque arboris

boris partes fundunt, avidè mercatores expetunt, ea-
que cum oleo copiosiore vel parciore excocta picis
liquidæ, vel duræ loco usurpatur: insuper Ethnicis
in sacrificiis thuris loco adoletur. Ex foliis disci con-
ficiunt gentiles, in iisque arboris hujus gummi seu
resinam excipiunt, & servant.

Porro fructuum Nuclei contusi & cum aqua calida
super porphyritem lævigati, & exhibiti ventriculum
roborant, nauseam & vomitum tollunt, ventris cru-
ciatus mitigant, Choleram sanant. Ex arboris resina
cum alba, & sesami oleo eliquata præstans fit balsa-
mum vulnerarium: Eademque resina pulverifata &
exhibita virulentam gonorrhæam, aliaque venerea ac-
cidentia potenter sanat.

Tab. 15.

Arboris hujus Gummi-resina haud dubiè species est *Fetiaiba* indigenis dictam, cujus resina Brasiliensibus
Gummi Anime, præsertim cum constet tum ex orien- *Fetia-cica*, & Lusitanis *Gummi Anime* appellatur ob
tali, tum ex occidentali India varia resinarum huc ad-
ferri genera, quæ magnam habent similitudinem cum
gummi Anime è nova Hispania, & pro eo vendun-
tur; & certum est, non ex una arbore, sed è diver-
sis earum generibus gummi hoc colligi. *Doctiss. Piffo re-*
rum natural. Brasiliens. lib. 4. cap. 9. arborem describit, *forfan eo referri potest.*

Nialel. lat.

ນ້ອງໝາຍ mal.

Ràna-bóri. bra.

ரானாவ

نعرهل Arab.

N Y A L E L.

Tab. 16.

Rbor hæc Malabarenſibus *Nyalel*, Brachma-
nis *Laffa*, Luſitanis *Maquinha*, Belgis *Werlingen*
nuncupatur; Eſtque procera, quadragin-
ta circiter pedes alta, caudice mediocriter
craffo, cortice cinereo obduſto, multiſque
ramis ruſcentibus in orbem diffuſis dona-
to: Lignum albicans, inodorum, inſipidum, matriceru-
bicunda.

Radix ruſa, ſurvo cortice teſta.

Folia geminata ordine parallelo brevibus petiolis ramulis
inhærent, oblongo-rotunda, acuminata, denſa, glabra,
colore atro-viridi ſupernè nitentia, infernè viridi dilutio-
re, inſipida, inodora; coſta media lignoſa, viridi-albi-
cans, rotunda, ac in adverſa parte altè extuberans, è qua
plurimi ſuperiora verſus exoriuntur nervuli, qui in ſe in-
vicem arcuatim deferuntur.

Flores exigui, candidi, numeroſi racematim circa ex-
tremos ſurculos proveniunt, & ſinguli calyci viridi in
quinque ſacinias ſectò inhærent, quinque tenuibus, la-
to-rotundis, ac in orbem expanſis foliolis conſtantes,
quinque ſtaminulis albicantibus, apicibus flaveſcentibus
ſalcatis ornatis, medium occupantibus; inter quæ ſtylus
prodit ſurrectus itidem albicans, capitello flaveſcente:
odor ingratus ac foetidus; ſapor nullus.

Floſculis ſuccedunt *Fructus* globoli, numeroſi racemis
adhærentes uvarum in modum, quibus magnitudine haud
abſimiles ſunt, cortice craffo, flaveſcente, intus candido
& lanuginoſo cincti, carneque ex albo cæruleâ, transpa-
rente, ſucculentâ, ſubacidiæ ac vinoſi ſaporis, intus refer-

Pars IV.

O

ti;

38 HORTUS MALABARICUS.

ti; intraquam duo continentur *Nuclei* oblongo-plano-rotundi, subvirides, ex albo-cæruleâ cuticulâ obducti, saporis è dulci adstringentis, membranaceo dissepimento ab invicem sejuncti.

Provenit frequenter in Insula Baypin, nec non in Cai-maal, aliisque Provinciis Malabar; perpetuò viret, quotannis bis maturos exhibet fructus, mensibus viz. Aprili & Octobri, manetque frugifera septuaginta circiter annos.

Fructus vero in deliciis comeduntur. At nuclei cum zinzibere recenti contusi, & addito saccharo exhibiti alvum movent. Ex fructuum immaturorum succo cum saccharo syrupus præparatur, tussi, asthmati, aliisque thoracis affectibus præprimis conveniens.

Tab. 16.

Arbor hæc magnam cum *Sambuco Indica Bontii* habet similitudinem, sed quoniam accurata ejus apud *Bontii* descriptio non habetur, an eò referri debeat, certius affirmare nequeo.

ANGO-

Alangium decapetalum Lam.

Pars 4. Tab. 17.

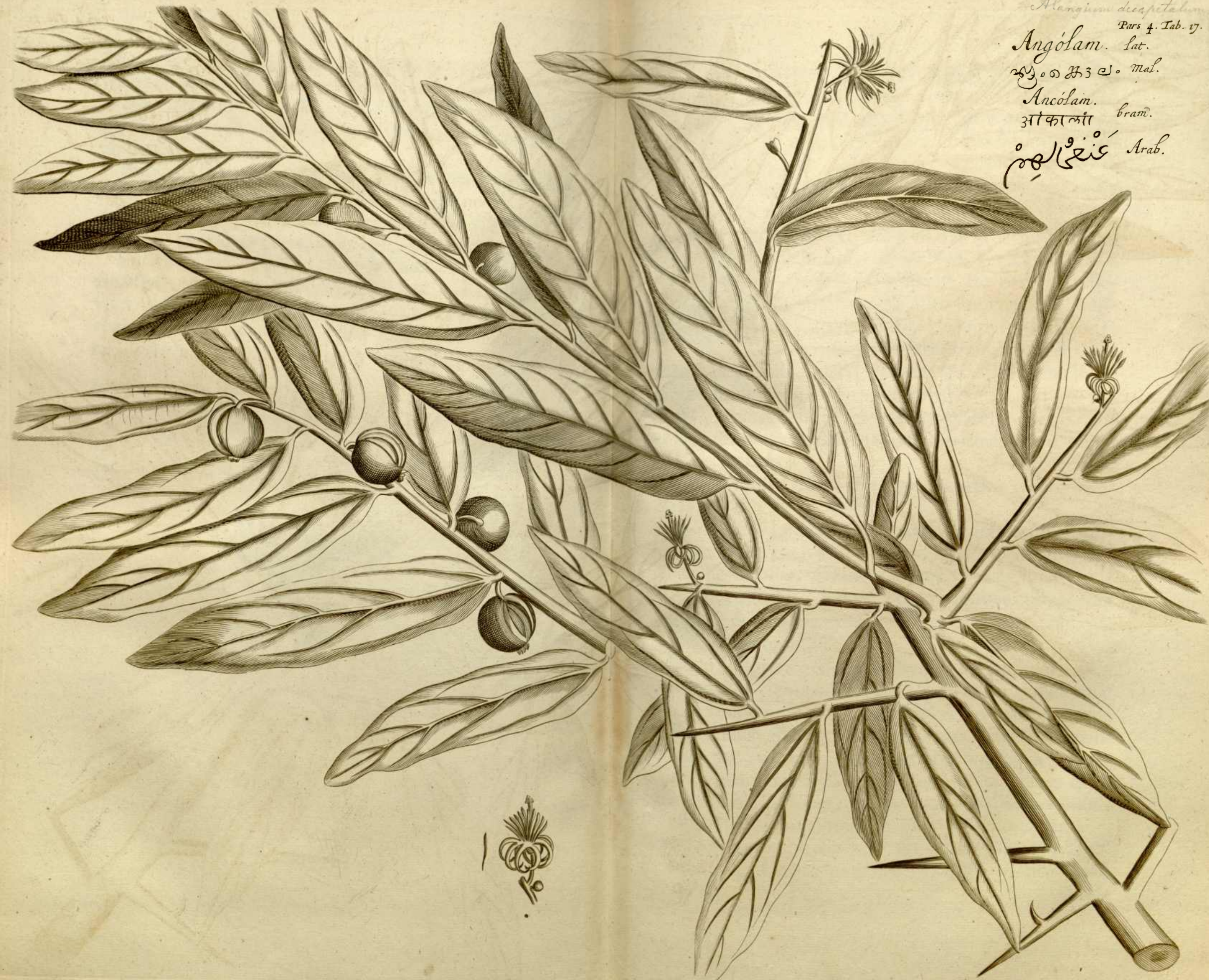
Angólam. lat.

ਅੰਗੋਲਾਮ. mal.

Ancólam.

आंकाला bram.

عنقاليه Arab.

ANGOLAM.

Tab. 17.

Angolam seu *Alangi* Malab arenis, *Angolam* Brachmanis, *Espinho sancto* Lusitanis, *Keyser-vreugde* Belgis, præcella est arbor atque speciosa plurimum, altitudine centum; crassitie vero duodecim pedum mensuram circiter æquans, multisque ramis in orbem longè latèque diffusis donata; qui cortice viridi obducti, ac spinis lignosis, crassis, longis, ac rigidis muniti sunt: Lignum albicans, prædurum, cortice glabro, cinereo, albis interstincto punctulis, saporis acri-amari, odoris aromatici, cinctum.

Radix fungosa, rufa, flavescente cortice tecta, odorata, amara.

Folia brevibus petiolis circa ramorum spinas (quæ tandem in ramulos excresecunt) proveniunt, oblongo-teretia, crassa, mollia, glabra, supernè viridia, internè viridi-fusca, odorata, amara; nervis aliquot è costa media albicante, & in adversa parte altè extuberante, obliquè in latera excurrentibus.

Flos ad foliorum exortum itidem spinis provenit, plerumque unus; aliquando duo, aut plures, infidetque calyci rotundo in decem lacinias secto, è decem teretibus, crassis, densis, subviridibus, intus candidis foliolis constans, quæ extrorsum reflexa apicibus circa caulem coeunt, prominentibus decem miniatis apicibus, quos pallida stamina sustinent, quorum medium obtinet pistillum staminibus concolor; odor suavis; sapor amarus.

Fructus globosi, cerasorum majorum magnitudine æmulii, exiguo in vertice umbilico præditi, cortice cincti

40 HORTUS MALABARICUS.

crasso, purpurascente, qui maturo fructu spontè dehiscit, carneque succulentâ, dulcis, gratique saporis, intus referti; intra quam duo, tresve atri, glabri, plano-rotundi, intus candidi continentur *Nuclei*. Hi autem fructus avidè expetuntur, & in deliciis comeduntur.

Crescit locis petrosis; arenosis, & montanis in Mangatti, aliisque Provinciis Malabar; perpetuò frondet, frugetque; ac diu superstes manet.

Cæterum arbor hæc varias ob causas Emblema Regiæ Majestatis Malabarensis habetur, quarum præcipua est, quod flores diademati Imperiali haud absimiles, rigidis inhæreant spinis. Insuper succus ex arboris radice expressus, & exhibitus vermes necat, nec non biliosos ac pituitosos humores per alvum expurgat, & aquas hydropicorum ducit. Radicis pulvis exhibitus Antidotum habetur venenatis morfibus serpentum, aliorumque venenatorum animalium.

Jdu-mulli. lat.

ဣဗဒုဒ္ဓိ mal.

بَهْوُ قَوْلِي Arab.

IDOU-MOULLI.

Tab. 18.

Dou-Moulli Malabarenfibus, *Elasticanto* Brachmanis, *Periera dos diabos* Lufitanis, *Dulle-boom* Belgis, Arbor est procera, septuaginta circiter pedes alta, caudice crasso, multisque ramis longè latèque diffusis donato; qui cortice cinereo, intus viridi obducti, nec non squammis numerosis, rigidis, fuscis, glabris, ac nitentibus spinis insuper dotatis, undique ornati sunt: Lignum albicans, fibrosum, densum, cortice cinereo, intus rufo ac subviridi, saporis subamari tectum, cujus matrix rubicunda, prædura.

Radix albicans, rufo cortice cincta, saporis amari, odoris terrestris.

Folia circa ramulos spinosos brevibus ac rotundis petiolis proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, crassa, densa, glabra, supernè atro-viridia, infernè subviridia; nervis aliquot è costa media rufescente, & in adversa parte altè extuberante in latera excurrentibus: odor sylvestris, sapor nullus.

Flosculi itidem circa spinosos ramulos atro-rubentibus ac asperis petiolis numerosi proveniunt, purpurei, quinque oblongo-rotundis, acuminatis foliolis constantes, quinque in medio flavescentibus fibris, apicibus dotatis, præditi; inter quos similis prominet stylus rubicundus, exiguus: sapor ingratus, odor nullus.

Flosculis pari fertilitate succedunt *Fructus* pyriformes, subvirides ab una parte, ab altera vero rubicundi, niten-

42 HORTUS MALABARICUS.

tes, exiguo in vertice umbilico coronati, carneque viridi, densâ, succulentâ, amarâ intus referti; intra quam ossiculum hæret rubicundum, *Nucleum* includens candidum, gustu primum avellanæ haud absimilem, dein tamen ingratum relinquentem saporem.

Provenit locis sylvestribus & arenosis in Paloerti, aliisque provinciis Malabar; quotannis semel, nonnunquam bis maturos fert fructus, Januario viz. & Martio mensibus, diuque superstes manet.

At vero ex arboris, ejusque radicis cortice, nec non floribus, fructibus, nucleisve, variis modis remedia præparantur ad Maniam, phrenitidem, similesque affectus cephalicos. Adhæc è cortice in aqua communi decoctio fit, quæ icterum, hydropem, aliosque chronicos morbos potenter sanat. Radicis cortex cum santalo rubro in pulverem redactus, ex eoque cum lacte muliebri cataplasma confectum, ac inguinibus impositum bubonibus venereis medetur.

Purinsji. lat.

ഉവ്വു mal.

Urinti bra.

१३

ورنجي Arab.

P O E R I N S I I.

T A B. 19.

Rbor hæc Malabarenſibus *Poerinsj* & *Vercoe-poelongi*, Brachmanis *Ourinti* & *Damitaffi*, Luſitanis *Sabao dos Canarins*, Belgis *Seepnooten* nuncupatur: Eſtque procera, caudice admodum craſſo, multiſque ramis in orbem diffuſis donato; qui cortice atro-purpureo, intus viridi obduſti, ac medullâ intus fungoſâ & albicante referti ſunt: Lignum flaveſcens, prædurum, cortice phœniceo, intus ruſo cinctum, inodorum, inſipidum.

Radix flaveſcens, albicante cortice tecta, nec non fibris ſuis longè latèque per terram diffuſa; ſapor ſubdulcis.

Folia bina & bina ſibi invicem oppoſita tenerioribus furculis proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denſa, ſeptem uncias longitudine, tres quatuorve latitudine plus minus æquantia, atro-viridia, ſupernè ſplendentia, infernè nequaquam; nervis aliquot in adverſa parte extuberantibus è media coſta in latera excurrentibus: odor ſua-vis, ſapor ſubdulcis.

Floſculi in racemum oblongum digeſti extremis ramulis conveniunt, ſtellati, ſambuci floribus formâ haud abſimiles, quinque tenuibus, oblongo-teretibus, è ruſo viridibus, nitentibus, intus candidis ac lanuginoſis foliolis conſtantes, ſtaminulis aliquot albicantibus, aureis apicibus dotatis, mediam floſculi cavitatem & umbilicum occupantibus; inter quæ ſtylus prodit flaveſcens, exiguus, ipſius fructus rudimentum. At vero exiguæ horum gemmæ vix quatuor menſium ſpatio in floſculos ſeſe expandunt, ſuntque rotundæ ac virides, nec non calyci viridi in quina ſubrotunda foliola diviſo inhærent: odor nullus, ſapor ſubadſtringens.

Fructus conſimili modo racematim frequentes ſuccreſcunt,
Pars IV. R

44 HORTUS MALABARICUS.

scunt, oblongo-rotundi, duo plerumque, tresve artifi-
simè simul juncti, virides primum ac lanuginosi, maturio-
res vero subflavescentes & rufi; at siccati duri, rugosi, &
fusci. Teneriores autem hujusmodi fructus carne intus
albicante, molli, ac viscosa referti, quæ tandem mutatur
in nucem rotundam & fuscam, *Nucleum* intus continentem
exiguum, candidum, durum, acrem, inodorum.

Crescit variis in sylvis Malabar; perpetuò viret, quot-
annis maturos exhibet fructus, atque à decimo sationis an-
no ad centesimum non rarò frugifera est.

Cæterum ex arboris hujus ligno citharæ conficiuntur, &
pectines. Fructus pannis lavandis & abstergendis infer-
viunt: ii namque in aqua triti instar saponis albicantem eam
reddunt, lixiviam & spumofam, qualis ad pannos lavan-
dos & abstergendos requiritur. Adhæc cum spumosa &
lixiviali hac aqua Anrifabri vasa argentea decoquere so-
lent, & depurare. Porro ejusdem saponariæ aquæ spuma
temporibus illita cephalalgiam, nec non febrem tollere
dicitur. Fructuum in aqua communi infusio aut decoctio
spumescens, si exhibeatur, colicos cruciatus mitigat; nec
non variis modis ad alios affectus intrinsecus & extrinsecus
usurpatur. E foliis in aqua communi coctis Balneum fit
antiarthriticum: Ex iis pariter & recente zinzibere, accu-
mini semine in aqua communi decoctio fit, ventristor-
mina sedans, flatusque discutiens. Radix cum oryzæ in-
fuso trita, & exhibita paralyfi, nec non sævis articulo-
rum doloribus medetur.

Tab. 19.

Fructus quibus saporis loco Indi utuntur, varii sunt,
ac diversi. *Clusus Exoticor. lib. 2. cap. 16.* similem fru-
ctum describit, isque à *Nicolaso Mardo lib. de Medi-
cam. simpl. ex Occidentali India delatis cap. 65.* vocatur
Sphærule saponaria. Hujus quoque *Oviedus lib. 9.* me-
minit, ubi refert arboris folia Filicis foliis esse similia:
quod tamen falsum esse *Wormley* me docuit. Etenim
Anno 1660 è Barbados Insulis saponarias quasdam ac-

cepi sphaerulis, quibus satis tres prodibant arbusculæ,
per quadriennium superstites: earum cortex cinereus,
folia phyllitis foliis similia erant. *Rochefortius historie sue
part. 5, cap. 7.* duas sphaerulæ saponariæ proponit spe-
cies, quarum alteram in horto meo per quadriennium
colui: Hoc verò, quod Hortus Malabaricus pro-
ponit, genus nemo Botanicorum adhucdum de-
scripsit.

ADAM-

Adamboe
Cadali-pua.
കരകട്ടെപ്പുല mal.
قلى الحبلن بوع Arab.

Adamboe
Cadali'-pua.
ಕಡಲೆಪ್ಪುಣ್ಣ mal.

قياطه بونج Arab.

A D A M B O E.

Tab. 20. 21.

Rbor hæc Malabarenfibus *Adamboe* & *Cadelipoea*, Brachmanis *Sotulari*, Lusitanis *Catupinaca da serra*, Belgis *Baak-roofen* appellatur; estque humilior, septem circiter pedes alta, caudice albicante, variis ramis in orbem diffusis donato, qui cortice scabro, primum viridi, dein furvo obducti sunt.

Radix albicans, cinereo cortice tecta, odoris gravis ac sylvestris, saporis unctuosi.

Folia oblongo-rotunda, crassa, densa, sine ordine brevibus ac nodosis petiolis circa teneriores ramulos proveniunt, longitudine spithamam, latitudine palmum superantia, supernè atro-viridia, infernè è viridi rufescentia, tactu nonnihil aspera, à media illa crassa, albicante, & in adversa parte altè extuberante costa, folium per longitudinem mediam secante, plures aliæ minores superiora versus oriuntur costulæ, quæ arcuatim in se invicem deferuntur: odor sylvestris, sapor subadstringens.

Flores elegantes, purpurei, nitentes, rosis haud absimiles, rotundis & hirsutis petiolis numerosi circa ramulos proveniunt, ac sex septemve mollibus, subrotundis, expansis, at nonnihil crispis constant foliis; nec non calyci lato, profundo, crasso, rugoso, subviridi, in sex septemve lacinias acuminatas stellæ in modum secto, inhaerent, qui plurima insuper emittit stamina surrecta, infernè albicantia, supernè rubicunda, flavescentibus, nitentibus, ac planis apicibus ornata; inter quæ stylus prodit acuminatus, infernè rubicundus, supernè viridis: sapor subsalsus & subadstringens, odor nullus.

Fructus floribus succedunt inodori, insipidi, rotundi;

Pars IV.

S

virid-

46 HORTUS MALABARICUS.

viridi-fusci, nitentes in vertice oblongo stylo dotati; ad basin vero calyce plano, crasso, ac viridi excepti, qui cuspides suos latè extendens, ac exteriora versùs reflectens, stellam quodammodo refert; intus porro carne albicante referti, intra quam numerosa latitant *semina* plana, malvæ semini haud absimilia, sex septemve loculamentis, membranaceis quibusdam pelliculis à se invicem sejunctis, conclusa.

Crescit frequenter locis arenosis & petrosis in Mangatti & Cranganoor, præsertim circa fluminum ripas; Julio & Augusto mensibus floret, fructusque fert Novembri & Decembri: virescit tamen perpetuò, ac diu superstes manet.

Cæterum ex arboris radice in aqua decocta Gargarisma conficitur, quod palati orisque ulcusculis, nec non quibuscunque faucium affectibus medetur. Ex eadem radice decocta, & dein contusa cataplasma fit, quod tumoribus impositum potenter eos emollit ac maturat. Ex arboris cortice, foliis, ac floribus cum aqua communi decoctio paratur, quæ pota hepatis, lienis, aliorumque viscerum obstructions aperit, & aquas hydropicorum per alvum ac urinam potenter ducit. Semen haud secus accoriandri semen capiti infestum est, ac vertiginem, ebrietatem, similesque affectus producit.

Adamboe. lat.
കരകട്ടെപ്പുല mal.

قحاطهلهن بوع Arab.

K A T O U . A D A M B O E .

T A B. 22.

Rbor quæ *Katon-adamboe* & *Katon-Cadeli-poea* Malabarenfibus, *Dava-sotulari* Brachmanis, *Catupinaca-Brava* Lusitanis, *wilde Baak-roosen* Belgis dicitur, præcedentis species sylvestris est, & major: altius namque excrescit. Caudex alioquin rami, radix, folia, aliæque hujus arboris partes planè cum præcedente *Adamboe* conveniunt, præterquam quod hujus folia & rami lanuginosi sint, ac hirsuti.

Flores præcedentis *Adamboe*, ut & *Paretti*, part. 1. Tab. 30. descriptæ, floribus quoque similes; mediam tamen floris cavitatem & umbilicum quinque tantum stamina surrecta, candida, rubicundis apicibus ornata, occupant; inter quæ stylus prodit albicans, cacumine bifido.

Fructus similiter fructuum alterius arboris æmuli, nisi quod pilis tenuissimis subasperi.

Nascitur locis montanis in Mala & Poiga, provinciis Malabar; Maijo, Junio, & Julio mensibus floret, Decembri vero maturos fert fructus; viret autem perpetuò.

Cæterum ex foliis hisce contusis cum Nucis Indicæ aqua Emplastrum conficitur, quod Bubonibus veneris, aliisque glandularum tumoribus impositum medetur.

Tab. 20. 21. 22.

Adamboe meritò ad *Pariti* (parte prima & secunda descriptæ) genera referri potest, quippe utraq; sunt species *Malvæ* seu *Albæ arboræ*, uti ex nota genérica, floribus nimirum, fructibus, seminibus manifestum sit; partes tamen accidentales, folia viz; inter sese non conveniunt.

Karin-kara. lat.

കുറിശ്ശി mal.

قحارین فحارج Arab.

K A R I N - K A R A

Tab. 23.

Arin-Kara Malabarenſibus, *Tamagali* Brachmanis, *Narilha*, *Lufitanis*, *Haan-ballen* Belgis, Arbor eſt mediocris magnitudinis, caudice mediocriter craſſo, candido, cortice furvo, ſcabro, inodoro ac amaro obducto, nec non ramis viridibus in orbem

diffuſis donato.

Radix ruſa, albicante cortice teſta.

Folia ſine ordine brevibus, rotundis, ac fulcatis petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denſa, glabra, colore atro-viridi ſupernè nitentia, infernè viridi-flaveſcente; nervis aliquot è coſta media albicante, ac in adverſa parte prominente, in latera oblique excurrentibus: ſapor amarus ac auſterus.

Flores albicantes, magnitudine *Paënoe* floribus, formâ verò *Geniſtæ* aut *Laburni* floribus ſimiles, aut in ramulorum extremis, aut è lateribus in tenui ligula dependent, atque calyci viridi, in quinque acuminata, magnitudine inæqualia foliola ſectis, inhærent, quinque oblongo-teretibus, craſſis, candidis foliolis conſtantes, quorum ſupremo reliquis multo majore, lato, ſuſum reflexo, at inferius aperto hiatu dehiſcente, è quo numeroſa prodeunt ſtaminula candida, apicibus ornata: odor ſuavis, ſapor amarus.

Fructus nucibus juglandibus magnitudine ſimiles, rotundi ſunt, globoli, ac duabus protuberantiis ad verticem ſtriati, viridi-flaveſcente cortice cincti, carneque

Pars IV.

V

Mo. Bot. Garden,
1893 intus

intus albicante, primum densâ, dein molli, pultaceâ, ac subdulci referti; intra quam Nucleus locatur rotundus, bifariam aut trifariam divisus, subviridis rufâ pelliculâ tectus fabarum, sapore æmulus.

Crescit in locis sylvestribus Malabar; perpetuò viret, non raro bis in anno maturos fert fructus, mensibus viz. Aprili & Octobri, at non diu superstes manet.

In Medicina nullius est usus.

Perim-kara. lat.
പെരിങ്കട mal.

بجرب قناع Arab.

P E R I N - K A R A.

Tab. 24.

Erin-kara Malabarenfibus, *Gali-doufa* Brachmanis, *Azeitones do Malavar* Lusitanis, *wilde Olyven* Belgis, Arbor est vastæ magnitudinis, caudice crasso, cortice crasso, cinereo, intus purpureo, cincto, nec non ramulis viridi-fuscis, plurimisque virgulis pullulantibus donato; lignum albicans, densum, fibrosum.

Radix itidem albicans, rubicundo obducta cortice, qui cuticula nigricante insuper tectus est; sapor subamarus, odor terrestris.

Folia quæ primo exortu rufa acplicata circa ramulos teneriores proveniunt, ubi excreverunt oblongo-rotunda sunt, acuminata, in ambitu crenata, densa, glabra, atro-viridia, splendentia; è costa media crassa, & in adversa parte altè extuberante plures aliæ superiora versus oriuntur costulæ, quæ in se invicem arcuatim deferuntur: sapor acidus primum, dein amarus.

Flores suaveolentes, candidi, extremis furculis inter folia proveniunt, caulibus nimirum spithamam longis, quibus brevibus petiolis adhærent, quinque oblongis ac in plurima tenuia filamenta, comæ instar, circa extremitates divisis foliolis constantes, atque calyci viridi in quinque lacinias acuminatas secto inhærentes; rufis aliquot staminulis erectis mediam floris cavitatem occupantibus, inter quæ stylus prominet viridi-albicans, cujus basis globulus exiguus, croceus.

Fructus pari fertilitate floribus succedunt, cum formâ, tum substantiâ & magnitudine olivis majoribus similes, similem quoque continentes nucleum: Maturi cœru-

52 HORTUS MALABARICUS.

leo-purpurei, acido-dulces, gratique saporis; immaturi vero flavescentes, austeri, subamari.

Provenit in Mangatti; aliisque Provinciis Malabar; quotannis bis floret, fructusque fert, Martio viz. & Octobri mensibus, diuque superstes manet.

Cæterum fructus hi in deliciis comeduntur; nec non saccharo condiuntur, ac uti olivæ in muria & aceto servantur pro Achaar, iique cum cibis inter prandendum & cœnandum comesti ventriculum roborant, ac alimentorum in eo fermentationem potenter juvant.

Tab. 23. 24.

Quoniam ambæ hæ arbores *Karæ* nomine appellari soleant, diversæ tamen sunt species: quarum alteri, viz. *Perim-Karæ* ab olivis nomen perperam

imposuerunt Lusitani & Belgæ, ob fructuum cum olivis similitudinem; cum pluribus hæc arbor à *vera* distinguatur *olea*.

M A.

Manil-kara. lat.

മിമ കറ mal.

Vanralli. bra.

वचका

مغني فخار Arab.

M A N I L - K A R A .

T A B. 25.

Anyl-kara Malabarenfibus, *Manil-gale* Brachmanis, *Fruita Manilha* Lusitanis, *Loe-bessen* of *Chineefche pruymen* Belgis, Arbor est procera, caudice crasso, multisque ramis longè latè-que diffusis donato; qui cortice atro-viridi obducti, ubi inciduntur, liquorem exsudent unctuosum, insipidum, inodorum: Lignum cinereum, cortice obductum denso, scabro, fusco, intus rufo.

Radix flavescent, saporis acris, odoris sylvestris.

Folia crassis, rotundis, ac viridibus petiolis circa extremos ramulos numerosa proveniunt, oblongo-rotunda, atro-viridia, crassa, densa, glabra, splendentia; a medio illo, crasso, rotundo, viridi-flavescente, ac in adversa parte altè extuberante nervo, folium per longitudinem medium secante, plures alii minores, tenuioresque superiora versùs exoriuntur nervuli, qui in se invicem arcuatim deferuntur. Manibus vero si confricentur hæc folia viscidum, lacteum, ac acrem fundunt liquorem, quo mediante eadem teneriora arctè complicata sunt.

Flores magnitudine *Tiliae* floribus haud absimiles, itidem circa extremos ramulos inter folia rotundis, lanuginosis, ac purpureis petiolis glomeratim, non sparsim producuntur, sensimque porrectis columellis umbellæ specie panduntur: triplici constant ordine foliorum acuminatorum ac ruforum, quorum singuli ordines sex continent foliola, ac medius planè erectus est; inhærentque calyci crasso, rufo, ac lanuginoso, in sex lacinias acuminatas secto; sex candidis staminibus, rufis apicibus dotatis, mediam floriscavitatem & umbilicum occupantibus, inter quæ stylus prodit, ipsius fructus rudimentum: odor suavis ac melleus, sapor nullus.

Pars IV.

Y

Fructus

54 HORTUS MALABARICUS.

Fructus cum formâ, tum magnitudine olivis similes; immaturi virides, nitentes, succoque viscido ac lacteo referti; maturiores verò purpurei, intusque rufâ, succulentâ, ac acido-dulci carne referti; intra quam bina (rarius unum) locantur ossicula oblonga, glabra, rufa, nitentia, *Nucleum* continentia album, ac amariusculem.

Arbor hæc nullibi, nisi sobole aut feminibus in hortis lata provenit, nec Regio Malabar natale ejus solum constituit; sed è China, Manilhas Insulis, aliisque longinquis Regionibus prius in eam allata fuit, quapropter haud perperam Malabarensibus, *Manyl-kara*, quasi *Kara ex Manilhas* Insulis appellatur. Quotannis maturos fert fructus, Augusto viz. & Septembri mensibus, semper viret, diuque frugifera manet.

Fructus autem maturi inter Bellaria comeduntur, iique appetitum augent, ac alimentorum in ventriculo fermentationem non parum juvant. Ex arboris foliis cum radice curcuma, & zinziberis foliis coctis & contusis, cataplasma conficitur, quod tumoribus quibuscunque impositum potenter eos maturat. Ex iisdem foliis in sesami oleo coctis, addito cortice hujus arboris pulverisato, litus præparatur, qui affectui paralytico Endemio, Indis *Beriberi* dicto, sanando summopere conducit.

Tab. 25.

Casparus Baubinus pinacis lib. II. sect. 6. arboris hujus meminisse videtur, nomine Pruno similis fructus Chinenfis. Enimvero ad pruniferas arbores merito referatur Manyl-kara, & nostratibus apud Indos viventibus Prunus Chinenfis appellari solet. Etiam in Linæo Corneli Matthesii Anni 1607. mentio fit pruni Chinenfis, Lechyas dictæ, at perfecta arboris ipsius non additur descriptio.

KARA.

Kara angolam. Lat.
കറാ മാ. mal.

قرفة Arab.

K A R A - A N G O L A M.

Tab. 26.

Rbor hæc Malabarenfibus *Kara - angolam*, Brachmanis *Namidou*, Lusitanis *e spinho Santo Bravo*; Belgis *wild Keyfers-vreught* nuncupatur; Estque altera *Angolam* species, procera itidem, altitudine quadraginta, crassitie verò sex pedum mensuram circiter æquans, multisque ramis subcinereis ac viridibus, in orbem longè latèque diffusis, donata; lignum albicans, densum, cinereo cortice obductum, cujus matrix purpurea.

Radix crassa, densa, flavescent, furvo cortice tecta; nec non profundè terræ inhærens, fibrisque suis latè per eam diffusa; sapor acris & amarus, odor gravis.

Folia brevibus ramulis (qui in prima hujus arboris specie perfectæ sunt spinæ) inhærent, oblongo-teretia, glabra, mollia, supernè viridia, infernè subviridia, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus; sapor acris & amarus, odor nullus.

Flores brevibus ac viridi-fuscis petiolis circa eosdem cum foliis ramulos proveniunt, viridique ac profundo calyci insident, è sex teretibus, crassis, densis, acuminatis, candidis foliolis constantes, quæ (haud secus ac in præcedentis speciei floribus cernere licet) extrorsum reflexa apicibus circa caulem coeunt; decem aut duodecim candidis & acuminatis staminulis mediam floris cavitatem occupantibus, inter quæ stylus prodit albicans, apice ornatus oblongo-rotundo; odor suavis, sapor amarus.

Floribus succedunt *Fructus* globosi, pomorum minorum magnitudine æmuli, exiguo in vertice præditi umbili-

56 HORTUS MALABARICUS.

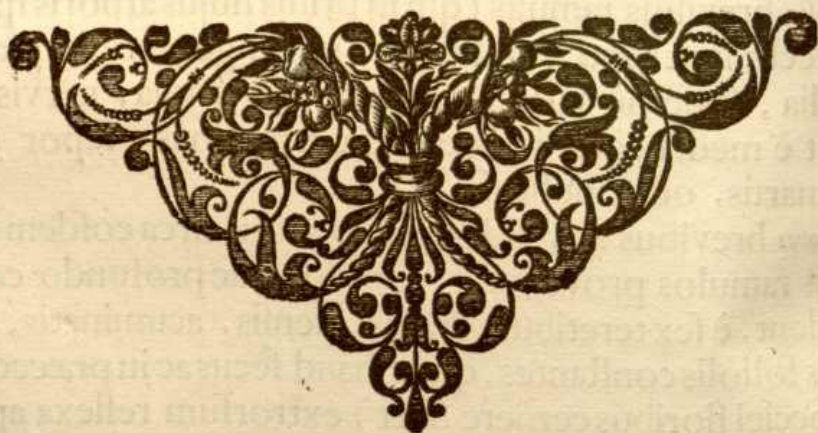
bilico, cortice crasso, molli, tomentoso, purpureo, intusque albicante cincti, nec non carne rubicundâ, succulentâ, viscidâ, tenaci, acidique saporis, intus referti; intra quam officulum locatur oblongo-rotundum, rubicundum, *Nucleum* includens candidum, amaro-dulcem.

Nascitur locis petrosis, arenosis, & montanis in Kandenate, aliisque provinciis Malabar; semper frondet, floret, frugetque, ac diu superstes manet.

Cæterum ex arboris foliis cum oleo coctis unguentum conficitur vulnerarium. Radix catarctica est, humoresque serosos ac pituitosos per alvum educit. Fructus autem rarò comeduntur, quoniam impensè sanguinem calefaciunt.

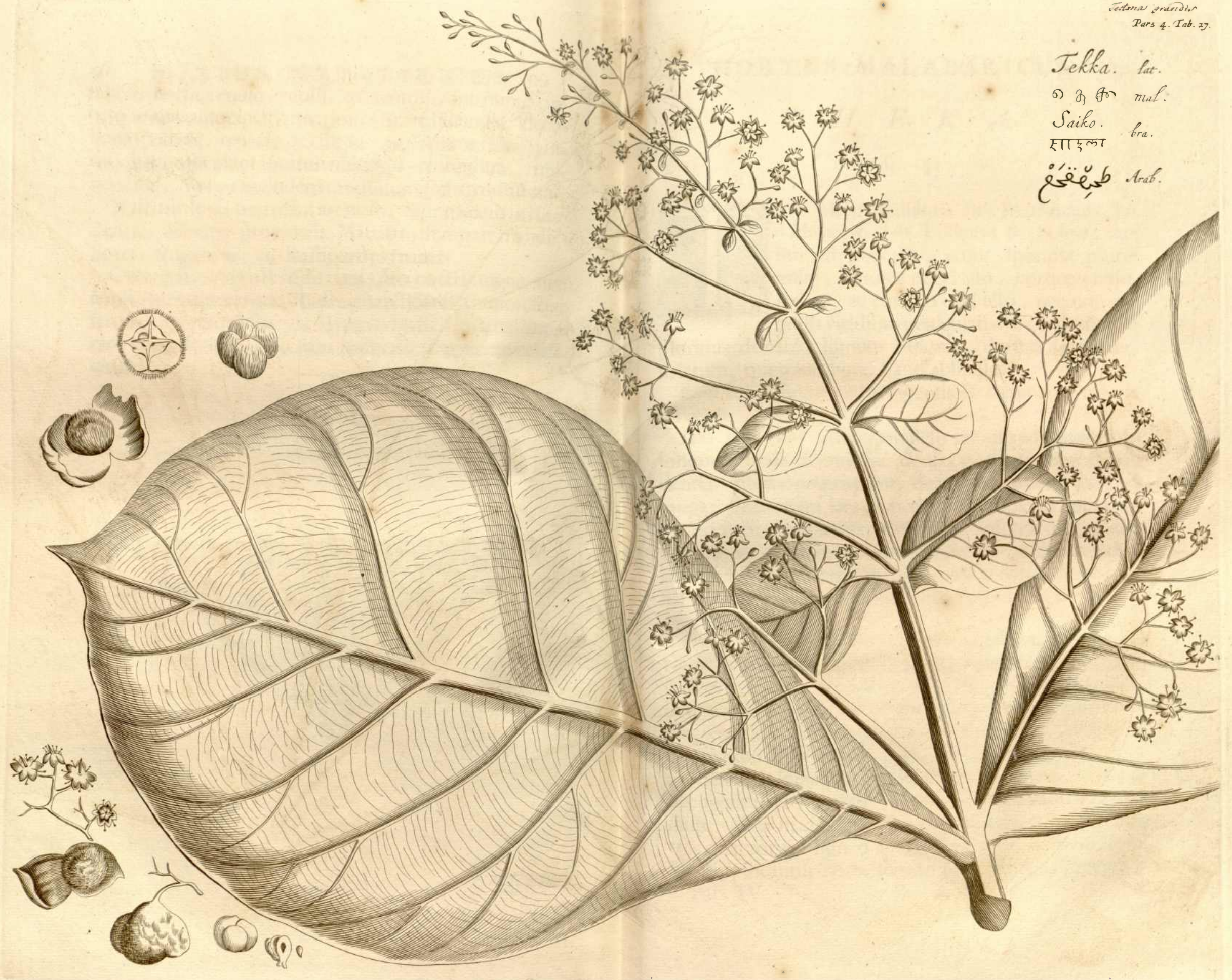
Tab. 26.

Arbor hæc species est *Angolan* Tab. 17 descriptæ, atque ideo malè huc relata est.

THEKA.

Tekka. lat.
ဝဲ ဒဲ ဒဲ mal.
Saiko. bra.
एण्डा
طَبَقْ Arab.

T H E K A.

Tab. 27.

Teka Malabarenfibus, *Sailo* Brachmanis, *Jati* Malaccis, *Teka* Lusitanis & Belgis, Arbor est præcella, atque speciosa plurimum, caudice præcrasso, cortice crasso, scabro, ac cinereo obducto, nec non ramulis viridibus geniculatis, ac quadrangulis plurimis donato; lignum albicans, durum, glabrum, striatum, quercino ligno haud absimile.

Radix rufa, saporis adstringentis & subamari, odoris subacidi.

Folia geminata ordine parallelo ramulis inhærent, oblongo-rotunda, acuminata, densa, crassa, supernè splendentia, infernè nequaquam, duas spithamas aut amplius longa, spithamam lata; à pediculo ad apicem folii nervus decurrit conspicuus, rotundus, infernè eminens, è quo plures in latera obliquè excurrunt nervuli; odor acidus, sapor austerus. Manibus verò si confricentur hæc folia succum fundunt, qui illicò sanguinis instar atropurpureus evadit.

Flores exigui, suaveolentes circa ramulos teneriores ad foliorum exortum, petiolis longis, quadrangulis ac sulcatis proveniunt, sensimque porrectis columellis umbellæ specie panduntur: constant quinque vel sex subrotundis, candidis, & extrorsum reflexis foliolis, inhærentque exiguo & acuminato calyci; foliola hæc intercedunt totidem staminula alba, apicibus luteis donata, medium occupante stylo subviridi, acuminato. Tandem superveniunt vesicæ magnæ virentes, superius apertæ, in quibus tres quatuorve (ligneo tamen sepimento ab invicem juncti) locantur *Fructus* subrotundi, virides, lanugino-

58 HORTUS MALABARICUS.

fi ac hirsuti, nec non carne viridescente, inodorâ, saporisque amari & adstringentis, referti; intra quam officulum continetur quadratum, ex albo rufescens, *Nucleum* includens exiguum, albicantem.

Crescit ubique in Malabar, at præsertim in Provincia Atsjen Coyl. & Calicolan, ubi integræ sylvæ ingentium harum arborum reperiuntur. Semper viret, quotannis floret fruetque; mensibus viz. Augusto & Octobri; atque non rarò à decimo anno ad trecentimum frugifera manet.

Lignum vero hujus arboris, quercino ligno haud ab simile, operi fabrili accomodum, atque Naupegis ad navium fabricam in usu est; sed in aquis (præsertim dulcibus) teredini facilè obnoxium: Gentiles, nescio qua superstitione ducti, hoc solummodo ligno sua vel construunt, vel reparant templa. Et retulit Princeps Calicolan, se integrum templum ex unica hujusmodi arbore ædificari curasse. E foliis tenerioribus purpureus conficitur color, quo panni sericei & gossypini tinguntur. Etiam tenera hæc foliola in deliciis indigenæ comedunt: ex iisque coctis cum saccharo syrupus fit, qui aphthis medetur. Ex floribus cum melle coctis medicamentum paratur, quod assumptum aquas hydropicorum educit. Radix siccata, contusa, & in pulverem redacta, sicque exhibita, sanguinem ex casu alicubi concretum dissolvit. E fructibus tenerioribus contusis unguentum conficitur, herpeti sanando perquam utile.

Tab. 27.

Jacobus Bonius lib. 6. cap. 16. arborem hanc describit, *Kyati* seu *Quercus Indica* nomine, quanquam nullam cum quercu similitudinem habeat, nisi respectu ligni, quod ligno quercino simillimum est; quæ cupatur, sed malè: etenim *Kayo-jati* potius dicenda foret, cum *Kayo* lignum, *jati* vero quercum propriè significet. Insuper arboris hujus meminit *Joh. Nieubof* in itinere pag. 249. ubi exactè florem, fructumque ejus describit

KATOU.

Catutekka. lat.

കുടുകുടു mal.

Vana papalu. bra.

वानपफला

فخاطر فضلكا Arab.

K A T O U - T H E K A.

Tab. 28.

Rbor quæ *Katou-theke* Malabarenfibus; *Dava-sailo* & *Vana-papalon* Brachmanis, *Teka-Brava* Lusitanis, *wilde Teka* Belgis nuncupatur, præcedentis species est minor & humilior; crassitie pruno haud abfimili caudice, cortice obducto cinereo, nec non ramulis viridibus, quadrangulis, ac fulcatis plurimis itidem ornato; lignum albicans, inodorum, insipidum.

Radix purpurea.

Folia geminata ordine parallelo ramulis inhærent; oblongo-teretia, crassa, densa, glabra, supernè colore atro-viridi nitentia, infernè viridi dilutiore, spithamam longa, tres quatuorve circiter digitos lata, insipida, inodora; nervis aliquot in adversa parte prominentibus, è costa media flavescente in latera excurrentibus.

Flores è surculorum extremis in odori ac insipidi oriuntur in Jubæ formam dispositi, numerosi; quorum singuli ad flores Liloc accedere videntur, oblongi, candidi, quinque teretibus, crassis, mollibus, & extrorsum reflexis foliolis constantes; quinque albicantibus, erectis, & acuminatis staminulis medium occupantibus.

Fructus nucum avellanarum magnitudine æmuli, oblongo-rotundi, exiguo in vertice umbilico præditi, glabro ac flavescente cortice cincti, nec non carne viridiflavescente, succulentâ, dulci referti; intra quam ossiculum continetur, nucleum includens candidum, dulcem.

Pars IV.

Bb

Na

60 HORTUS MALABARICUS.

Nascitur ubique in Malabar, præsertim circa Warapoli; semper viret, quotannis floret, fruetque, mensibus viz. Augusto, Septembri, & Octobri; at diu frugifera non est.

Cæterum fructus hi loco Arequæ seu Katungæ cum folio Betel frequenter manducantur. Arboris cortex exsiccat, & in pulverem redactus, sicque exhibitus, bilis ardorem compescere dicitur.

Tsjeru-Téka. lat.
മലങ്കര തെ Mal.

Sailò. bra.
साइलो

جُورُ طُحْفَا Arab.

T S J E R O U - T H E K A.

T A B. 29.

Sjerou - Theka Malabarenfibus, *Douda - Sailo* Brachmanis, *Teka Crespa* Lusitanis, *Netel-Teka* Belgis, *Arbuscula* est humilis, septem circiter pedes alta, caudice pedis mensuram crasso, albicante, cortice obducto cinereo, amaro, multisque ramulis viridibus, triangularibus, ac geniculatis donato.

Radix albicans, saporis amari, odoris terrestris.

Folia terna simul circa ramulorum geniculos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, supernè colore atro-viridi nitentia, infernè subviridia & tomentosa; costa media crassa, è qua plures superiora versus exoriuntur costulae, in adversa parte altè extuberantes ac lanuginosae: odor suavis, sapor acris & amarus. Teneriora verò hujus arboris folia rubicunda sunt.

Flores haud secus ac *Katou-Theka* flores, furculorum extremis racematim proveniunt, caerulei, foliolorum stipatu obvallati, viridique & acuminato calyci inhaerent, è quinque oblongo-rotundis ac introrsum reflexis foliis constantes; quinque caeruleis staminibus, flavescentibus apicibus ornatis, ac extra florem latè expansis, mediam ejus cavitatem & umbilicum occupantibus, inter quæ stylus prodit ex albo caeruleus, ac in acumine divisus: odor suavis, sapor subamarus.

Fructus subrotundi, triquetri, in vertice exiguo umbilico praediti, glabri, nitentes, primum atro-purpurei, dein furvi, intus molli carne referti; cui tres includuntur Nuclei exigui, virides, sapore fabaceo.

Pars IV.

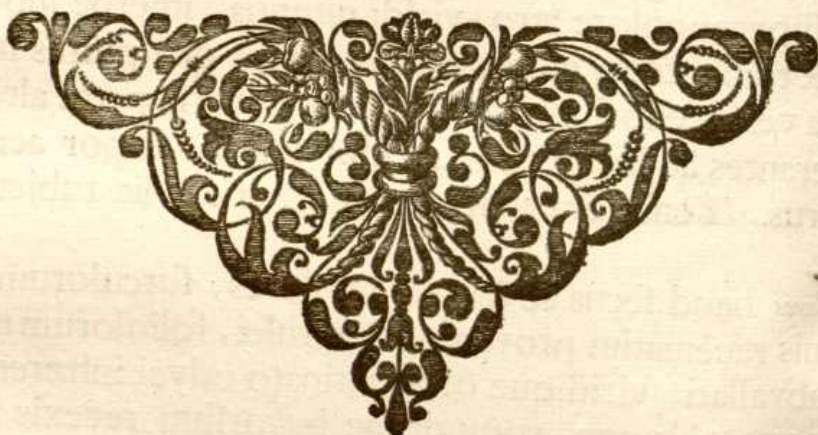
Cc

Crescit

62 HORTUS MALABARICUS.

Crescit locis arenosis ubique in Malabar, præsertim in Provincia Moutan; semper viret, quotannis floret, fructetque.

Cæterum ex arboris foliis oleo butyroque incoctis unguentum conficitur, quod Cephalalgia, Ophthalmia, & aurium tinnitui medetur. E radice cum zinzibere & Coriandri semine aquæ incocta Apozema conficitur, quod exhibitum alimentorum in ventriculo fermentationem potenter juvat, & Nauseam sanat. Fructus contusi & in lacte Ebutyrato cocti, vel infusi alvum movent, & aquas hydropicorum ducunt.

Ben-têka. lat.
 බෙතෙකා mal.
 Sailô. bra.
 साइकी

Part 4. Tab. 30.

BENTHEKA.

Tab. 30.

Rbor quæ Malabarenſibus *Bentheka*, Brachmanis *Kaſailo*, Luſitanis *Theka-Macho*, Belgis *wit Theka* nuncupatur, licet nullam cum *Theka* ſimilitudinem habere videatur, ejus tamen ſpecies Indis habetur; Eſtque procerà, caudice denſo, albicante, cortice obducto cinereo, nec non ramulis cinereis ac glabris in orbem diffuſis donato.

Radix furva, odoris ſaporisq; ſylveſtris.

Folia inordinatè circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda ac in mucronem deſinentia, ſupernè atro-viridia & nitentia, infernè ſubviridia & lanuginofa, craſſa, denſa, longitudine ſpithamam, latitudine palmum æquantia, inodora, inſipida, à pediculo ad apicem folii nervus decurrit conſpicuus, rotundus, infernè eminens, è quo plurimi ſuperiora verſus exoriuntur nervuli, qui in ſe invicem arcuatim deferuntur.

Flores exigui, viridi-albicantes, & ſuaveolentes racematim proveniunt, atque calyci inhærent exiguo, viridique; conſtant ii unico foliolo, ſed in quinque profundas lacinias diviſo, ſic ut plura videantur, quinque flaveſcentibus & acuminatis fibris mediam floſculi cavitatem occupantibus; intra quas ſtylus prodiſt erectus, capitulo viridi.

Floribus pari fertilitate ſuccedunt *Fructus* oblongo-rotundi, virides primum, dein rubicundi, glabri, ac nitentes, *Areque* fructibus tenerioribus haud abſimiles, ſimilique carne intus reſerti, intra quam plura continentur ſemina oblongo-rotunda, furva, glabra, nitentia, nec

64 HORTUS MALABARICUS.

minus dura, duplici ordine locata, ac membranaceo dissepimento seu pariete integerrimo sejuncta; sapor austerus, odor nullus.

Crescit locis montanis & arenosis in Teckenkour; semper viret, quotannis floret fruetque, ac diu frugifera manet.

Cæterum ex arboris foliis cum melle medicamentum paratur, quod exhibitum sudores movendo æstum febrilem temperat, & variolas expellit.

Tab. 28. 29. 30.

Katon-theke, Tjerons-theke, Bentheke, quanquam *beri* non possunt, quia nullam cum ea habent similitudinem. *Toska* huc referantur, tamen species ejus ha-

Jripa. lat.
ഉറുമാ mal.
بريشع Arab.

I R I P A.

Tab. 31.

Ripa Malabarenfibus, *Iripon* Brachmanis, *Fruita Bofa* Lufitanis, *Tas-noten* Belgis, arbor est procera, fexaginta circiter pedes alta, caudice craſſo, denſo, cinereo, cortice obdueto nigricante, intus rubicundo, nec non ramulis cinereis & ſubviridibus

plurimis donato.

Radix rubicunda, flaveſcente cortice teſta, nec non fibris ſuis latè per terram diſfuſa; ſapor acris, odor nullus.

Folia geminata ordine parallelo ramulis inhærent, oblongo-rotunda, glabra, denſa, ſupernè colore atroviridi nitentia, infernè viridi-dilutiore; nervulis exiguis plurimis è media coſta in parte adverſa quodammodo ex-tuberante, & folium per longitudinem medium inæqualiter ſecante, obliquè in latera excurrentibus: odor nullus, ſapor ſubadſtringens.

Flores inter folia circa ramulos ſparſim proveniunt, exigui, candidi, inodori, è quatuor acuminatis foliolis conſtantes; hæcque foliola intercedunt octo ſtaminula alba, apicibus rubicundis donata, medium occupante ſtylo candido, qui ipſius fructus rudimentum eſt.

Fructus oblongo-rotundi, compreſſi, inæquales, ac ſulco ſtriati, cucurbitis formâ haud abſimiles, cortice craſſo, coriaceo, nec non carnoſo, molli, ac pulvinato teſti, amygdalæ in modum; qui, fructibus in maturitatem tendentibus, in utroque latere dehifcit, ſeſeque aperit, ac *Nucleum* relinquit albicantem, tenui pelliculâ cinctum,

Pars IV.

Ee

den-

66 HORTUS MALABARICUS.

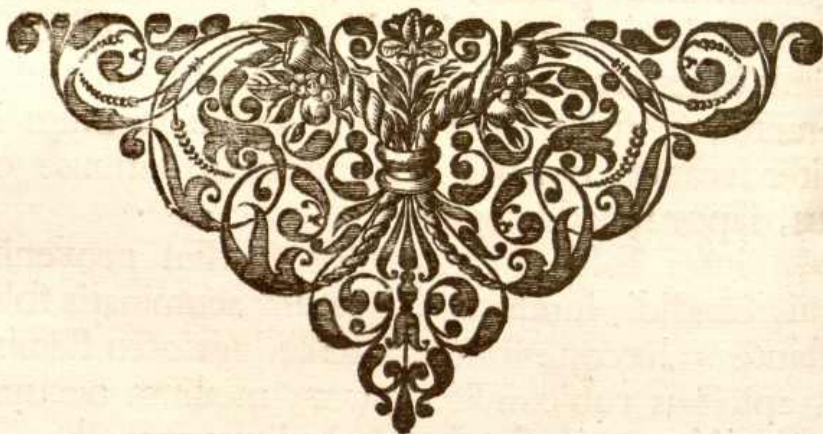
densum, compactum, inodorum, saporisque adstringentis.

Crescit circa Repolyn, aliisque in locis Malabar, semper viret, quotannis floret, fructetque, Augusto viz. & Novembri mensibus.

Cæterum arboris hujus radices alvum movent. E foliis in lotio vaccino coctis, addito melle, potio paratur, quæ scabiem, lepram, aliosque cutaneos affectus sanare dicitur. Ex iisdem foliis cum Mangas foliis in lacte dulci coctis Apozema conficitur, quod Ictero, Asthmati, læsæ alimentorum in ventriculo fermentationi, indeque nato capitis dolori medetur. E fructibus oleum fit contra scabiem, aliosque cutaneos affectus.

Tab. 31.

Tripæ fructum describit Clusius Emoticor. lib. 2. cap. 25. sed minus exactè; quod mirum videri non debet, cum non nisi exsiccatum eum viderit.

Calesani. lat.

കലദ. mal.

मरु ब्रा.

قَعْلَ جِبَامُ Arab.

K A L E S J A M.

Tab. 32.

K *Alesjam* Malabarenfibus, *Mourmouratarum* Brachmanis, *Bainhero* Lusitanis, *Twee-bessen* Belgis, arbor est præcella, atque speciosa plurimum, altitudine sexaginta, crassitie vero septem pedum mensuram circiter æquans, multisque ramis cinereis, in orbem longè latèque diffusis, donata; lignum atro-purpureum, glabrum, ac flexile, cortice obductum nigricante, crasso, molli, intus albicante, qui incisuris alicubi vulneratus illico purpureus evadit.

Radix fibrata, albicans, furvo cortice tecta, odoris saporisque sylvestris.

Folia geminata ordine parallelo tenuioribus ramulis inhaerent, oblongo-teretia, glabra, mollia, supernè colore atro-viridi nitentia, infernè viridi dilutiore, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus; odor & sapor sylvestris.

Flores ramulorum extremis racematim proveniunt, exigui, vitis viniferæ flosculis perfimiles, inodori, inhaerentque calyci exiguo, subviridi, quatuor acuminatis ac viridi-flavescentibus foliolis constantes, octo staminulis albicantibus, flavescentibus apicibus ornatis, medium occupantibus; inter quæ stylus prodit flavescentis, ipsius fructus rudimentum.

Fructus pari fertilitate floribus succedunt, ac itidem racematim proveniunt uvarum aut ribium adinstar, suntque Baccæ oblongo-rotundæ, compressæ, virides, tenuicortice cinctæ, intusque carne succulentâ ac insipidâ refertæ; intraquam officulum locatur viride, oblongum, compressum, *Nucleum* includens candidum, ac penè insipidum.

Pars IV.

F f

Insu-

68 HORTUS MALABARICUS.

Infuper præter geminos hujus arboris fructus, qui floribus succedunt, alii arboris caudici, & ramis undique adnascuntur, quique idcirco potius *Fungi*, quam *Fructus* dicendi: ii genuinis fructibus majores sunt, rugosi, formâ renali, viridi-diluto cortice tecti, carneque viridi, densâ, at humidâ, saporisque acerbi, intus referti; intra quam exiguus ac rubicundus vermiculus subinde hospitatur. Hi vero putatitii fructus non raro tam frequenter, & quidem racematim ramis adhærent, ut imperitior quis veros arboris fructus esse, faciliè affirmaret.

Provenit ubique in Malabar, locis viz. petrosis, nec non in antiquissimarum ædium tectis; quotannis maturos exhibet fructus, Novembri sc. & Decembri mensibus: cum vero floret, antiqua decidunt folia, iis præsertim in locis ubi flores erumpunt, atque sobole lata ab anno decimo ad quinquagesimum & ultrâ frugifera manet.

Ex ligno autem hujus arboris ensium ac cultrorum vaginæ conficiuntur. Cortex pulverisatus & cum butyro in unguenti formam redactus spasmo cynico, aliisque convulsionibus, è gravibus vulneribus ortis, medetur: item ulcera quævis maligna, doloresque arthriticos sanat. Infuper corticis hujus succus aphthas curat; & assumptus Dysenteriae remedium est. Idem cortex cum cortice Codam-pulli in pulverem redactus & exhibitus alvum movet, humoresque pituitosos & atrabilarios educit. E foliis & cortice in aqua coctis Semicupium paratur foeminis parituris, ut faciliior & feliciior succedat partus.

Tab. 32.

Secundum genus fructuum hujus arboris Excrementum potius dicendum est, quod similiter in Quercu, Ilice, aliisque arboribus observare est.

Cātu-Calesjani. Lat.
കുടുംകരലല. mal.

فخاطوه قحالبهشيم Arab.

K A T O U - K A L E S J A M.

T A B. 33.

Atou-Kalesjam Malabarenfibus, *Moemoe* Brachmanis, *Arvore da folha Parida Macho* Lusitanis; Arbor est mediæ magnitudinis, altitudine viginti, crassitie vero septem pedum mensusuram rarò superans, multisque ramis nodosis donata, è quibus ramuli foliosi in orbem eleganter diffusi demum emergunt; lignum albicans, prædurum, cortice munitum furvo, scabro, crasso, molli, intus subviridi.

Radix albicans, furvo cortice tecta, inodora, insipida.

Folia præcedentis arboris foliis similia; at densa, fragilia, & in ambitu ferrata.

Flores furculis oblongis racematim inhærent, atque è calyce subflavo, in quinque lacinias acuminatas secto, prodeunt, quinque crassis, densis, acuminatis, flavescentibus, extrorsumque reflexis foliolis constantes, octo in medio citrinis, acuminatis staminulis; inter quæ stylus prodit viridi-flavesceus, capitulo viridi, globoso.

Fructus globosi, glabri, subvirides, tenui pellicula cincti, intusque carne densâ, succulentâ, subviridi, saporisque adstringentis, referti; intra quam quinque locantur rufa ossicula, seu potius semina, formâ fabarum æmula, *Nucleum* continentia candidum, amaro-dulcem, acrem.

Crescit locis arenosis circa Cochîn; quotannis maturos exhibet fructus, diuque frugifera manet: at flores cum fert, Septembri viz. & Octobri mensibus, antiqua decidunt folia, ut de *Kalesjam* dictum fuit.

Pars IV.

G g

Cæte-

70 HORTUS MALABARICUS.

Cæterum arboris hujus folia variis modis , tum intrinsecus , tum extrinsecus usurpantur ad varios hepatis affectus , ex iisque apozemata , cataplasmata , similiaque præparantur medicamenta.

Tab. 33.

Arbor hæc nullam in nota generica cum *Kakesjam* habet similitudinem , sed ad *Sorbum* potius referri posset ; hinc *Sorbum Malabaricam* vocare licet.

Ben-Caleam. lat.

പെങ്കലം. Mal.

Zelara bra.

زهره آبنار Arab.

B E N K A L E S J A M.

Tab. 34.

Rbor hæc Malabarenfibus *Ben Kalesjam*, Brachmanis *Mourmoura*, Lusitanis *Arvor da folha Parida*, Belgis *Loof-appel* nuncupatur; Estque mediocris magnitudinis, caudice mediocriter crasso, scabro, & nodoso, multisque ramis viridibus ac nodosis, in orbem longè latèque diffusis, donato; lignum albicans, odorum, cortice obductum crasso, cinereo, intus candido.

Radix crassa, fibrata, albicans, cortice rubicundo, squamoso obducta; odor suavis, sapor acris & aromaticus.

Folia geminata ordine parallelo ramulis inhærent, oblongo-teretia, glabra, supernè atroviridia & splendentia, infernè subviridia & lanuginosa, in ambitu quodammodo crenata; nervis aliquotè media costa, folium per longitudinem medium inæqualiter secante, in latera excurrentibus: odor suavis, sapor adstringens.

Flores hæc arbor aut nullos fert, aut saltem non conspicuos. *Fructus* vero ad foliorum exortum oriuntur, seu potius ipsis foliis insident (haud secus ac Gallæ in Quercu proveniunt) numerosi, oblongo-rotundi, acuminati, primum virides, dein purpurascens, glabri, nitentes, intus cavi, ac substantiâ farinaceâ referti, intra quam unum alterumve insectum volatile è papilionum genere hospitatur; sapor aqueus ac subadstringens.

Nascitur ubique in Malabar, & frequenter in agris colitur ob folia, quæ eum in finem colligi solent ut agri ac horti iis stercorentur: Sobole fata anno quinto decimo

72 HORTUS MALABARICUS.

demum fructus in foliorum superficie exhibet, semper viret, diuque superstes manet.

Ufus vero hæc arbor eisdem habet in Medicinâ, ac Kalesjam.

Tab. 34.

Qui fructus hujus arboris describuntur, excrementa ejus meritò haberi possunt.

PONGA

Pongu. lat.

പോങ്ങു mal.

Calo-dumru

കാക്കൂമ്പു bra.

بانفخو Arab.

P O N G A.

Tab. 35.

*P*onga Malabarenfibus, *Helay* Brachmanis, *Mafao-Spinosa* Lusitanis, *Boom-cliffen* Belgis, Arbor est procera, quadraginta circiter pedes alta, caudice crasso, præduro, cinereo, cortice furvo, glabro, inodoro ac insipido obducto, nec non multis ramulis glabris, rufis, intus albicantibus ac duris, donato.

Radix rufa, inodora, insipida.

Folia sine ordine crassis, rotundis, ac fuscis petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, densa, glabra, colore atro-viridi supernè splendentia, infernè viridi dilutiore; nervis aliquot è media costa, in adversa parte altè extuberante, in latera excurrentibus: odor sylvestris ac gravis, sapor nullus.

Flores hæc arbor aut nullos fert, aut saltem non conspicuos. *Fructus* vero ipsis ramis adhærent, & haud secus ac *Tsjaka* proveniunt, unde Lusitanis *Tsjaka do Mato* hoc est *Tsjaka sylvestris* dicuntur. Sunt autem Calyces echinati, pungentes, erinaceis similes, primum virides, dein rufi, in quibus continentur plurima oblongo-rotunda, acuminata, ac rufa semina, odoris saporisque sylvestris.

Crescit locis arenosis ac montanis circa Cranganoor; semper viret, fruetque.

E viridibus vero hujus arboris fructibus contusis cataplasma conficitur, quod tumoribus impositum eorum suppurationem potenter promovet. E cortice & radice

Pars IV.

I i

in

74. HORTUS MALABARICUS.
 in aqua coctis fomentum paratur, quod œdematosiſ cru-
 rum tumoribus (malo Indis Endemio, & *pe do S. Thome*
 Luſitanis dicto) ſupervenienti inflammationi medetur.

Tab. 35.

Piſo hiſtor. natur. & med. Braſiliens. lib. 4. cap. 25. ibi. Eſt hæc ſpecies *Jacæ*, atque ideo non malè vocari
 arborem huic haud abſimilem deſcribit, nomine *Tatai* poſſet *Jaca minor ſylveſtris Malabarica*,

Kāril. Lat.
കറീല mal.

قحاريل Arab.

K A R I I L.

Tab. 36.

Ariil Malabarenfibus , *Zalico* Brachmanis, *Satirao* Lusitanis, Arbor est vastæ magnitudinis, quinquaginta circiter pedes alta, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto crasso, cinereo, saporisque adstringentis, nec non ramulis viridi-albicantibus, fungosâ intus medullâ (uti in Sambuco cernitur) refertis, ornato.

Radix furva, saporis amari, odoris terrei.

Folia terna vel quina simul juncta petiolis longis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, ac in mucronem desinentia, densa, glabra, supernè atro-viridia & splendentia, internè subviridia; nervis aliquot internè eminentibus, è media costa in latera excurrentibus: odor sylvestris, sapor subamarus.

Flores similiter petiolis longis circa ramulos racematim proveniunt, cærulei, suaveolentes, viridique ac rotundo calyci inhærent, quinque subrotundis & extrorsum reflexis foliolis constantes, cæruleo medium occupante stylo.

Fructus pari fertilitate floribus succedunt, calycique glandium instar, inhærent, oblongo-rotundi, prunorum sylvestrium æmuli, subvirides, glabri, carneque molli, humidâ, viscidâ, ac albicante referti, quæ, fructibus difficillimis, mox inspissatur ac purpurea evadit; odor ingratus, sapor amarus: intra carnem ossiculum locatur oblongo-rotundum, *Nucleum* continens candidum, amaro-dulcem.

Provenit variis in locis Malabar, præsertim circa Moutan; semper viret, quotannis floret fruetque, Julio viz. & Augusto mensibus.

Pars IV.

K k

Cæ

76 HORTUS MALABARICUS.

Cæterum è radice , foliis , fructibus, aliisve hujus arboris partibus in aqua coctis Balneum paratur , quibuscunque articulorum doloribus tollendis utilissimum.

Tab. 36.

Kariil ad pruniferas arbores referri debet , atque hinc non malè dicitur *Arbor prunifera Malabarica pentaphylloides*, fructu calyci insidente

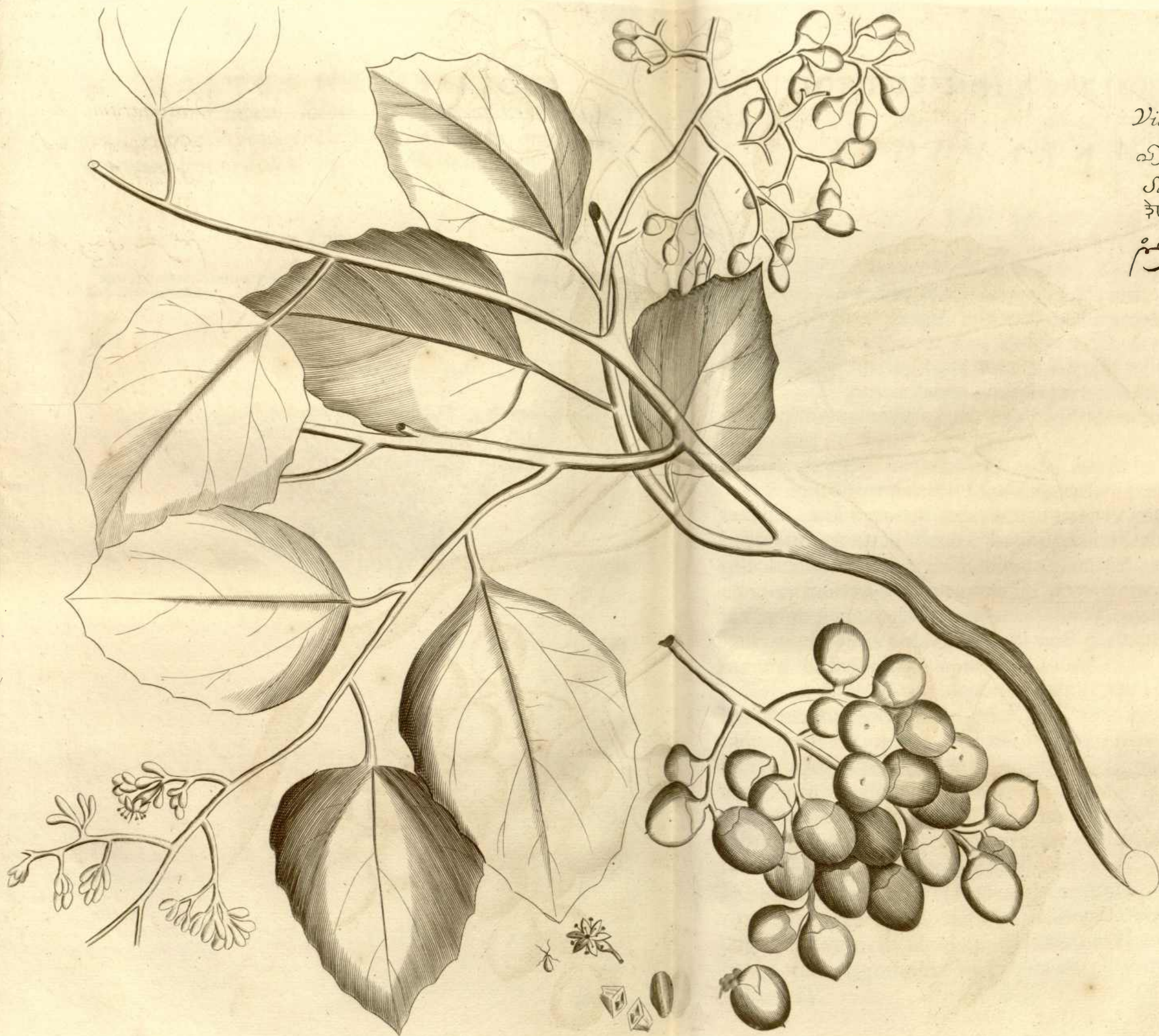

Vidimaram. lat.

విదిమరం mal.

Salanti. bra.

ویدی'خرم Arab.

VIDIMARAM.

Tab. 37.

Cordia myxa L. 4. 23

Vidimaram Malabarenfibus, *Quareña* Brachmanis, *Fruita d'entrude* Lusitanis, *Cleef-pruy-men* Belgis, arbor est mediæ magnitudinis, caudice crasso, albicante, cortice obducto crasso, squammoso, furvo, ac lineis purpureis striato, odorisque gravis & saponariam aquam referentis; nec non pluribus ornato ramulis cinereis.

Radix albicans, furvo cortice tecta, inodora, insipida.

Folia inordinatè circa ramulos longioribus petiolis proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, ex parte leviter in ambitu crenata, densa, supernè colore atro-viridi splendentia, infernè viridi dilutiore; nervus crassior secundum folii longitudinem transit, ac præterea in quolibet latere unus tenuior, ita ut tres sint in universum, è quibus transversim exiles nervuli varii excurrunt: odor ingratus & lixiviosus, sapor unctuosus.

Flores candidi ac suaveolentes petiolis longis circa ramulos racematim proveniunt, viridique, oblongo, & acuminato calyci inhærent, sex oblongo-teretibus, acuminatis, crassis, & extrorsum reflexis foliolis constantes, totidem albicantibus staminulis, flavescentibus apicibus ornatis, medium occupantibus; inter quæ globulus consistit viridi-dilutus, è quo sex septemve tenuia ac albicantia filamenta plerumque prodeunt.

Floribus pari fertilitate *Fructus* succedunt; calycique rotundo, crassoque inhærent, oblongo-rotundi cum cuspidè in vertice, alioquin glandibus nostratibus cum formâ, tum magnitudine hæud absimiles, subvirides, glabri,

78 HORTUS MALABARICUS.

bri, molles, tenui pelliculâ cincti, carneque albicante, pellucidâ mucilaginosâ, viscidâ, saporisque primum subacidi, dein dulcis intus referti; intra quam ossiculum locatur rufum, oblongum, quadratum, Nucleum continens albicantem, amaro-dulcem.

Crescit variis in locis Malabar, præsertim circa Bardella, locis viz. palustribus ac uliginosis; semper viret, quotannis maturos fert fructus, mensibus sc. Julio & Augusto, atque ad sexagesimum annum non rarò frugifera manet.

Cæterum fructus hi sale & aceto condiuntur in *Atsjaar*; maturiores vero comeduntur, at alvum relinquunt adstrictam. Ex arboris cortice succus exprimitur, qui cum oryzæ infuso & concreto Nucis Indicæ succo exhibitus, vehementes alvi cruciatus (quos *Tripas Subidas* hoc est *intestinorum spasmus* dicunt Lusitani) sedat: Idem succus pedum clavis admotus eosdem emollit, sensimque tollit: Radix quocunque modo sumpta alvum movet. E foliis in aqua communi, aliis additis specificis, coctis Apozema fit, quo Indiginæ plerique quotannis per quadraginta dies continuos uti solent, adversus viscerum quorundam obstructions & artuum dolores. Succus è foliis expressus, & cum conchylii cujusdam pulvere in linimenti formam mixtus fœdas faciei, totiusque corporis maculas delet, si eo illinantur.

Tab. 37.

Arbor hæc à nullo Botanicorum, quod sciam, descripta est; videtur tamen ad pruniferas meritò referri posse.

PONNA.

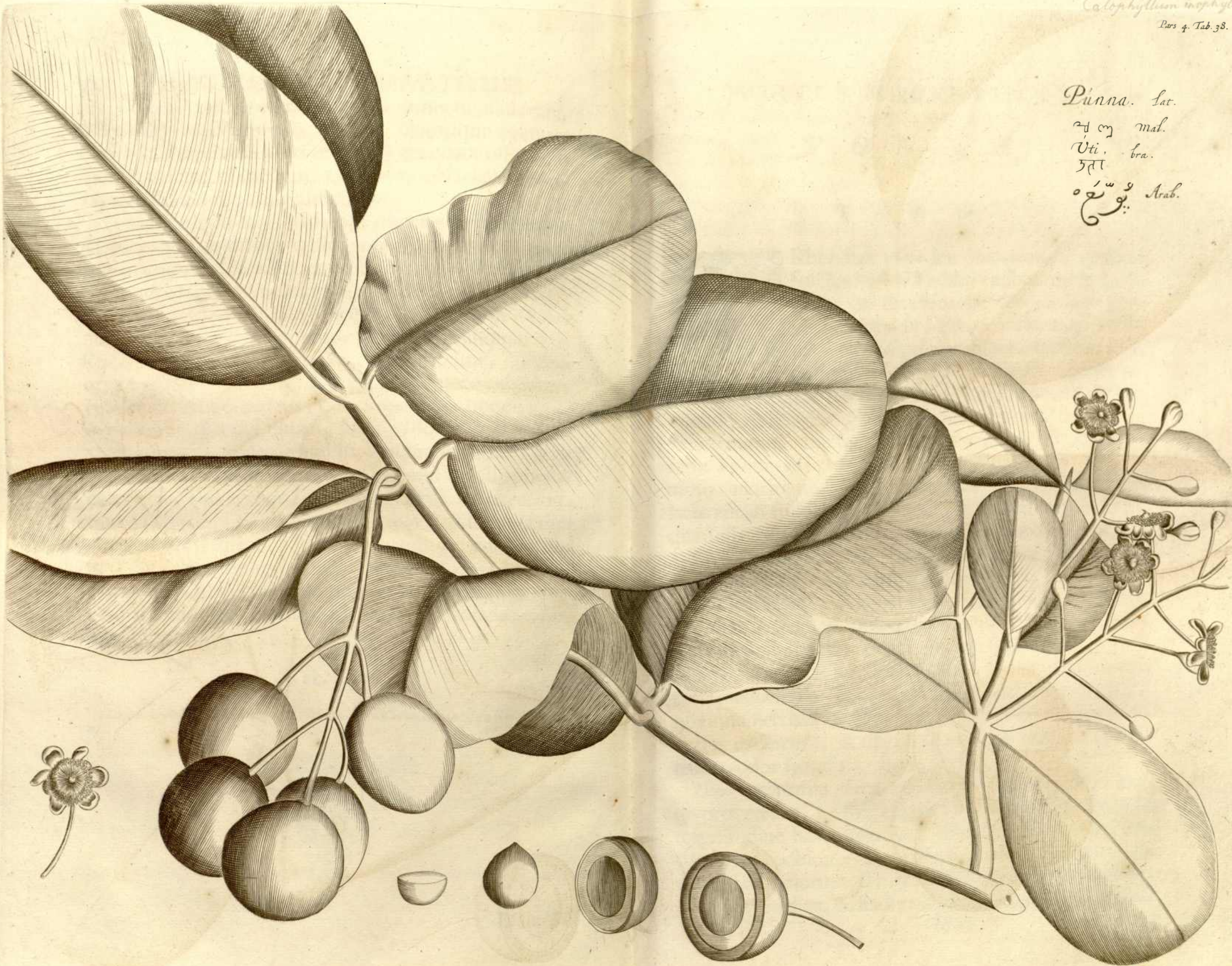
Pinna. Lat.

ਪੰਨਾ mal.

ਓਟੀ bra.

ਓਟੀ

پنّاء Arab.

P O N N A.

T A B. 38.

Rbor hæc *Ponna* seu *Ponnamaram*, ejusque fructus *Ponnaca* Malabarensibus, uti & Lusitanis, *Oeti* Brachmanis, *Geele gom-appels* Belgis nuncupatur; Estque vastæ magnitudinis, altitudine nonaginta, crassitie verò duodecim pedum mensuram circiter æquans, multisque ramis in orbem longè latèque diffusis donata; qui cortice glabro, primum viridi, dein rufescente muniti, ubi inciduntur, albicantem stillant liquorem: lignum albicans, cortice obductum crasso, squamoso, nigricante, intus purpurascens isque vulneratus lachrymam fundit flavescentem, viscidam, ac tenacem, quæ solis ardore in gummi duritiem non rarò exsiccat.

Radix fibrata, albicans, flavescente cortice cincta, odoris sylvestris & gravis, saporis adstringentis.

Folia geminata ordine parallelo circa ramulos brevibus petiolis proveniunt, oblongo-rotunda, Nymphææ foliis haud absimilia, crassa, densa, glabra, splendentia, supernè atro-viridia, infernè subviridia, in ambitu deaurata; costa media crassa, & in adversa parte altè extuberans, è qua innumeri exiles, & penè invisibiles nervuli superiora versus excurrunt, & ultra folii medium omnino evanescent: odor sylvestris, sapor acidus.

Flores racematim circa extremos ramulos petiolis longis proveniunt, Trifolii hepatici floribus cum formâ, tum magnitudine haud absimiles, octo candidis, crassis, rotundis, ac cochleato-cavis foliolis constantes; densâ viridium flaminulorum, flavescentibus apicibus ornatorum, congerie mediam flosculi cavitatem & umbilicum occu-

80 HORTUS MALABARICUS.

pante ; inter quæ albicans emergit stylus: odor suavis, sapor nullus.

Simili planè modo *Fructus* ramulis adnascuntur, rotundi, glabri, virides, nitentes, maturiores verò rufescentes, cortice crasso, carnosò, molli, ac pulvinato, saporisque acido-amari, tecti, nucis juglandis in modum: huic subest putamen, seu cortex lignosus albicans, *Nucleum* includens oblongo-rotundum, ex albo flavescentem, saporis primum dulcis, dein valdè amari; qui dissectus (haud secus ac arboris cortex) lachrymam fundit citrinam ac resinofam.

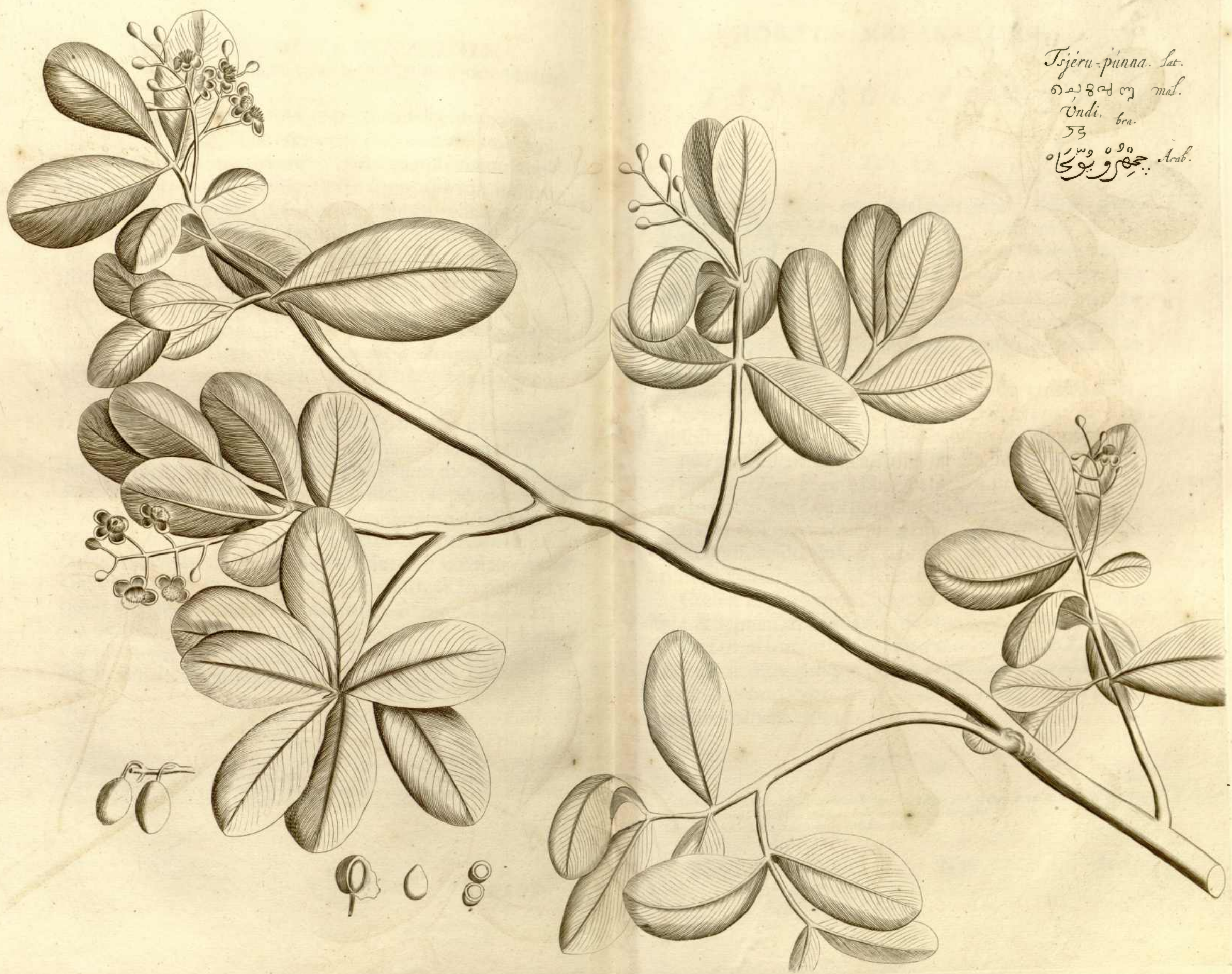
Provenit ubique in Malabar, locis nimirum arenosis, præsertim circa Aregatti; quotannis bis fruet, Martio viz. & Septembri mensibus, atque trecentos non raro frugifera manet annos.

Porro è fructuum horum Nucleis siccatis oleum exprimitur, quod in lampade ad ellychnii flammam conservandam cremari solet. Idemque oleum membris dolentibus illitum dolorem jucundè tollit. Insuper ex veteri hujusmodi oleo cum cera flava unguentum conficitur, quod scabiei medetur. Ex arboris cortice & foliis in aqua communi coctis egregium fit collyrium. E cortice radicibus detracto, & in aceto macerato extractum paratur, quod Cephalæam sanat, si caput eo fricetur. Lachryma ex arbore & fructibus stillans, collecta, & exhibita vomitum ciet, alvum movet, adeoque humores vitiosos fursum deorsumque vehementer expurgat.

Tab. 38.

Jacobus Zauonius in Indice stirpium Malabaricarum hujus Arboris meminisse videtur, dum Ponnam inter cæteras enumerat. Lachryma resinosa, quam fundit hæc Arbor, haud malè species censetur Guttæ Gambæ, præsertim quum plurimas facultates cum Gummi Guttæ communes habet.

Tjéru-púnna. lat.
မေ့မိကုတ် mal.
Vndi, bra.
۵۳
جھڑو پونجا Arab.

T S J E R O U - P O N N A

Tab. 39.

Calophyllum Calaba 2. 4. 332

Arbor quæ Malabarensis *Tsjerou - ponna*, Brachmanis, *Cit - octi*, Lusitanis, *Ponnaca Pequeno*, Belgis *Cleyne geele gom - appelen* nuncupatur, quamquam minor præcedentis arboris dicatur species, tamen æquè procera est, frondibus umbrosis in latum diffusis, lignum prædurum, rubicundum, crasso ac nigricante cortice cinctum, ut Ponna.

Radix rufa, croceo intusque rubicundo cortice tecta, odoris sylvestris & gravis, saporis adstringentis: ea vero dissecta lachrymam fundit flavescentem ac resinofam.

Folia præcedentis speciei foliis similia, at minora.

Similiter *Flores* Ponnæ floribus similes, præterquam quod non ex octo, sed è quatuor plerumque consistunt foliolis.

Fructus oblongo-rotundi, glabri, virides primum, dein rubicundi, acido-dulces, Cornis nostratibus cum figurâ, tum magnitudine, & substantia haud absimiles.

Crescit locis arenosis; quotannis fructus fert, Augusto viz. & Septembri mensibus, diuque superstes manet.

Cæterum fructus hi ab Indigenis comeduntur. E nucleis horum siccatis quoque oleum exprimitur, quod in lampade comburi solet. At in Medicina arboris hujus partes nullum habent usum.

Tab. 39.

Arboris hujus ramulus habetur in Horto Hyemali, gnissimo; ex Zeilan ad me transmissio, qui *Kina* seu Herbario vivo, à Cl. Paulo Hermans, nunc in celeberrima Academia Lugduno-Batava Professore di- ibidem appellatur.

Mallam-taddali. lat.

മല. തെന്തേലി mal.

مَلَام طَائِعَلِي Arab.

MALLAM-TODDALI.

Tab. 40.

Rbor hæc Malabarensibus, *Mallam-Toddali* id est *Toddali Montana*, Brachmanis *Chori-bori*, Lusitanis *Tarilla d'agoa*, Belgis *Narren-pluymen* vocatur; Estque mediæ magnitudinis, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto furvo ac glabro, nec non ramulis subviridibus & lanuginosis ornato.

Radix albicans, rubicundo cortice cinctâ; sapor acris & amarus, odor aromaticus.

Folia brevibus ac lanuginosis petiolis alternatim ramulis inhærent, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu serrata & horrentia, supernè atro-viridia, infernè subviridia, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus; sapor acris & adstringens, odor suavis.

Flosculi circa ramulos ad foliorum exortum racematim proveniunt, suntque gemmulæ parvæ, subvirides, è vertice duo candidissima staminula, pilis plumatim obsita, velut duo exilia cornua, transversim emittentes; odor nullus, sapor acris. Hæ verò gemmulæ maturiores *Fructus* constituunt, iique sunt Baccæ exiguæ, virides, carnè succulentâ & amarâ refertæ, intra quam exiguum locatur officulum glabrum, rubicundum, cum Nucleo intus, sapore ceraforum Nucleorum æmulo.

Provenit locis Montanis, attamen humidis ab imbribus frequentioribus, nec non in fluminum ripis circa Combotto; quotannis fructus fert, Septembri viz. & Octobri mensibus, atque per sexaginta non raro frugifera manet annos.

Pars IV.

O o

Cæ-

84 HORTUS MALABARICUS.

Cæterum arboris hujus partes, radix viz. cortex, folia, & fructus, specificum habeatur adversus Epilepsiam, Phrenitidem, similesque cerebri morbos remedium.

Tab. 40.

*In indice Kirpium Malabaricarum à Valeria di St. Gioseppi fit nomine Dudbali, sed nulla ejus addita est de-
ad Jacobum Zannonium misso Arboris hujus mentio scriptio.*

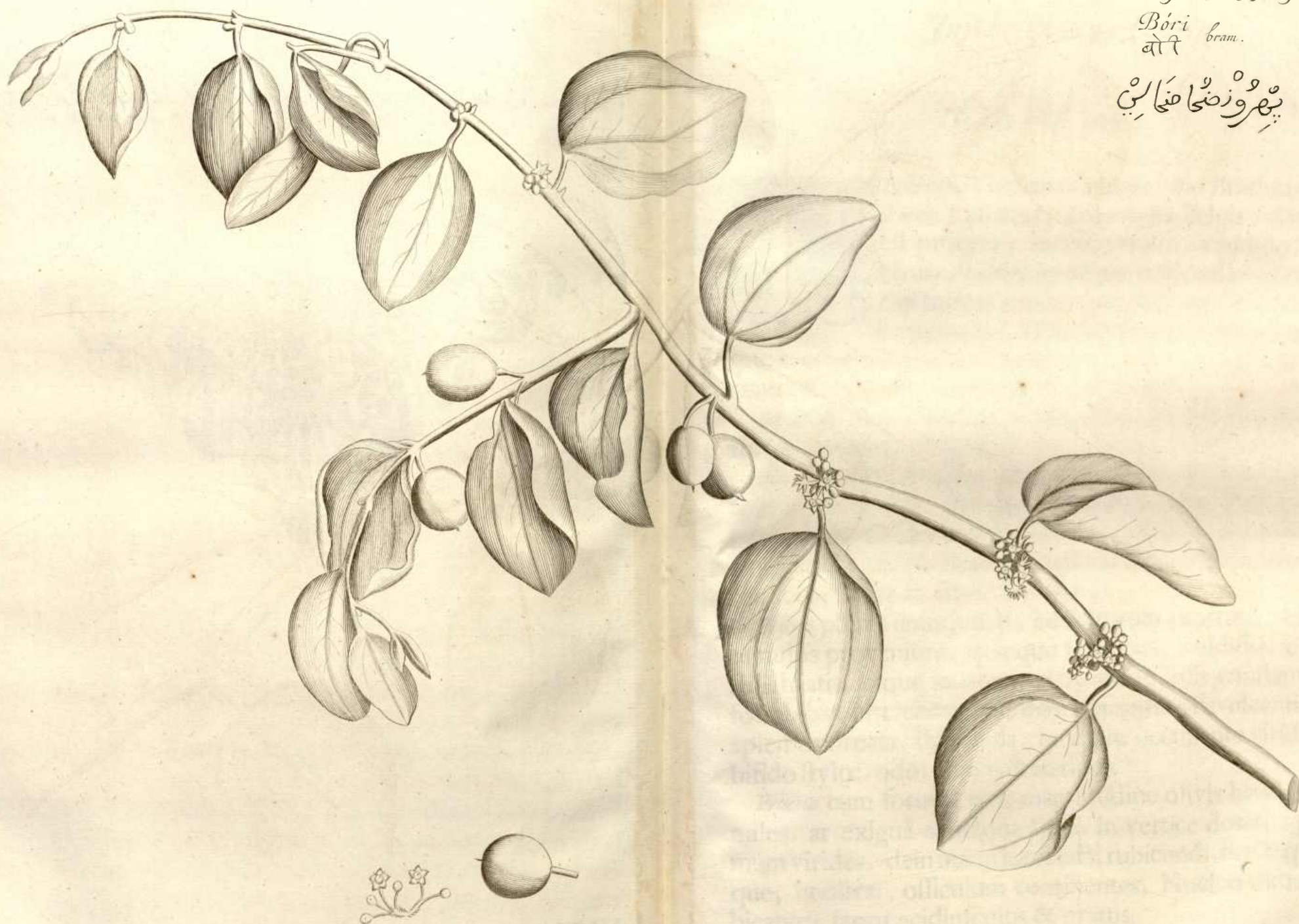
PERIN-

Perim-toddali. Lat.

പെരിതൊട്ടലി mal.

Bóri
बोरी bram.

پير و زحما لي Arab.

P E R I N - T O D D A L I,

seu Fuzube Indica, B. Pin.

T A B. 41.

Perin-toddali Malabarenfibus, *Bori* Brachmanis, *Tarilla* Lusitanis, *Doorn-kerffen* Belgis, Arbor est procera, caudice crasso, candido, fibroso, furvo intusque rubicundo cortice cincto, nec non ramulis primum viridibus & lanuginosis, dein rubicundis, longè latè-que in orbem diffusis, donato; qui ad foliorum exortum acutis & rigidis spinis insuper muniti sunt.

Radix fibrata, albicans, cortice tecto purpureo, intus furvo, inodora, insipida.

Folia petiolis rotundis alternatim circa ramulos, juxta spinas proveniunt, oblongo-rotunda, crassa, densa, superne atro-viridia & splendentia, inferne subviridia & lanuginosa, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus; odor & sapor sylvestris.

Flosculi plures simul juncti, ad foliorum exortum, circa ramulos proveniunt, quinque teretibus, candidis, è viridi striatis, atque in orbem expansis foliolis constantes; foliola hæc intercedunt totidem albicantia, flavescentibus apicibus ornata, staminula, medium occupante viridi ac bifido stylo: odor gravis & foetidus.

Fructus cum formâ, tum magnitudine olivis haud absimiles, at exigua acutâque spinâ in vertice dotati, primum virides, dein maturiores facti rubicundi, simile quoque, ut olivæ, ossiculum continentes, Nucleo intus albicante, sapor acidiusculus & gratus.

Pars IV.

P p

Crescit

86 HORTUS MALABARICUS.

Crescit locis arenosis circa Paloerti; Quotannis bis fructet, Martio viz. & Septembri mensibus, atque à decimo sationis anno ad centesimum non rarò frugifera manet.

Cæterum fructus hi maturi ab Indigenis comeduntur; minus maturi vero sale & aceto in *Aatsjaar* condiuntur. Arboris folia usurpantur ad gemmas quascunque fricandas ac poliendas. E foliis in lacte dulci coctis Potio paratur, quæ Gonorrhææ virulentæ medetur. Ipsa vero folia cocta umbilico, cataplasmatibus in modum imposita, dysuriam & stranguriam tollunt. Corticis expressus succus aphtharum perhibetur remedium. Succus è radice expressus, atque cum Ricini semine, & lactis fero exhibitus potenter ventrem subducit, vitiososque humores expurgat. Ex radicis pulvere cum oryzæ farina, & butyro Cataplasma fit, quod fronti admotum delirium compescit, & somnum provocat. E radice in sesami oleo cocta Balsamus conficitur, qui membris dolentibus illitus, arthriticum dolorem mitigat.

Tab. 41.

Périn toddali quamquam pròxiuè sequatur *Mallam-toddali*, ejus tamen species non est. Casparo Bauhino in Pinacedicitur *Jujube Indica*, Garciz ab horto *Boræ & Bor*, Canarinis *Bor*, uti testatur Acolta cap. 51. Joannes Bauhinus in historia Plantarum universali vocat *Ber-Indicam* fructu jujubino. Atque circa ramulos hujus arboris à formicis majoribus alatis Gummi Laccam formari nominati Auctores testantur. In memorato Herbario viro Zeilanico hujus speciei ramulus continetur nomine *Ziziphi Indicæ argenteæ* tota cario-phylli aromatici flore, Cingalenibus *Welambilla* dictæ.

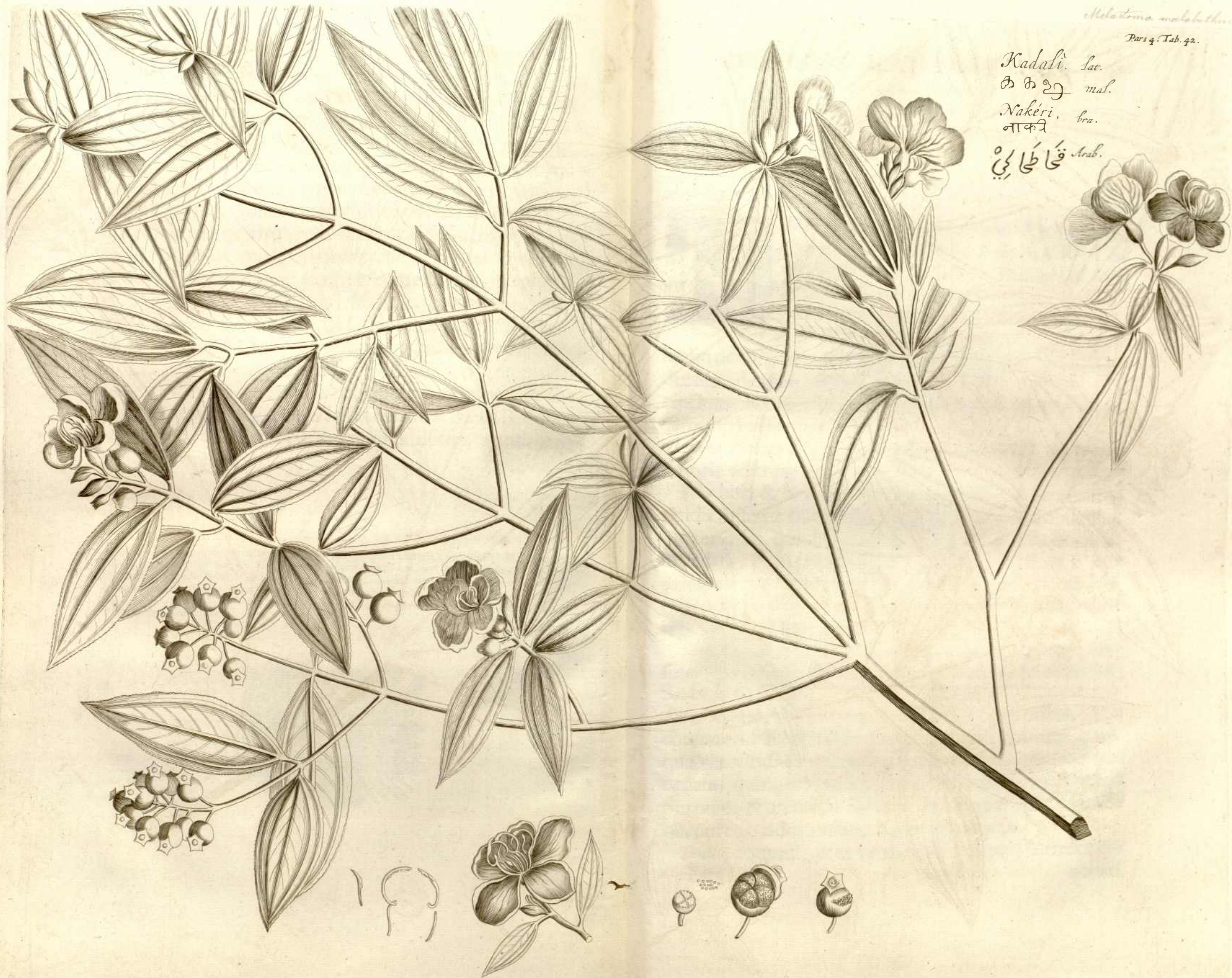

KADALI.

Kadali. lat.
ക കള mal.

Nakeri, bra.
नाकरी

فخاطي Arab.

K A D A L I.

Tab. 42.

Adali Malabarenfibus, *Naqueri* Brachmanis, *Katepinake* Cingalenfibus, *Fruita da Gralba* Lusitanis, *Graye - beffen* Belgis, Frutex est, seu Arbuscula humilis, caudice tenui, nodoso, ramulisque quadrangulis, viridibus, lanuginosis & asperis, ceu frondibus umbrosis in latum diffusis, ornato: Lignum ex albo flavescent, prædurum, densum, furvo, lanuginoso asperoque cortice cinctum, nec non fungosâ intus medullâ (uti in Sambuco cernitur) refertum.

Radix fibrata, albicans, rufo cortice tecta, inodora, saporis adstringentis.

Folia bina & bina sibi invicem opposita, supernè atroviridia, infernè subviridia; foliis Malabatri haud absimilia; præterquam quod sint aspera, exiguis spinulis horrida, maculata, & in ambitu leviter crenata, inodora, adstringentique sapore prædita; à pediculo ad apicem folii tres nervi crassiores transeunt, è quibus transversim multæ venulæ parallelæ excurrunt.

Flores summis ramis innascuntur, calycique croceo, hirsuto, profundo, & in quinque lacinias diviso inhærent, Rosæ instar ampli, elegantes, quinque oblongo-rotundis, cœruleo - purpurascensibus ac nitentibus foliis constantes: Ex umbilico prodeunt decem stamina, quinque viz. viridi-flavescentia, apicibus luteis, plumatisque ornata; quinque vero longiora, inferius flava, superius purpurea & arcuatim inflexa, inter quæ stylus prodit purpureus: odor nullus, sapor adstringens.

Fructus rotundi, & in vertice calyce florum surrecto coronati,

Pars IV.

Qq

ronati, croceo crassoque cortice tecti, qui fructibus maturefcentibus dehiscit & aperitur: intus referti sunt carne molli, coeruleo-purpurascente, dulcis gratique saporis, atque in quinque distinctos loculos per membranulas intermedias nonnihil divisâ, intra quam minutissima albicantia continentur granula; adeo ut fructus hi Arbuti fructibus, aut Fragis nostratibus haud absimiles videantur.

Nascitur locis arenosis & montanis, præsertim circa Cochin; semper viret, floret, fruetque.

Cæterum ligni hujus arboris carbonibus utuntur in præparatione pulveris pyrii. Floribus gentiles litare solent in templis Veneri dicatis, ipsisque *Mogeni* dictis. Fructus maturi ab Indigenis comeduntur: hisce quoque panni gossypini purpureo tinguntur colore. E foliis tenerioribus in oleo coctis unguentum conficitur, aphthis, similibusque oris & gingivarum affectibus sanandis conveniens. Foliorum succus cum oryzæ infuso exhibitus colicam passionem sanat.

Tab. 42.

Cadali Cysti species est; ejus mentio fit in *Jacobi Zano* in *indice stirpium Malabaricarum*, ubi *Kata-pinkê* nuncupatur.

B E N K A D A L I.

Ltera est Kadali species, eique valde similis, quæ Malabarenfibus *BenKadali*, Brachmanis *Bel-naqueri*, Lusitanis, *Fruita da Gralha Branca*, Belgis *witte Kraye-bessen* nuncupatur. Flores tamen albicantes, decem filamentis erectis, uniformibus, luteis, albicantibus apicibus ornatis, medium occupantibus. Fructus vero cortice viridi cincti, carneque albicante referti, intra quam minutissima, purpurea continentur granula; ab Indigenis comeduntur, at in Medicina nullius sunt usus.

Kalou-Kadali. lat.

കാലു കാളി mal.

Nakeri, bra.
नाकरी

قو قو طو قو طو Arab.

K A T O U - K A D A L I .

Tab. 43.

Rbuscula hæc Malabarensis, *Katou-Kadali* hoc est *Sylvestris Kadali*, Brachmanis *Cit-naqueri*, Lusitanis *Fruita da gralha do mato*, Belgis *wilde Craye-bessen* appellatur; Estque tertia Kadali species, caudice tenui, spinulis exiguis horrido, nec non ramulis pupureis, asperis ac hirsutis donato.

Folia Kadali foliis similia; at majora, aspera; & per folii longitudinem non tres, sed quinque nervi crassiores trans-eunt è quibus transversim multæ venulæ excurrunt.

Flores inodori, calycique aspero ac hirsuto inhærent, Kadali floribus haud absimiles, sed minores.

Fructus oblongo-rotundi, aspero ac hirsuto cortice tecti, carneque intus succulentâ, purpureâ, dulcis gratique saporis referti, intra quam numerosa, minutissima latitant granula, uti de Kadali fructibus dictum fuit.

Crescit locis montanis, quotannis floret, fruetque.

Folia autem hujus arboris contrita, & cum piperis foliis ficcatis in pulverem redacta, atque cum saccharo exhibita, tussim sedant, ac phlegmata è pulmone ejiciunt.

Tab. 43.

Katou - Kadali idem Cytti Malabarici genus est. Sicur *Cythus Indicus* quinque nervis, folio hirsuto & scabro, floribus roseis amplis, capitulis sericeis villosis, pulpâ nigra refertis major; Cingalensibus *Mababethya* dictus.

Isjerou-Kadali. Lat.
 ചെറുതളി mal.
 Dacouli-naqueri. bra.
 दालनाकरी
 فجرو قاطاني Arab.

T S J E R O U K A D A L I.

T A B. 44.

Quarta Kadali species Malabarensibus *Tsjeroi* Kadali hoc est Kadali minor, Brachmanis *Daconli-Naqueri*, Lusitanis *Fruita da gralha pequeno*, Belgis *Cleyne Craye-bessen* dicitur, estque humilis frutex, cum Kadali prorsus conveniens, nisi quod foliis, floribus, fructibusque sit minoribus.

Nascitur locis montanis & petrosis circa Kandenate; semper floret, fruetque.

Cæterum ex arboris cortice, foliis, floribus, fructibusque in sesami oleo coctis, oleum conficitur, quod Aphthis, linguæ fissuris, nec non palati gingivarumque pustulis ac phlyctenis potenter medetur. Idemque Epilepsiam, spasmodum Cynicum, similesque affectus curare dicitur, si caput eo illinatur.

Tab. 44.

Quarta hæc Cysti Indici species ad præcedentes meritò refertur, quamquam folia quodammodo differant, & phyllireæ foliis haud absimilia sint.

Oépata. Lat.
ഉപ്പാ മാ. mal.
Upali bra.
۵۹۸ Arab.

O E P A T A.

Tab. 45.

Epata seu *Upata* Malabarenſibus, *Kandolu* & *Oepoli* Brachmanis, *Salgueira* Luſitanis, *Zoutboom* Belgis, Arbor eſt præceſſa atque ſpecioſa plurimum, altitudine ſeptuaginta, craſſitie vero ſedecim pedum menſuram circiter æquans, multiſque ramis cinereis, longè latèque in orbem diffuſis, donata: Lignum albi- cans, cortice munitum cinereo.

Radix fibrata, rubicunda, ruſo cortice teſta, inodora, mucilaginofa, ſaporis ſque ſubſaſſi.

Folia geminata ordine parallelo brevibus petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, craſſa, denſa, glabra, nitentia, ſupernè viridia, infernè ſubcinerea, inodora, inſipida; coſta media in adverſa parte altè extuberans, è qua plures exiles nervuli ſuperiora verſus excurrunt.

Flores racematim proveniunt, exigui, ſuaveolentes, calycique viridi, in quinque lacinias acuminatas ſectò, inhærent, quatuor oblongo-rotundis, acuminatis, luteis, atque in ambitu albicantibus, foliolis conſtantes; foliola hæc intercedunt totidem albicantia, bifidis apicibus ornata, ſtaminula, medium occupante ſtylo exiguo, candido.

Pari fertilitate floribus *Fruetus* ſuccedunt, coniformes ac plani, cum cuſpide in vertice, cortice viridi, craſſo, carnoſo, ac pulvinato teſti, amygdalæ in modum: huic includitur *Nucleus*, fabam majuſculam cum formâ, tum ſubſtantiâ, & odore referens, & ſaporis amari; qui dum

Pars IV.

V v

in

Bontia geminata
L. f. 591

96 HORTUS MALABARICUS.

in involucri suo adhuc continetur, germinare incipit, ac radicis, foliorumque primordia emittit.

• Provenit locis arenosis ad ripas aquarum falsarum, præsertim circa Cochin; singulis annis maturos fert fructus, Augusto viz. & Septembri mensibus, atque per seculum non rarò frugifera manet.

Cæterum è cineribus hujus arboris ligni acris-salis lixivium conficitur, quo lotrices utuntur ad pannos gossypinos eluendos & extergendos: Etiam pictores lixivium hoc coloribus admiscere solent, ut picturis adhærere firmius queant. Fructuum Nuclei in Eduliis *Caril* ab Indigenis expetuntur, amaritudine per diutinam macerationem, & coctionem in aqua communi sublatâ. Insuper è fructibus hisce viridibus, cum foliis Adamboe coctis, & addito butyro contusis Cataplasma fit, quod tumoribus impositum potenter eos emollit & maturat: eundem in finem Cataplasma hoc variolis & morbillis imponi solet, ut citius vel maturentur, vel discutiantur.

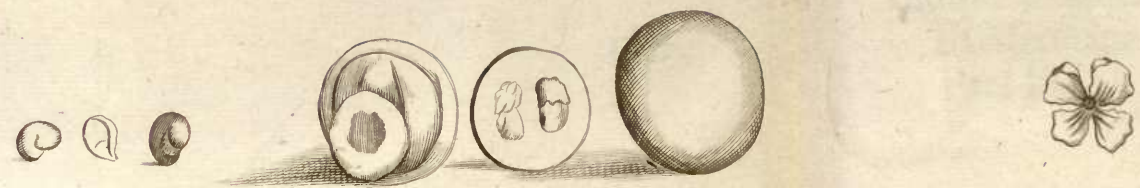
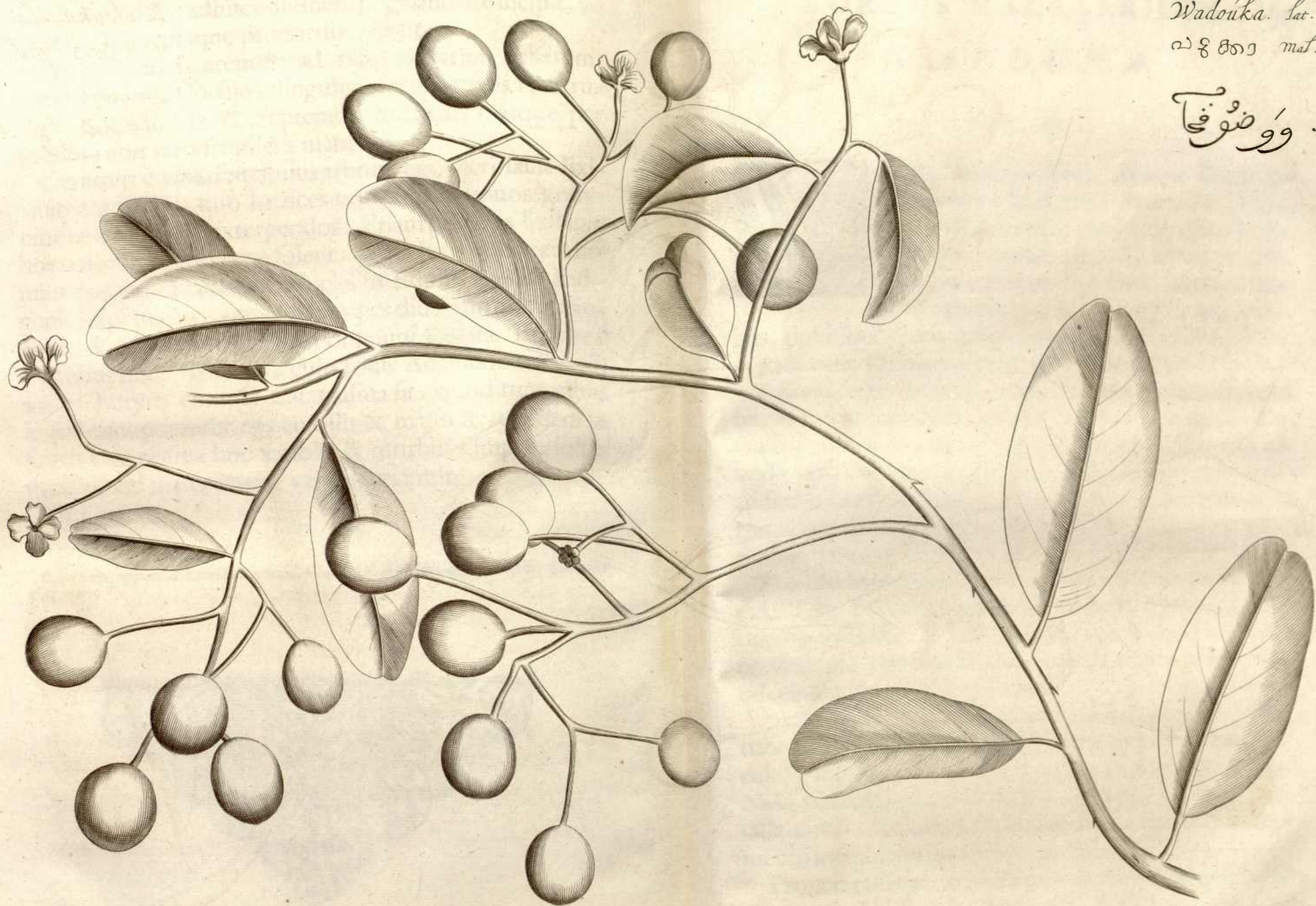
Tab. 45.

Oepate fructus magnam habet similitudinem cum *Anacardo*; pro certo tamen affirmare nequeo; siue eadem arbor nec ne?

Wadouka. lat.
 ഓളി മാ. mal.

ووضوفيا Arab.

W A D O U K A.

Tab. 46.

Adouka Malabarenfibus, *Adoulatti* Brachmanis, *Banhoeira* Lufitanis, *Smeer-appel* Belgis, Arbor est procera, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto furvo, crasso, scabroso, nec non viridibus, intusque fungosis ramulis plurimis donato, qui brevibus, rigidisque spinis insuper muniti sunt.

Radix rufa, flavescente cortice tectâ, inodora, insipida.

Folia oblongo-rotunda, crassa, densa, glabra, supernè intensiore virore tinctâ, infernè subviridia; à medio illo, crasso, viridi-albicante, in parte superiore sulcato, in adversa verò altè extuberante, nec non folium per longitudinem medium inæqualiter secante nervo, plures alii tenuiores, penèque invisibiles obliquè excurrunt: odor nullus, sapor amarus.

Flores petiolis longioribus racematim proveniunt, exigui, Tiliæ florum magnitudine æmuli, quatuor subrotundis, candidis, è purpureo striatis, ac mollibus foliis constantes, calycique viridi quadripartito inhærentes, odoris amœni, saporis subamari.

Fructus Nyalel fructibus haud absimiles, globosi, glabri, rubro-flavescentes, carne intus mucilaginosâ, ex albo cœruleâ, insipidâ, inodorâ, intra quam duo continentur *Nuclei* oblongo-plano-rotundi, subvirides, tenui pelli- cula cincti, saporis subadstringentis, nec non dissepi- mento membranaceo ab invicem sejuncti.

Provenit ubique in Malabar, præsertim circa Cochîn; quotannis bis fruet, Aprili viz. & Octobri mensibus, diuque frugifera manet.

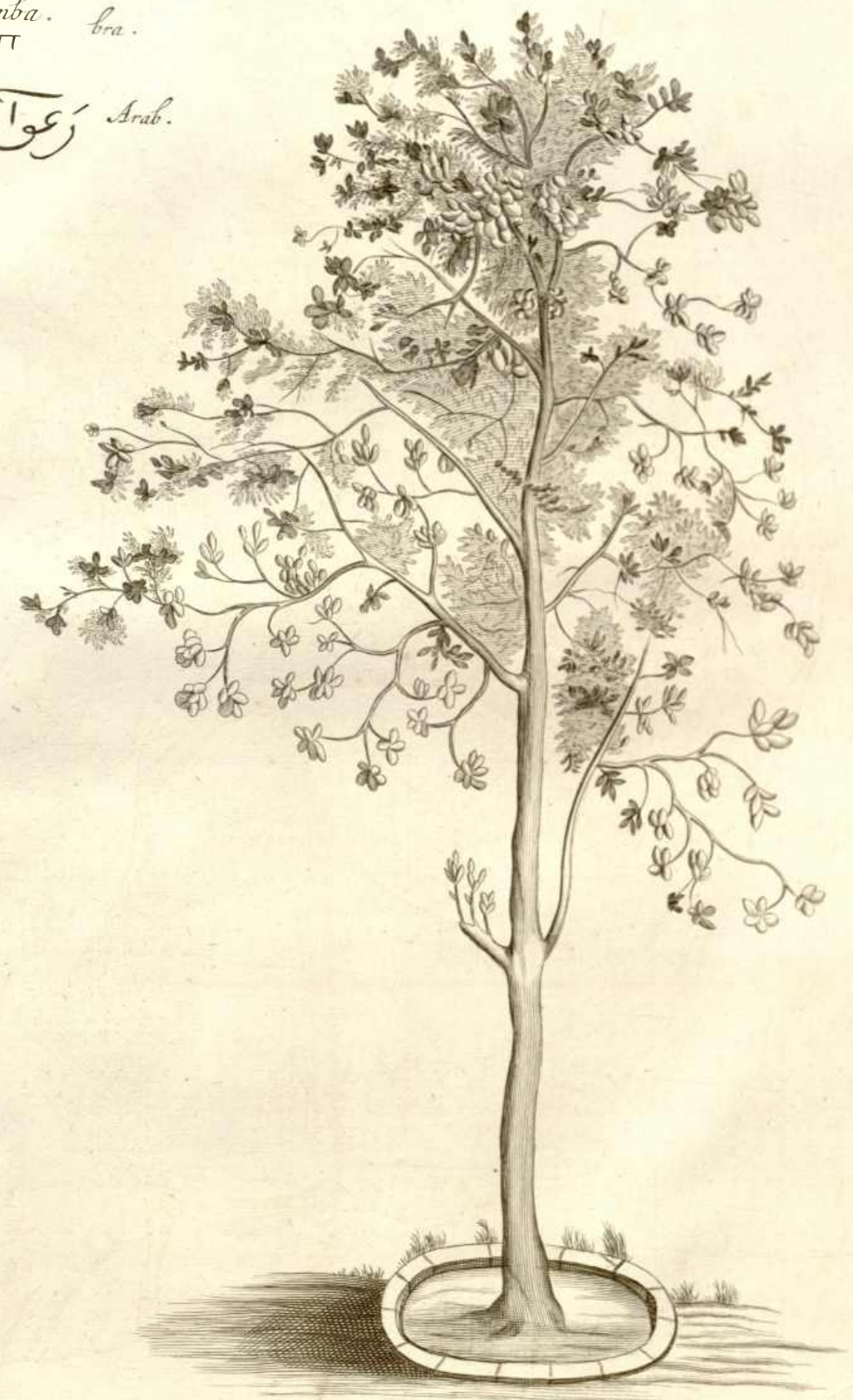
In Medicina nullum habet usum.

Pars IV.

XX

RAVA

Rava-pu. Lat.
 റാവു പു mal.
Cadamba. bra.
 काडवा
 رَعَوَ Arab.

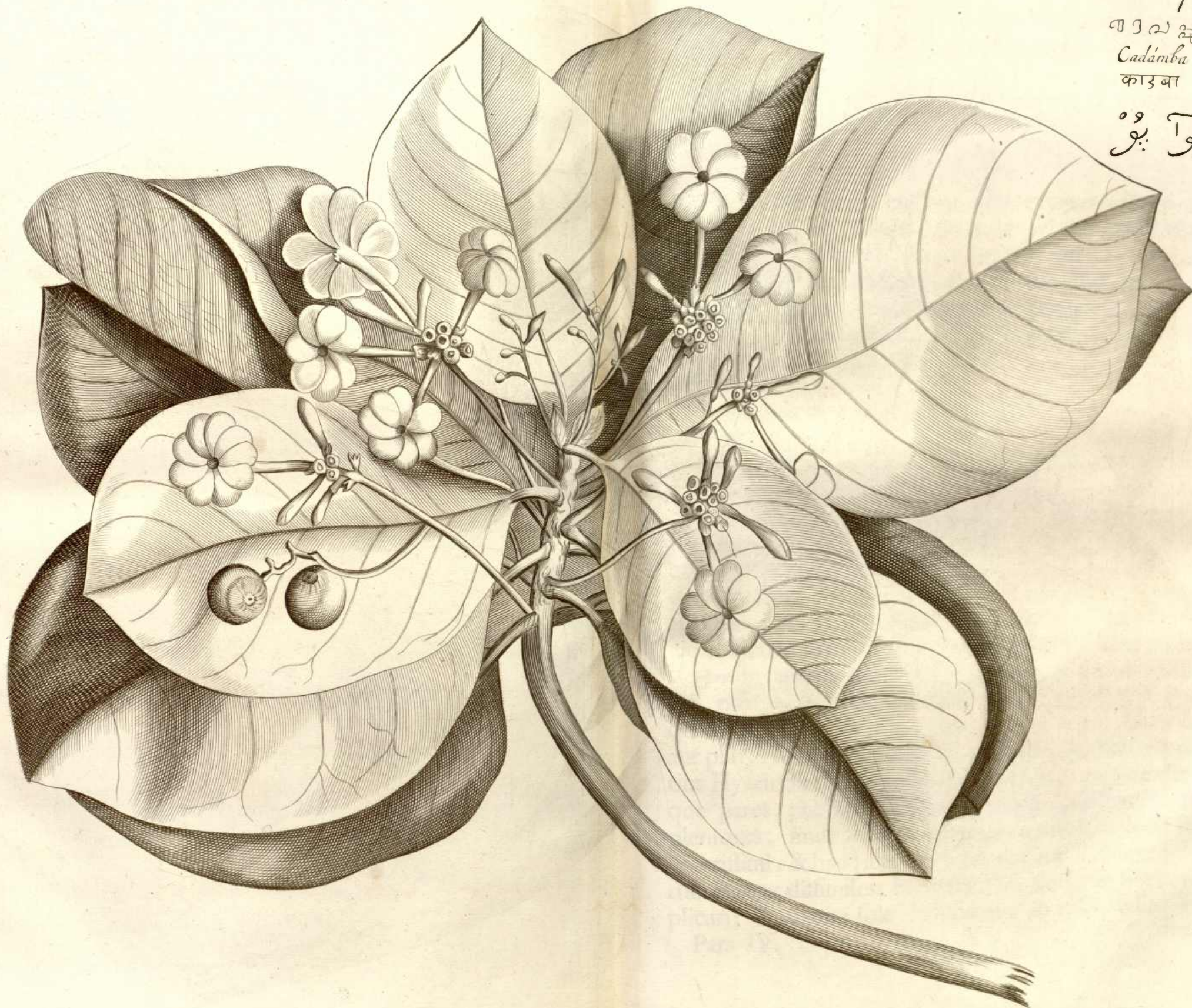

Rava-pu. lat.

റാവു പു mal.

Cadamba bra.

قاربا Arab.

R A V A - P O U

*Seu Jasminum Indicum bacciferum Flore albo majore, noctu olente;
vel Arbor tristis de die altera.*

Tab. 47. 48.

*R*ava-pou Malabarenfibus, Marotani Brachmanis, Fula Bordao feu *Arvore triste de dia* Lusitanis, *Nacht-bloemen* Belgis, Arbor est procerâ, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto atro-purpureo, glabro, inodoro, insipido; nec non ramulis atro-purpureis, intusque fungosis, ceu frondibus umbrosis in latum diffusis, ornato.

Radix albicans, rufo cortice tecta, inodora, saporis adstringentis.

Folia geminata ordine decussato rotundis, rufis, ac lanuginosis petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, mollia, glabra, densa, splendentia, supernè atro-viridia, infernè subviridia; è costâ media crassâ, rotunda, albicante, folium per longitudinem medium secante, & in adversâ parte altè extuberante, plures aliæ superiora versus exoriuntur costulæ, quæ in se invicem arcuatim deferuntur: sapor subsalsus, odor nullus.

Flores in ramis tenerioribus nascuntur, pediculis oblongis, rufis, ac lanuginosis, ex foliorum interna sede prodeuntibus inhærentes, copiosi, hoc est, terni, quaterni, aut plures simul ferè congesti, candidi, Jasmini aut potius Hyacinthi tuberosæ floribus formâ, magnitudineque pares, similibusque foliis, ut illi, constantes, sed pleniores, multiplicique foliorum texturâ, odoris fragrantissimi, & haud multum à Jasmini aut Tuberosæ florum odore dissimiles. Solent autem noctu in flores explicari, & oriente sole, simulatque ab ipsis radiis illustrari

strari incipiunt, illico decidere, vel antipathiâ quadam, vel præ nimia succi tenuitate, quem radii solares absumunt: nam quos sol non attingit, diutius in arbore hærent.

Floribus *Fructus* nonnunquam succedunt, globosi, virides, exiguo à latere umbilico præditi, tenuique cortice cincti: huic lignosus subest cortex, *Nucleum* includens oblongo-rotundum, albicantem, saporis amaro-dulcis & adstringentis.

Non provenit in Malabar nisi sobole fata, cum Regio hæc natale ejus solum non sit; sed aliundè eò adfertur. Semper viret, fragrantissimosque flores fert, qui sole occidente explicantur, & oriente decidunt. Species autem hujus arboris describitur in parte prima, nomine *Manjapou-Maram*.

E foliis hujus arboris in aqua coctis potus conficitur, qui mulieribus parturientibus exhibitus, partum accelerare dicitur. Cortex in pulverem redactus, & ulceribus inspersus luxuriantem ac fungosam carnem exsiccat & tollit.

Tab. 47. 48.

Rava-pou alterum *Arboris tristis* genus est, ejusque nullus Botanicorum fecit mentionem. *Jasmini* species merito censetur, uti generica ejus nota indicat, unde haud abs re nominari potest *Jasminum Indicum Bacciferum flore albo majore*, noctu olente. Seu *Arbor tristis* de die altera. Prima ejus species delineatur & describitur in Parte 1. Tab. 21. nomine *Manjapumeram*, estque hæc vera *Arbor tristis* Clusii, uti in Comment. Cl. Syen rectè observat: inter hanc tamen & *Rava-pou* magna non intercedit similitudo.

Ana-vina. Lat.
අනවින මල් *mal.*

عَنْغُ وَبِنْغَا *Arab.*

A N A V I N G A.

Tab. 49.

Navinga Malabarenfibus, *Talana* Brachmanis, *Bringiela Falsa* d'arbore Lufitanis, *Granaat-pruymen* Belgis, Arbor est mediæ magnitudinis, altitudine viginti, crassitie vero sex pedum mensuram circiter æquans, multifque ramis furvis, intusque viridibus donata: lignum albicans, densum, cinereo, glabro, ac amaro cortice munitum.

Radix rufa, fibrosa, nigricante cortice teçta, foetida, amara.

Folia alternatim ramulis inhærent, oblongo-rotunda, acuminata, & in ambitu quodammodo crenata, glabra, densa, colore atro-viridi supernè splendentia, infernè viridi-dilutiore, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus; sapor amarus, odor sylvestris ac ingratus.

Flores exigui, virides, inodori, saporisque amari, brevibus petiolis ad foliorum exortum ramulis inhærent, atque è quatuor rotundis, cochleato-cavis constant foliolis, sex viridi-flavescentibus staminulis, rubicundis apicibus ornatis, medium occupantibus; inter quæ stylus prodit viridi-flavescens, capitulo rotundo.

Fructus globosi cum cuspide in vertice, cerasorum magnitudine æmuli, virides, glabri, tenui pelliculâ cincti, carneque viridi, succulenta, saporisque amari, intus referti; intra quam numerosa semina rufa, mali punici in modum, disponuntur.

Provenit locis arenosis in Malabar, præsertim circa Cochin; semper viret, quotannis maturos fert fructus, mense viz. Augusto.

Pars IV.

Z z

Cate-

102 HORTUS MALABARICUS.

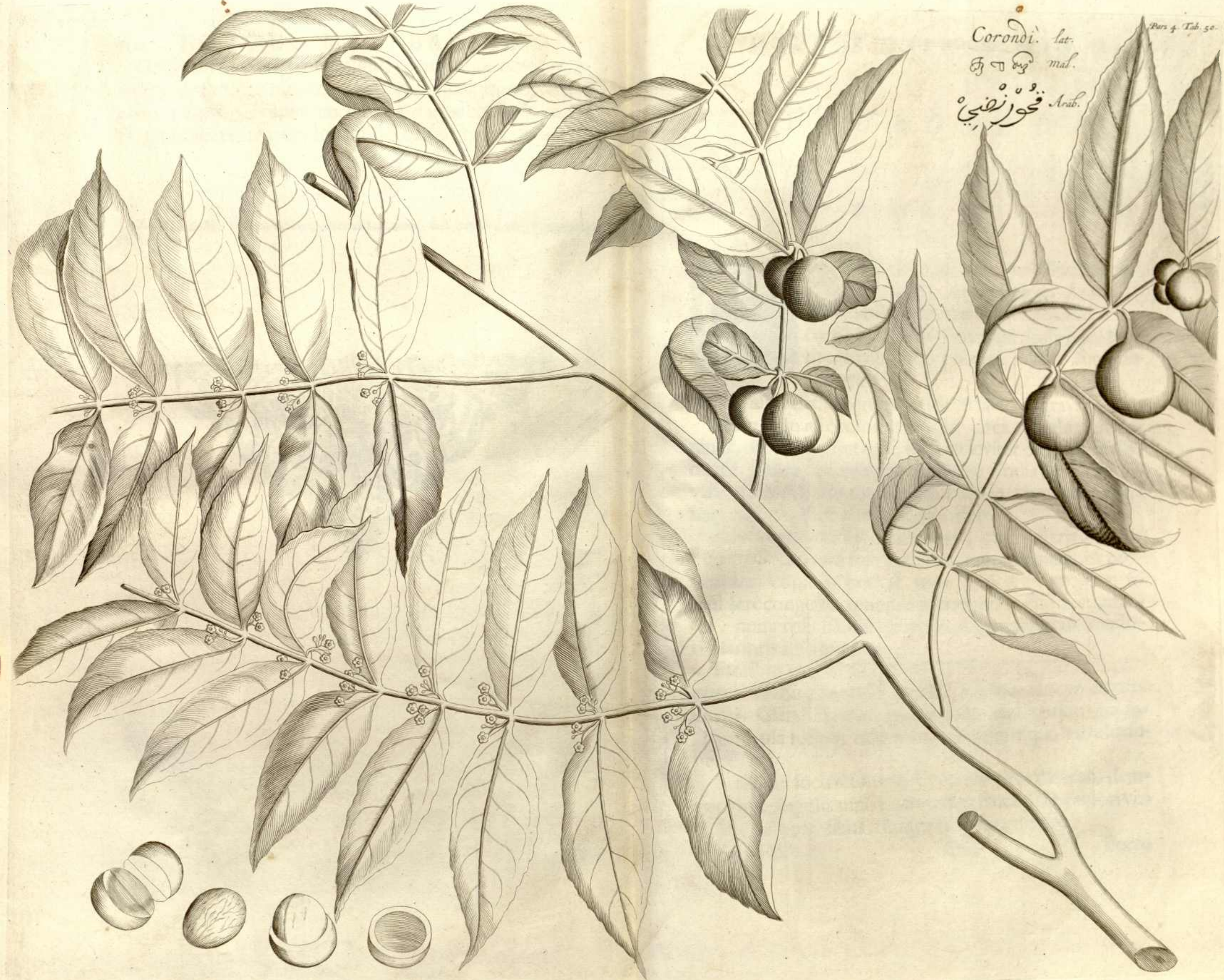
Cæterum succus è fructibus hujus arboris expressus, & exhibitus sudores movet, ac morbis malignis medetur; nec non laxam servat alvum. E foliis in aqua coctis Balneum fit, quibuscunque articulorum doloribus tollendis utile.

Tab. 49.

Arboris hujus fructum *Eidemia* dictum quondam ex India accepi, nullâ tamen nec ejus: nec arboris adâditi descriptione.

Corondi. lat.
കുന്ദി mal.
فوزنبي Arab.

C O U R O N D I.

T A B. 50.

Courondi Malabarenfibus, *Courdi* Brachmanis, *Afotas* Lufitanis, *Grieten* Belgis, Arbor est procera, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto nigricante, scabro ac aspero, ramulisque plurimis, intus fungosis donato.

Radix albicans, cinereo cortice tecta, acris, graveolens.

Folia geminata ordine parallelo circa ramulos proveniunt, oblongo-teretia, in ambitu leviter crenata, crassa, densa, glabra, splendentia, supernè viridia, infernè subviridia, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus; sapor adstringens, odor nullus.

Flores exigui, viridi-flavescentes, vitis vini feræ flosculis haud abfimiles, ad foliorum exortum circa ramulos proveniunt, copiosi, hoc est, terni, quaterni, aut plures simul ferè congesti, quinque subrotundis foliolis constantes, numerosis staminulis medium occupantibus, inodori, saporis adstringentis.

Floribus pari fertilitate *Fructus* succedunt, rotundi, purpurei, crasso, carnosio, molli, intusque croceo cortice cincti, Glandi similem *Nucleum* intus continentes, qui rufa pellicula tectus, odoris ingrati, saporisque subadstringentis est.

Nascitur locis montanis & petrosis circa Paracaro; semper viret, singulis annis maturos fert fructus, Decembri viz. & Januario mensibus, diuque frugifera manet.

Pars IV.

A a a

Porro

Porro succus è foliis hujus arboris expressus, & cum fero lactis calidè exhibitus Diarrhææ ac Dysenteriaë medetur: idem præstant Nuclei fructuum quocunque modo sumpti.

Tab. 50

Coromdi meminit *Zanoni* *hist. Botanic. cap. 13.* ubi legitur *Corundi*.

Bengiri. lat.
വെങ്കിറ mal.

وہنجیرہ Arab.

B E N G I E I R I.

Tab. 51.

Rbor quæ Malabarenſibus *Bengiri* ſeu *Care-*
motti, Brachmanis *Girimafſo*, Luſitanis *Nilica*
d'inferno, Belgis *Nootjes craack myn niet* nuncu-
 patur, mediæ eſt magnitudinis, caudice
 craſſo, albicante, cortice obducto nigrican-
 te; nec non multis ramulis cinereis, intus
 fungoſis, inodoris, ſaporisq̃ue acris donato.

Radix albicans, flaveſcente ac lacteſcente cortice tecta,
 inodora, ſaporis acris & urentis.

Folia alternatim brevibus petiolis circa ramulos prove-
 niunt, oblongo-teretia, acuminata, in ambitu ſerrata,
 craſſa, denſa, glabra, nervis aliquot è media coſta albican-
 te, & infernè extuberante in latera excurrentibus; ſapor
 dulcis & adſtringens.

Floſculi exigui & penè inviſibiles ſurculorum extremis
 racematim proveniunt, calycique viridi-albicanti & exi-
 guo inhærent, tribus ſtaminulis, luteis apicibus ornatis,
 conſtantes. At verò floſculi hi *ſuli* potius dicendi ſunt, cum
 ex iis Fructus non enaſcuntur: ſed infra floſculorum ana-
 logicè dictorum racemos, ſeu potius ſpicas *Gemina* obſer-
 vatur oblongo-rotunda, tria emittens reflexa, albicantia,
 flaveſcentibus apicibus ornata, filamenta; quæ gemma in-
 odora, inſipida, ipſius fructus rudimentum eſt.

Fructus rotundi, ſex angulis craſſioribus ſulcati, fructi-
 bus *Nilicamaram*, in parte prima deſcriptæ, haud abſimi-
 les, virides, craſſo cortice cincti; cui ſubeſt putamen, ſeu
 cortex lignoſus, ruſus, bina ternave includens ſemina, al-
 bicantia, dulcis gratique ſaporis, Ricini ſeminum formâ
 æmula. Craſſus autem, qui fructum hunc ambit, cortex
 levibus incifuris vulneratus lachrymam fundit lacteſcen-
 tem, acrem, urentem; quam ob rem ſi quis fructus hoſce

exsiccatos dentibus confringere conetur, mox insigni acrimoniâ lingua, fauces, cæteræque oris partes vellicantur, intumescunt, inflammantur, quæ symptomata mors intempestiva non rarò excipit.

Crescit locis arenosis & humidis in Malabar, præsertim circa Cochin; semper viret, quotannis maturos fert fructus, mense viz. Septembri.

Cæterum contrita & pulverisata hujus arboris folia ulceribus insperguntur ad fungosam, luxuriantemque carnem tollendam. Eadem folia concisa, & cum Bubali foecibus in nodulo confuta, ac calefacta convulsis & spasmo affectis partibus utiliter applicantur.

Tab. 51.

Bengieiri species est *Avenacon* seu *Ricini* part 2. Tab. 32. 33. 34. descripti. Diu anceps hæsi, nonne lignum hujus arboris sit *Lignum Moluccense* seu *Panava*, de quo agit *Christoph. Acoſta* cap. 34. quamquam folia illius cum *Bengieiri* foliis vix ullam habere videntur similitudinem.

Aria-Bepou. lat.
ആരി ബെപ്പു *mal.*

A R I A - B E P O U.

f: nimbo Acostæ.

Tab. 52.

Ria-bepou Malabarenfibus, *Nimbou* Brachmanis, *Amargoseira* Lufitanis, *Gal-bessen* Belgis, Arbor eft procera, caudice craffo, ex albo flavefcente, cortice cincto nigricante; nec non ramulis rufis, ceu frondibus umbrofis in latum diffufis, ornato.

Radix craffa, albicans, atro-purpureo cortice tecta, graveolens, amara.

Folia numeroſa circa teneriores ramulos proveniunt, oblongo-teretia, acuminata, in ambitu profundè ferrata, tennua, glabra, nitentia, graveolentia, amara; nervis aliquot è media coſta, infernè altè extuberante, & folium per longitudinem medium inæqualiter ſecante, in latera excurrentibus.

Flores petiolis oblongis racematim proveniunt, exigui, candidi, inodori, calycique exiguo, viridi, in quinque lacinias acuminatas ſectò inhærent, quinque teretibus foliolis conſtantes, medium occupante calyce fimbriato, exiguo, ſubflavo, ſtaminula decem continente, nec non longum tenuemque ſtylum, extremas calycis oras quodammodo ſuperantem haud ſecus ac in Narcifſo juncifolio obſervare eſt.

Fructus ſimiliter racematim proveniunt, oblongo-rotundi, olivis minoribus formâ haud abſimiles, primum flaveſcentes, dein purpuraſcentes, tenui pelliculâ cincti, carneque oleoſâ, acri ac amarâ intus referti; intra quam officulum locatur oblongum, Nucleum includens albicantem.

Pars I V.

Ccc

Crefcit

108 HORTUS MALABARICUS.

Crescit locis arenosis circa Trevancoor, nec non in Tutucoryn, Jassanapatuam, aliisque Insulæ Zeylan locis; semper viret, quotannis bis floret, fruetque.

E fructibus vero hujus arboris oleum exprimitur, è quo pictores colores conficiunt pannis gossypinis pingendis. E foliis in aqua coctis Balneum paratur, variolis expellendis, & articulorum doloribus mitigandis utile. Ex iisdem foliis ficcatis, pulverisatis, & cum oleo è fructibus expresso mixtis unguentum conficitur, quod partibus dolentibus, convulsis, & spasmo affectis utiliter inungitur.

Tab. 52.

Quanquam in Comment. ad *Narum-panel* part. 2. Tab. 9. & 10 descriptæ, dubitavi, essetne *Nimbo* species; hæc tamen *Aria-bepou* vera *Nimbo* arbor est, cujus meminerunt *Acoſta* cap. 39. & *Garcias ab Horto* lib. 2. cap. 2. qui insuper *Bepou* eam nuncupant. *Joh. Baubinus* in *hisor. plantar. universali* vocat *Nimbo* folio & fructu oleæ. Et *Casparus Baubinus* in *Pinacæ Fraxino*

similem oleæ fructu eam dicit. *Jacobus Bontius* lib. 6. cap. 9. duas *Nimbo* species describit nomine *Lauri Indicæ*: illarum tamen icones vix ullam cum *Nimbo Acoſtæ* habent similitudinem; unde haud immeritò dubitatur, sintne aliæ arbores, quas pro *Nimbo* species *Bontius* describit.

Kari-bépu. Lat.

കരിവെള്ള *Mal.*

Cári-béu, bra.

करबेरा

فَخَارِي وَهَجْجِي *Arab.*

K A R I B E P O U.

f. Nimbo altera.

Tab. 53.

Rbor quæ *Karibepou* Malabarenfibus, *Karabou* Brachmanis, *Amargoseira Macho* Lusitanis, *ron-de Gal-bessen* Belgis nuncupatur, altera *Bepou* species est, præcella atque speciosa plurimum, caudice præcrasso, albicante, cortice obducto nigricante, graveolente, amaro; nec non plurimis donato ramulis rubicundis, ac lanuginosis.

Radix albicans, atro-purpureo cortice tecta.

Folia præcedentis speciei foliis haud absimilia, at minora, odoris ingrati & sulphurei, saporis acido-amari.

Flores haud secus ac *Aria-bepou* flores, racematim proveniunt, exigui, candidi, graveolentes, calycique exiguo, rufo, in quinque lacinias acuminatas secto inhærent, quinque acuminatis foliolis constantes: foliola hæc intercedunt decem staminula candida, rufis apicibus ornata; medium occupante stylo tenui, albicante, capitulo viridi.

Fructus *Aria-bepou* fructibus similes, at rotundi, & intensiore purpurâ tincti.

Provenit pluribus in locis Malabar, præsertim circa Angie caymaal; semper viret, quotannis bis floret, fruguetque.

Porro è fructibus hisce oleum exprimitur. Ex arboris foliis tenerioribus in lacte dulci coctis, & contusis Cataplasma conficitur, quod serpentum, aliorumque venena-

Pars IV.

Ddd

torum

torum animalium moribus medetur, si affectæ parti applicetur. Ex iisdem cum Aria-bepou foliis in aqua coctis Apozema paratur, febribus pestilentialibus, aliisque morbis malignis perquam utile. Radix quocunque modo sumpta alvum movet.

Tab. 53

Kari-bepou altera *Nimbo* species meritò censetur, quanquam figura cum *Nimbo altera Bontii* nullam habet similitudinem; atque ideo nominari potest *Arbor*

Indica Fraxino similis altera, flore albo, fructu rotundo nigro, seu *Nimbo altera*.

Kari-vetti. lat.

കരിവെട്ടി mal.

Daliki. bra.

दाळक

فَعْفُورٌ وَهَطْرٌ Arab.

K A R I - V E T T I.

T A B. 54.

Ari-vetti Malabarenfibus, *Pada-daliqui* Brachmanis, *Querillas* Lufitanis, *Hartenhaever* Belgis, Arbor est mediocris magnitudinis, caudice crasso, flavescente, cortice obducto cinereo, multisque ramulis rufis ac quadrangulis donato.

Radix fibrata, albicans, cortice cinereo, intus rufo tecta, inodora, saporis acris.

Folia bina & bina sibi invicem opposita, oblongo-teretia, acuminata, in ambitu ferrata, crassa, densa, glabra, atro-viridia, supernè splendentia, infernè nequaquam inodora, insipida; costa media albicans, & in adversa parte alte extuberans, è qua plures exiles nervuli superiora versus exoriuntur, qui in se invicem arcuatim deferuntur. At vero tenella folia è ramis prodeuntia primum subcinerea sunt, dein purpurea, tandemque atro-viridia evadunt.

Flosculi extremis furculis racematim proveniunt, exigui, suaveolentes, insipidi, purpurei: constant ii unico foliolo, sed in quatuor profundas lacinias diviso, sic ut plura videantur, binis staminulis, luteis apicibus ornatis, medium occupantibus.

Flosculis pari modo succedunt *Baccæ* oblongo-rotundæ, rubro-cœruleæ, intusque carne succulentâ & amarâ refertæ, intra quam ossiculum locatur candidum, glabrum, *Nucleum* includens albicantem, ac subamarum.

Nascitur ubique in Malabar, præsertim circa Cochîn, semper viret, quotannis fructus fert, mense viz. Augusto, diuque frugifera manet.

Pars IV.

Eee

Porro

112 HORTUS MALABARICUS.

Porro succus è foliis hujus arboris expressus, & cum fero lactis exhibitus, egregium est vomitorium, humoresque biliosos ac pituitosos per superiora educendo, ventriculum potenter expurgat.

Tab. 54.

Quoniam *Kari-vetti* & *Pevetti* ex eodem cognomine consimiles videntur species, multum tamen in notis genericis discrepant.

Pée-vetti. lat.
ပေလေသ် mal.

بَهْزِ وَهَظْجِ Arab.

P E V E T T I.

Tab. 55.

Peretti Malabarenfibus, *Doudalaqui* Brachmanis, *Satilhas* Lusitanis, *Moorenkappen* Belgis, Arboreft justæ magnitudinis, caudice crasso, candido, cortice obducto cinereo, multisque ramulis cinereis donato.

Radix fibrata, albo-flavescens, rufo, intus purpureo cortice tecta, odoris saporisque sylvestris.

Folia geminata ordine parallelo ramulis inhærent, oblongo-rotunda, ac in mucronem desinentia, crassa, glabra, mollia, nitentia; costa media crassa, & in adversa parte altè extuberans, è qua plures exiles nervuli superiora versus excurrunt: sapor acido-adstringens, odor nullus.

Flosculi plures simul juncti ad foliorum exortum ramulis inhærent, exigui, inodori, insipidi, sex teretibus, acuminatis, subflavescentibus, ac extrorsum reflexis foliolis constantes, medium occupante stylo exiguo, candido, capitulo flavo.

Flosculis succedunt *Bacca* plano-rotundæ, acuminatæ, decem angulis fulcatæ, purpureæ, glabræ, nitentes, intusque in decem loculamenta per membranaceas quasdam pelliculas distinctæ, in quibus totidem locantur *Acini* oblongo-rotundi, triquetri, crocei, glabri, intus candidi, amaro-dulces; ita ut singuli in singulis latitent cellularis.

Provenit ubique in Malabar, præsertim circa Paloerti; semper viret, quotannis fructus fert, mense viz. Augusto, atque per octoginta non rarò frugifera manet annos.

Cæterum ex arboris foliis unguentum conficitur vulnerarium.

Tab. 55.

Prosper Alpinus de plantis exoticis libr. 1. cap. 33. describit & delineat Solanum semiferum antiquorum ex Creta Insula, quæ magnam cum Peretti habet similitudinem; hoc solo discrimine, quod Peretti in justæ magnitudinis excrescat arborem, at Solanum so-

mniferum antiquorum humilis tantum sit arbuscula, seu potius frutex; quod tamen pro loci natalis, aliorumque accidentium varietate contingere potest, uti in aliis stirpibus id observamus.

Pars IV.

F ff

NOE.

Nili-tali. Lat.

ഇലങ്കുളി mal.

Boin-Sadapai. bra.

भड़सादकळ

نوري طلع Arab.

N O E L I - T A L I.

seu Berberis Indica aurantiæ folio.

Tab. 56.

*Antididam aurantia
L. 26. 149*

Oeli-Tali Malabarensibus, *Bestram* Brachmanis, *Cordoeira* Lusitanis, *Vlashout* Belgis, Arbor est mediæ magnitudinis, caudice mediocriter crasso, albicante, denso, cortice obducto cinereo, multisque ramulis viridibus donata.

Radix rufa, nigricante cortice tecta, nec non fibris suis latè per terram diffusa; sapor adstringens, odor sylvestris.

Folia sine ordine ramulis inhærent, oblongo-rotunda, ac in acumen desinentia, mali aurantiæ foliis haud assimilia, exceptâ illa appendice, qua hujus arboris folia carent, crassa, glabra, densa, atro-viridia, splendentia, inodora, insipida, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus.

Flosculi racematim cohærent plurimi ex pediculo tenui, unciali & sesquiunciali, aciduli, inodori; constant ii è gemmulis exiguis, pallidè virentibus, staminulis tribus exiguis, albicantibus supereminentibus.

Flosculis succedunt *Bacca* cylindræ, tenues, per maturitatem pulchrè rubentes, sapore acido & subadstringente, *Berberis* fructibus per similes.

Crescit ubique in Malabar, præsertim circa Repolyn, semper viret, fruetque; & per septuaginta non raro frugifera manet annos.

Porro ex arboris hujus cortice, haud secus ac è canabæ, funes texuntur. Fructus in deliciis comeduntur,

Pars IV.

Ggg

iique

116 HORTUS MALABRICUS.

iique impensè refrigerant, uti Berberes. Folia antidotum habentur morfui Colubri *Heretimandel* Malabarensibus dicti; cùjus morfui homines quidem non statim intereunt, sed interim totius corporis carnes corrumpuntur, computrescunt, decidunt, tandemque post tot misérias debitum naturæ persolvunt; nisi utantur potu, qui ex foliis hisce cum salito mangæ fructu in aqua coctis conficitur.

Tab. 56.

Noli-talis Berberis species meritò censetur, atque ideo dici potest *Berberis Indica aurantiæ folio*.

Poutaletsje. Lat.

ပုတလဲဇ် *mal.*

پوتالسیه *Arab.*

ပုတလဲဇ်

P O U T A L E T S J E.

Tab. 57.

Outaletsje Malabarenfibus, *Barfoti* Brachmanis, *Ilata* Lufitanis, *Waak-blad* Belgis, *Arbuscula* humilis est, caudice tenui, ex albo flavescente, cortice obducto furvo, multisque ramulis viridibus, quadrangulis, ac geniculatis donato.

Radix albicans, cinereo cortice tecta, saporis unctuarii & subadstringentes, odoris sylvestris.

Folia geminata ordine parallelo circa ramulos proveniunt, oblongo-teretia, acuminata, crassa, densa, glabra, supernè viridia, nervis aliquot è media costa albicante in latera excurrentibus, odor & sapor sylvestris.

Flores exigui, inodori, insipidi, extremis furculis proveniunt, porrectisque columellis umbellæ specie panduntur, ac collo longiori inhærent calyci candido, lanuginoso, quadripartito, quatuor cœruleo-purpureis, acuminatis, & extrorsum reflexis foliolis constantes; foliola hæc totidem intercedunt staminula alba, cœruleis apicibus ornata, medium occupante stylo purpurascens.

Flosculis deciditibus succedunt *Bacca* oblongæ, subcœruleæ, intusque feminibus numerosis, ac furvis repletæ, aromaticæ, inodoræ.

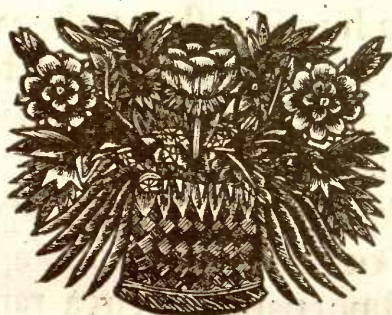
Crescit ubique in Malabar; præsertim circa Cochin, semper viret, Julio & Augusto mensibus flores fert, at diu superstes non est.

Porro ex arboris foliis in lacte coctis potus paratur, qui somnum prohibet, nec non Lethargo, aliove soporoso affectu

fectu laborantibus prodest. E foliis, floribus, cortice, radice, aliisque ejus partibus in aqua coctis Balneum fit, Epilepsiae, aliique spasmodicis affectibus curandis utile.

Tab. 57.

Pomakise species est Ligustri.

M O D A G A M.

T A B. 58.

ARbuscula quæ Malabarensis *Modagam*, Brachmanis, *Corotha*, Lusitanis, *Ammaco*, Belgis *Hondts-tongh* nuncupatur, altitudine duodecim, crassitie verò quatuor pedum mensuram circiter æquat, ramulisque albo-viridescentibus, in orbem latè diffusis donatur; Lignum albicans, cinereo cortice cinctum.

Radix albicans, furvo cortice tecta, odoris & saporis sylvestris.

Folia petiolis alatis circa extremos ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, crassa, densa, glabra, supernè atro-viridia & splendens, infernè subviridia, nervis aliquot è costa media crassa, albicante in latera excurrentibus, odore & sapore sylvestri. At vero folia hæc cum decidunt, sui stigmata relinquendo circularibus, prominentibusque annulis arboris ramos cingunt.

Flores plures simul juncti extremis ramulis proveniunt, odori, candidi, Rhododendri floribus similes, calycique viridi, in quinque lacinias secto inhærent, quinque subrotundis foliis constantes, totidem albicantibus, luteis apicibus ornatis, staminibus mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus; inter quæ stylus prodit albicans, capitulo viridi.

Fructus pyriformes, virides, intus fungosi, adstringentes, numerosi, minutissimisque granulis referti.

Provenit ubique in Malabar, præsertim circa Kandenate; semper viret, floret, ac fructus fert, sed diu frugifera non manet.

Cæterum ex arboris cortice & radice in aqua coctis Apozema paratur, inveterato capitis dolori tollendo utile. E foliis potio conficitur ad menstrua suppressa provocanda.

Pars IV.

Iii

BEL=

Scavola Bela-Modagam
Pars 4. Tab. 20.

Bela-Modagam. Lat.
വെളുത്ത മീടാ. mal.

وَمِلَّةُ مُدَاغَامَ Arab.

BELLA MODAGAM.

Tab. 59.

Rbor quæ Malabarenſibus *Bella Modagam*, Brachmanis *Tacorotha*, Luſitanis *Ammaco Macho*, Belgis *Groot heris-tongh* nuncupatur, ſpecioſa eſt atque præcelſa plurimum, caudice craſſo, albicante cortice obducto, ramuliſque viridibus, fungoſa intus medulla refertis, plurimis donato.

Radix albicans, flaveſcente cortice teſta, ſaporis acris, odoris ſylveſtris.

Folia præcedentis arboris foliis cum formâ, tum magnitudine ſimilia.

Flores ſuaveolentes, inſipidi, plures ſimul juncti extremis ramulis proveniunt; calycique viridi, in quinque lacinias acuminatas ſecto inhærent; conſtant ii ex unico folio oblongo-rotundo, biſido, & aliquando trifido, ſupernè albo-ſtriato & lanuginoſo, internè viridi-albicante, quinque tenuibus ſtaminulis medium occupantibus, inter quæ ſtylus prodit candidus, oblongus, capitulo rotundo.

Fructus ſubrotundi, virides, glabri, uvis criſpis haud abſimiles, at quinque angulis fulcati, & calyce florum ſurrecto in vertice coronati, tenui pelliculâ cincti, carneque viridi & adſtringente intus referti, intra quam officulum locatur candidum, Nucleum includens albicantem.

Creſcit locis arenofiſ & montaniſ in Mangatti; ſemper viret, floret, ac fructus fert, diuque frugifera manet.

Pars IV.

Kkk

Porro

Porro ex arboris foliis Cataplasma conficitur, quod tumoribus impositum potenter eos emollit & maturat. Ex iisdem in aqua coctis Apozema præparatur, quod urinam movet & menstrua obstrueta provocat.

Tab. 58. 59.

Quoniam *Modagam* & *Bella-Modagam* ex eodem cognomine confimiles videntur arbores, ad diversas tamen species referri debent.

Tondi-Teregam. lat.

തണ്ടി തേരേഗം mal.

طيارضبي Arab.

TONDI TERE G A M.

Tab. 60.

Rbor hæc Malabarenfibus *Tondi Teregam*, Brachmanis *Tondi Karavatti*, Lusitanis *Folhas da raspa Macho*, Belgis *Groot Rijf-blad* appellatur; Estque procera, sexaginta circiter pedes alta, caudice crasso, ramulis rectis, longis, atro-viridibus, lanuginosis, asperis, fungosâ intus medulla refertis, plurimis donato; lignum albicans, nigricante cortice cinctum.

Radix fibrata, albicans, lactescens, rufo, intus croceo cortice tecta, inodora, saporis acris.

Folia geminata ordine parallelo petiolis longis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, crassa, mollia, glabra, supernè viridia, & nientia, infernè subviridia & lanuginosa, nervis aliquot è costâ mediâ crassâ, in adversa parte extuberante & lanuginosâ, in latera excurrentibus; odor suavis, sapor aromaticus.

Flosculi pediculis oblongis ex foliorum interna sede circa ramulos proveniunt, terni, aut plures simul congesti, purpurei, manibus confrecti suaveolentes, calycique viridi, lanuginoso, ac quadripartito inhærent, quatuor acuminatis foliolis constantes; foliola hæc intercedunt totidem staminula purpurascencia, medium occupante stylo pulchrè rubente, capitulo albicante.

Fructus hanc arborem nullos ferre Malabarenses testantur.

Crescit locis arenosis & petrosis in Mangatti; semper

Pars IV.

L II

viret,

124 HORTUS MALABARICUS.

viret, Julio & Augusto mensibus flores fert, diuque superstes manet.

Porro ex arboris foliis in lactis sero coctis fit oris collutio pro Aphthis. E cortice, & Radice in aqua decoctis Apozema conficitur, quod æstum febrilem temperat, hepatis obstructiones referat, nec non herpeti, scabiei, similibusque affectibus medetur.

Ramena-pu-maram. lat.

၂၃၆၃ mal.

RAMENA-POU-MARAM.

T A B. 61.

Amena-pou-Maram Malabarenfibus, *Brampon* Brachmanis, *Estrela d'alva* Lusitanis, *Morgensterren* Belgis, Arbor est procera, septuaginta circiter pedes alta, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto furvo, scabroso, ramulisque plurimis, in orbem longè latèque diffusis, donato.

Radix flavescent, nigricante cortice tecta, odora, aromatica.

Folia petiolis oblongis circa extremos ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, crassa, glabra, supernè atroviridia & splendentia, infernè subviridia, nervis aliquot è costa media, & in adversa parte altè extuberante, in latera excurrentibus; odor suavis, sapor sylvestris. Porro folia hæc cum decidunt, haud secus ac *Modagam* folia, stigmata sui relinquendo circularibus, prominentibusque annulis arboris ramulos cingunt.

Flores extremis ramulis racematim inhærent, suaveolentes, quinque acuminatis, pallidè rubentibus, intus lanuginosis, ac stellæ in modum expansis foliolis constantes, medium occupante stylo candido, apice ornato tripartito, supereminente in extremitate plumulâ albicante.

Floribus rarò Fructus succedunt; testantur tamen Malabarenfes nonnunquam *Baccas* ferre hanc Arborem oblongo-rotundas, flavo-purpureascentes.

Crescit locis Montanis in Berkencour.

De viribus nihil constat.

I N D E X.

A.					
A damaram				N.	
Adamboe	pag. 5.	N Yalel			37
Anavinga	45	Noeli-tali			115
Angolam	101			O.	
Aria-bepou, seu Nimbo à costa	39	O Epata			95
	107			P.	
B.					
B ella-modagam	121	P Aenoe			33
Bengieiri	105	Panem-palka			9
Ben-kadali	89	Perin-kara			51
Ben-kalesjam	71	Perin-toddali seu Jujube Indica			85
Ben-theka	63	Pevetti			113
C.		Poerinsij			43
C Ourondi	103	Ponga			73
I.		Ponna			79
I Dou-moulli	41	Poutaletsje			117
Iripa	65			R.	
K.					
K Adali	87	R Ana-pumaram			125
Kalesjam	67	Rava-pou			99
Kara-angolam	55			S.	
Kari-bepou f. Nimbo altera	109	S Amstravadi, seu Caipa-Tsambu			11
Kariil	75			T.	
Karin-kara	49	T Ani			23
Kari-vetti	111	Theka			57
Katou-adamboe	47	Tondi-teregam			123
Katou-kadali	91	Tseria-Samstravadi			15
Katou-kalesjam	69	Tsjem-Tani			25
Katou-naregam	29	Tsjerou-kadali			93
Katou-Theka	59	Tsjerou-katou-naregam			31
Katou-Tjeroe seu Cheru	19	Tsjerou-ponna			81
M.		Tsjerou-theka			61
M Alla-katou-tsjambou	17			V.	
Mal-naregam, seu Malus limonia	27	V Idi-maram			77
Pumula Sylvestris Zeylanica	83			W.	
Mallam-toddali	53	W Adouka			97
Manyl-kara	1				
Mao seu mau vel mangas	119				
Modagam					